

ए औं

वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७०/०७१

एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड

H&B DEVELOPMENT BANK LIMITED

(नेपाल राष्ट्र बैंकबाट "ख" वर्गको इजाजतपत्र प्राप्त संस्था)

संचालक समिति

सुशील राज पराजुली
अध्यक्ष

गोपाल प्रसाद बास्तोला
संचालक

केदारमान कर्माचार्य
संचालक

मेख बहादुर गुरुङ्ग
संचालक

प्रेमराज तिवारी
संचालक

रवीन्द्र अर्याल
कम्पनी सचिव

लेखापरीक्षक
सि.ए. राजु कुमार सिवाकोटी
साभेदार : जे.बि.आर.एच. एण्ड कम्पनी
चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट्स

एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड
H&B DEVELOPMENT BANK LIMITED

विषय-सूची

साधारण सभा सम्बन्धी सूचना :	३
साधारण सभा सम्बन्धी सामान्य जानकारी :	४
प्रोक्सी फाराम :	५
अध्यक्षज्यूको मन्तव्य :	७
संचालक समितिको तर्फबाट प्रस्तुत अध्यक्षज्यूको प्रतिवेदन :	९
लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन :	१७
वासलात :	१८
नाफा-नोक्सान हिसाब :	१९
नाफा-नोक्सान बाँडफाँड हिसाब :	२०
नगद प्रवाह विवरण :	२१
इक्युटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण :	२२
अनुसूचीहरू :	२३
नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन :	६१
संचालक समितिको प्रत्युत्तर :	६१
प्रबन्ध-पत्र संशोधन सम्बन्धी तीन महले प्रस्ताव :	६२
नियमावली संशोधन सम्बन्धी तीन महले प्रस्ताव :	६३
टिपोट :	६४

एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेडको नवौं वार्षिक साधारण सभा बस्ने सम्बन्धी सूचना

यस एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेडको मिति २०७१/०९/२७ (तदनुसार ११ जनवरी, २०१५) मा बसेको संचालक समितिको १८९ औं बैठकको निर्णयानुसार विकास बैंकको नवौं वार्षिक साधारण सभा निम्न मिति, समय र स्थानमा देहायका विषयहरू उपर छलफल गरी निर्णय गर्नको लागि बस्ने भएकोले कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ६७(२) बमोजिम सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरूको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

सभा हुने मिति, समय र स्थान:

मिति : २०७१ साल माघ २८ गते (तदनुसार ११ फेब्रुअरी, २०१५), बुधबार

समय : दिउँसो १२:३० बजे।

स्थान : रिजेन्सी बैंकवेट, ज्ञानेश्वर मार्ग, ज्ञानेश्वर, काठमाडौं।

छलफलका विषयहरू:

क) सामान्य प्रस्ताव:

- नवौं वार्षिक साधारण सभाको लागि संचालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूले पेश गर्ने संचालक समितिको प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने।
- लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सहितको २०७१ साल आषाढ मसान्तको वासलात, मिति २०७०/०४/०१ देखि २०७१/०३/३२ सम्मको नाफा-नोक्सान हिसाब, नाफा-नोक्सान बाँडफाँड हिसाब, सोही अवधिको नगद प्रवाह विवरण र सम्बन्धित अनुसूचीहरू छलफल गरी पारित गर्ने।
- आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ को हर हिसाब लेखापरीक्षण गर्न लेखापरीक्षक नियुक्ति गर्ने र निजको पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने।
- संस्थापक शेयरधनी समूहबाट प्रतिनिधित्व गर्ने ४ जना संचालकहरूको निर्वाचन गरी परिणाम घोषणा गर्ने।
- सर्वसाधारण शेयरधनी समूहबाट प्रतिनिधित्व गर्ने २ जना संचालकहरूको निर्वाचन गरी परिणाम घोषणा गर्ने।

ख) विशेष प्रस्ताव:

- यस विकास बैंकको नाम र लोगो परिवर्तन गर्ने र सोही बमोजिम प्रबन्ध-पत्र तथा नियमावलीको सम्बन्धित दफा तथा नियमहरू संशोधन गर्ने प्रस्ताव पारित गर्ने।
- नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन बमोजिम संस्थापक शेयरधनीहरूलाई एउटै संस्थापक समूहमा राख्न बैंकको प्रबन्ध-पत्र तथा नियमावलीका सम्बन्धित दफा तथा नियमहरू संशोधन गर्ने प्रस्ताव पारित गर्ने।
- यस विकास बैंकको नियमावलीको नियम ८ को उप-नियम (२) को खण्ड (ग) मा: हिमचुली विकास बैंक लि. र वीरगंज फाइनेन्स लि. (वित्तीय संस्था) एक आपसमा गाभिई मर्ज भए पश्चात स्थापित विकास बैंकको प्रथम साधारण सभा नभएसम्मको लागि एकीकरण भएको विकास बैंकमा ९ जनाको संचालक समिति हुनेछ भन्ने प्रावधान रहेकोमा उक्त प्रावधान तत्कालीन अवधिको लागि मात्र आवश्यक रहेको आधारमा राखिएको र सो प्रावधान हाल आवश्यक नभएकोले सो व्यवस्था हटाउन नियमावलीको सम्बन्धित नियम संशोधन गर्ने प्रस्ताव पारित गर्ने।
- विकास बैंकको नियमावलीको नियम २५. शेयर हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्थाको उप-नियम (१) मा शेयर दाखिल खारेज गर्ने सम्बन्धमा रहेको विद्यमान व्यवस्थामा केही परिमार्जन गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएकोले सो सम्बन्धमा नियमावलीको सम्बन्धित नियमहरू संशोधन गर्ने प्रस्ताव पारित गर्ने।
- यस विकास बैंक अन्य कुनै बैंक तथा वित्तीय संस्थामा गाभ्ने/गाभिने सम्बन्धी उपयुक्त प्रस्ताव आएमा समझदारी पत्रमा (Memorandum of Understanding, MoU) हस्ताक्षर गर्न, सम्पूर्ण चल-अचल सम्पत्ति र दायित्व मूल्याङ्कन (Due Diligence Audit) गर्न, मूल्याङ्कनकर्ता लेखापरीक्षक नियुक्त गर्न र निजको पारिश्रमिक तोक्न तथा गाभ्ने/गाभिने सम्बन्धी अन्य सम्पूर्ण प्रक्रिया पूरा गर्न संचालक समितिलाई अख्तियार प्रत्यायोजन गर्ने।
- बैंकको प्रबन्ध-पत्र/नियमावली संशोधन गर्ने क्रममा नियमनकारी निकायले फेरबदल गर्न निर्देशन दिएमा सो अनुरूप कार्यान्वयन गर्न संचालक समितिलाई अख्तियार प्रत्यायोजन गर्ने।
- आठौं वार्षिक साधारण सभाबाट प्रत्यायोजित अधिकार प्रयोग गरी संचालक समितिबाट भएका निर्णय तथा कार्यान्वयन अनुमोदन गर्ने।

ग) विविध:

संचालक समितिको आज्ञाले,
कम्पनी सचिव

साधारण सभा सम्बन्धी सामान्य जानकारी

- (१) नवौं वार्षिक साधारण सभामा भाग लिन इच्छुक शेयरधनी महानुभावहरूले आफ्नो सक्कल शेयर प्रमाण-पत्र वा परिचय खुल्ने प्रमाण-पत्र वा सोको प्रतिलिपि अनिवार्य रूपमा साथमा लिई आउनु हुन अनुरोध गरिन्छ ।
- (२) वार्षिक साधारण सभामा छलफल गरिने आर्थिक विवरण, संचालकको प्रतिवेदन, लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन, कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७८ बमोजिम तयार पारेको प्रतिवेदन समेतका कागजातहरू शेयरधनीहरूले निरीक्षण गर्न तथा आवश्यक भएमा प्रतिलिपि माग गर्न कार्यालय समय भित्र बैंकको केन्द्रीय कार्यालय, डिल्लीबजारमा सम्पर्क राख्नु हुन अनुरोध गरिन्छ ।
- (३) सभामा भाग लिनको लागि प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गर्न चाहने शेयरधनीहरूले सो सम्बन्धी निवेदन सभा शुरू हुनुभन्दा ४८ घण्टा पहिले यस बैंकको केन्द्रीय कार्यालयमा दर्ता गराइसक्नु पर्नेछ । प्रतिनिधि नियुक्त गरेको व्यक्ति यस बैंकको शेयरधनी हुन जरूरी छ ।
- (४) एकजना शेयरधनीले एक भन्दा बढीलाई प्रतिनिधि (प्रोक्सी) मुकरर गरेमा प्रतिनिधि (प्रोक्सी) स्वतः बदर हुनेछ । तर प्रतिनिधि (प्रोक्सी) दिने शेयरधनीले आफूले अघि दिएको प्रतिनिधि (प्रोक्सी) बदर गरेको व्यहोरा स्पष्ट उल्लेख गरी छुट्टै निवेदन दिई अर्को शेयरधनीलाई प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गरेमा त्यसरी नियुक्त प्रतिनिधि (प्रोक्सी)लाई मान्यता दिइनेछ । यस्तो अवस्थामा अघिल्लो प्रतिनिधि (प्रोक्सी) स्वतः बदर भएको मानिनेछ ।
- (५) प्रतिनिधि (प्रोक्सी) मुकरर गर्दा केही शेयर आफैसंग बाँकी राखी आफू समेत साधारण सभामा उपस्थित हुन पाउने किसिमले आंशिक शेयरको प्रतिनिधि मुकरर गर्न पाइने छैन । तसर्थ, सम्पूर्ण शेयरको लागि एकै व्यक्तिलाई प्रतिनिधि मुकरर गर्नुपर्दछ । प्रतिनिधि मुकरर गर्ने शेयरधनी सभामा स्वयं उपस्थित भएमा उक्त मुकरर गरिएको प्रोक्सी स्वतः बदर हुनेछ । एकभन्दा बढी व्यक्तिलाई आधा-आधा वा अरू कुनै किसिमबाट छुट्ट्याएर दिएमा समेत उक्त प्रोक्सी बदर हुनेछ ।
- (६) नाबालक वा विकीप्त शेयरधनीहरूको तर्फबाट बैंकको शेयर लगत किताबमा संरक्षकको रूपमा नाम दर्ता भएको व्यक्तिले सभामा भाग लिन वा मतदान गर्न वा प्रतिनिधि (प्रोक्सी) तोक्न सक्नु हुनेछ ।
- (७) सभामा भाग लिने प्रत्येक शेयरधनी महानुभावले सभा हुने स्थानमा उपस्थित भई त्यहाँ रहेको हाजिरी पुस्तिकामा दस्तखत गर्नुपर्नेछ । साथै शेयरधनी महानुभावहरूको सुविधाको लागि सभा हुने दिन हाजिरी पुस्तिका बिहान १०:३० बजेदेखि खुल्ला राखिने छ ।
- (८) शेयरधनीहरूबाट उठेका प्रश्न, जिज्ञासा तथा मन्तव्यहरूको सम्बन्धमा संचालक समितिको तर्फबाट अध्यक्ष वा अध्यक्षबाट अनुमति प्राप्त व्यक्ति/पदाधिकारीले जवाफ दिन सक्ने छन् ।
- (९) सुरक्षाको दृष्टिकोणले शेयरधनी महानुभावहरू सभास्थलमा आउँदा भोला, व्याग जस्ता वस्तुहरू नलिई आउनु हुन अनुरोध गरिन्छ । सुरक्षाकर्मीले त्यस्ता वस्तुहरूको सुरक्षा जाँच गर्न सक्ने हुँदा सो कार्यमा आवश्यक सहयोग गरिदिनुहुन अनुरोध गरिन्छ ।
- (१०) नवौं वार्षिक साधारण सभा प्रयोजनको लागि यस विकास बैंकको शेयर दाखिल खारेजको काम मिति २०७१ माघ ८ गतेदेखि २८ गतेसम्म बन्द हुनेछ । मिति २०७१/१०/०६ गतेसम्म नेपाल स्टक एक्सचेन्जमा कारोबार भई बैंकको शेयर रजिष्ट्रारको कार्यालय एन.सि.एम. मर्चेन्ट बैंकिङ लिमिटेड, कमलपोखरीमा २०७१/१०/१५ गतेसम्म प्राप्त हुन आउने शेयर कारोबारबाट स्वामित्व हस्तान्तरण भई कायम हुन आउने शेयरधनीहरूले मात्र नवौं वार्षिक साधारण सभामा भाग लिन पाउने व्यहोरा जानकारी गराइन्छ ।
- (११) संचालक निर्वाचन सम्बन्धी छुट्टै तालिका प्रकाशित गरिने छ ।

पुनश्च: साधारण सभा सम्बन्धमा थप जानकारी आवश्यक परेमा कार्यालय समय भित्र बैंकको केन्द्रीय कार्यालय, डिल्लीबजारमा सम्पर्क राख्न हुन अनुरोध गरिन्छ ।

प्रोक्सी फाराम

(कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ७१ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

श्री संचालक समिति,
एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड
डिल्लीबजार, काठमाडौं ।

विषय: प्रतिनिधि नियुक्त गरेको बारे ।

महाशय,

..... जिल्ला ..... न.पा./गा.वि.स. वडा नं. .... बस्ने म/हामी ..... ले त्यस
कम्पनीको शेयरवालाको हैसियतले मिति २०७१ साल माघ महिना २८ गते बुधवारका दिन हुने नवौं वार्षिक साधारण सभामा म/हामी
स्वयं उपस्थित भई छलफल तथा निर्णयमा सहभागी हुन नसक्ने भएकोले उक्त सभामा मेरो/हाम्रो तर्फबाट भाग लिन तथा मतदान
गर्नको लागि ..... जिल्ला ..... न.पा./गा.वि.स. वडा नं. .... बस्ने त्यस कम्पनीका शेयरधनी
श्री ..... शेयर प्रमाण-पत्र नं.
..... परिचय नं. ....लाई मेरो/हाम्रो प्रतिनिधि मनोनित गरी पठाएको छु/छौं ।

निवेदक,

प्रोक्सी लिनेको दस्तखत:

दस्तखत: .....

नाम: .....

ठेगाना: .....

शेयर प्रमाण-पत्र नं.: .....

कित्ता संख्या: .....

मिति: .....

नोट: यो निवेदन साधारण सभा हुनुभन्दा कम्तीमा ४८ घण्टा अगावै बैंकको केन्द्रीय कार्यालयमा पेश गरी सक्नु पर्नेछ ।

प्रवेश-पत्र

शेयरधनीको नाम: .....

शेयर प्रमाण-पत्र क्रम संख्या नं. ....

शेयर संख्या .....

शेयरधनीको सही: .....

.....
शेयरधनीको हस्ताक्षर

.....
कम्पनी सचिव

द्रष्टव्य: शेयरधनी आफैले खाली कोष्ठहरू भर्नु होला । (सभा कक्षमा प्रवेश गर्न यो प्रवेश-पत्र प्रस्तुत गर्नु अनिवार्य छ ।)

अध्यक्षज्यूको मन्तव्य

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू,

एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेडको नवौं वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित हुनुभएका सम्पूर्ण आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू तथा यस सभामा विभिन्न निकायबाट पाल्नु हुने प्रतिनिधिहरू लगायत सबैमा यस बैंकको संचालक समिति तथा मेरो तर्फबाट हार्दिक स्वागत तथा अभिवादन व्यक्त गर्न चाहन्छु। आजको यस गरिमामय सभामा म यहाँहरू समक्ष बैंकको आर्थिक वर्ष २०७०/०७१ को वार्षिक प्रतिवेदन तथा वित्तीय विवरणहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

देशको राजनीतिक संक्रमण एवं अस्थिर राजनीतिक अवस्थाबाट प्रभावित अर्थतन्त्र, औद्योगिक वातावरणमा देखिएका समस्या, उर्जा संकट, अस्थिर तरलता आदि गुणस्तरीय कर्जा कारोवार विस्तारका लागि केही प्रमुख चुनौती रही आएका छन्। यिनै प्रतिकूल परिस्थितिका कारण देशको समग्र अर्थतन्त्रमा जोखिम बढ्न गएको हुँदा नेपाल राष्ट्र बैंकले समयानुकूल निर्देशनहरू जारी गरी जोखिम व्यवस्थापनलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने विषयलाई अत्यन्त गम्भीर रूपमा उठाइरहेको छ। यसको प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न विकास बैंकले योजनावद्ध तरिकाले जोखिम व्यवस्थापनलाई मुख्य रूपमा जोड दिइरहेको छ।

बैंकको लक्षित योजना र उपलब्धिलाई मध्यनजर गर्दै आम जनसमुदाय तथा ग्राहकलाई उपयोगी हुने किसिमको निक्षेप योजनाहरू संचालन गर्दै आएको कारण प्रतिवेदन अवधिसम्म भण्डै ९० हजार भन्दा बढी ग्राहकवर्गसंग सहृदयी सम्बन्ध स्थापना गर्न बैंक सफल भएकोमा खुशी लागेको छ। सेवा विस्तारको क्रममा चालु अवधिसम्म ३० वटा शाखा कार्यालय र एक एक्स्टेन्सन काउन्टर मार्फत आधुनिक बैंकिङ्ग सेवा पुऱ्याइएको छ भने नेशनल पेमेन्ट नेटवर्कमा आवद्ध देशभरका विभिन्न ए.टि.एम.बाट देशका विभिन्न भू-भागमा भुक्तानी सेवा पुऱ्याइएको छ। प्रतिवेदन अवधिमा बैंकले ए.टी.एम. सेवा, एस.एम.एस. सेवा, लकर सेवा लगायतका आधुनिक बैंकिङ्ग सेवा प्रदान गर्दै आएको छ भने मोबाइल बैंकिङ्ग सेवा संचालनको लागि थप प्राविधिक परीक्षणको कार्य भइरहेको छ। साथै मोबाइल बैंकिङ्ग सेवा आवश्यक परीक्षण पश्चात निकट भविष्यमा संचालनमा ल्याइने सुखद कुरा यस सभा मार्फत जानकारी गराउन चाहन्छु। यसैगरी बैंकले आफ्ना ग्राहकवर्गलाई थप सेवा दिने उद्देश्यले विदेशबाट आफन्तले पठाएको पैसा सहज रूपमा प्राप्त गर्न विभिन्न रेमिट्यान्स एजेन्सीहरूको विप्रेषण सेवा समेत प्रदान गर्दै आइरहेको छ।

ग्राहक संख्यामा वृद्धि, बजार विस्तार, सम्पत्ति तथा दायित्वको उचित व्यवस्थापन, आन्तरिक नीति नियमहरूको समयानुकूल पुनरावलोकन, कर्जा, संचालन तथा अन्य जोखिम व्यवस्थापन, पर्याप्त आन्तरिक नियन्त्रणको व्यवस्था, गैरकोषमा आधारित आय वृद्धि लगायतका कार्यहरूलाई बैंकले समीक्षा वर्षमा पनि महत्त्वका साथ लिएको कुरा उल्लेख गर्न चाहन्छु। साथै बैंक उपर आमजनता एवं ग्राहकको आस्था र भरोसामा वृद्धि गर्नका लागि बैंकले संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वका कार्यक्रमहरू पनि उचितकै महत्त्वका साथ संचालन गर्दै आएको छ।

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू,

कुलेश्वर शाखाबाट तत्कालीन शाखा प्रबन्धक लगायतका व्यक्तिहरूबाट भएको वित्तीय कारोवारको कारण बैंकको इज्जत, प्रतिष्ठा तथा साखमा प्रतिकूल प्रभाव परेको अवस्था रहेको छ। विकास बैंकका ग्राहकहरूले तत्कालीन अवधिमा जारी गरेका विभिन्न चेकहरूमा कुलेश्वर शाखाको तत्कालीन शाखा प्रबन्धकले गुडफर पेमेन्टको छाप लगाई दिएको विषय उपर उब्जिएको विवाद सहमतीय आधारमा समाधान गर्न यस अधि सम्पन्न बैंकको सम्मानित वार्षिक साधारण सभाहरूबाट निर्णय भएको र उक्त निर्णय कार्यान्वयनार्थ बैंकले हदैसम्मको प्रयत्न समेत अधि बढाएको थियो। २०७१ बैसाखमा सम्पन्न बैंकको आठौं वार्षिक साधारण सभाले कुलेश्वर शाखाबाट भएको त्यस्ता कारोवारको विवाद समाधानार्थ विशेष निर्णय गरी सोको कार्यान्वयनको लागि संचालक समितिलाई अख्तियार प्रत्यायोजन गरेको र उक्त निर्णय कार्यान्वयनको सिलसिलामा रहेकै बखत मिति २०७१ जेष्ठ १४ देखि विकास बैंकको तत्कालीन संचालक समिति र प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई सेवाबाट निलम्बन गरी नेपाल राष्ट्र बैंकले यस विकास बैंकको संचालक समिति र समग्र व्यवस्थापन नियन्त्रणमा लिएको थियो। नेपाल राष्ट्र बैंकले लामो समयसम्म बैंकलाई नियन्त्रणमा लिँदा आम जनमानस तथा ग्राहकमा बैंकप्रति नकारात्मक प्रभाव पर्न सक्ने र बैंकको व्यापार व्यवसायमा समेत प्रतिकूल प्रभाव पर्न सक्ने सम्भावना देखिएकोले यस्तो अवस्थाबाट बैंकलाई जोगाई आम लगानीकर्ताको लगानी, निक्षेपकर्ताको निक्षेप तथा समग्र वित्तीय बजारमा एच एण्ड बि लाई बचाई राख्न विकास बैंकका संस्थापक शेयरधनीहरू बीच आपसी घनिभूत छलफल गरी बैंकलाई शेयरधनीहरूले नै चलाउन उपयुक्त हुने राय सहितको निष्कर्ष निकाली विकास बैंकमा विद्यमान रहेका समस्या समाधानको लागि शेयरधनीहरूको भूमिका उचितकै महत्त्वपूर्ण हुने देखिएको हुँदा समस्या

बैंकको लक्षित योजना र उपलब्धिलाई मध्यनजर गर्दै आम जनसमुदाय तथा ग्राहकलाई उपयोगी हुने किसिमको निक्षेप योजनाहरू संचालन गर्दै आएको कारण प्रतिवेदन अवधिसम्म भण्डै ९० हजार भन्दा बढी ग्राहकवर्गसंग सहृदयी सम्बन्ध स्थापना गर्न बैंक सफल भएकोमा खुशी लागेको छ। सेवा विस्तारको क्रममा चालु अवधिसम्म ३० वटा शाखा कार्यालय र एक एक्स्टेन्सन काउन्टर मार्फत आधुनिक बैंकिङ्ग सेवा पुऱ्याइएको छ भने नेशनल पेमेन्ट नेटवर्कमा आवद्ध देशभरका विभिन्न ए.टि.एम. बाट देशका विभिन्न भू-भागमा भुक्तानी सेवा पुऱ्याइएको छ।

यस विकास बैंकको कुलेश्वर शाखाबाट तत्कालीन अवधिमा भएको विवादास्पद कारोवारले समग्र बैंकिङ प्रणालीलाई ठूलो चुनौती दिएको र बैंक तथा वित्तीय संस्थाको संचालन गतिविधिको जोखिम उच्च देखिएकोले उक्त जोखिम, अन्य जोखिमसंग अतुलनीय रहेको देखिन्छ ।
यस्ता घटनाक्रमहरू पुनः दोहोरिन नदिनको लागि बैंकले हदैसम्मको सजगता अपनाउँदै आइरहेको छ र संचालन जोखिमलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई समयानुकूल विकास र विस्तार गर्दै लगेको छ ।

समाधान गर्ने प्रयोजनार्थ शेरधनीहरूको तर्फबाट तत्कालीन अवधिमा एक कार्यदल गठन गरिएकोमा नेपाल राष्ट्र बैंकको मिति २०७१।०८।१ को पत्रानुसार उक्त कार्यदलका पदाधिकारीहरूमध्ये पाँचजना संस्थापक शेरधनीहरूलाई (विद्यमान संचालक समिति) संचालक नियुक्त गरी निश्चित कार्य विवरण तोकिएको विकास बैंकको संचालक समिति र समग्र संचालन व्यवस्थापनको जिम्मेवारी दिएको र यस विकास बैंक उपर नेपाल राष्ट्र बैंकको नियन्त्रण फुकुवा भएको थियो । कुलेश्वर शाखाबाट तत्कालीन अवधिमा भएको काम कारोवारबाट बैंकले पर्याप्त हानि-नोक्सानी सहनु व्यहोर्नु परेको कारण विगत दुई वर्षदेखि बैंकको व्यापार व्यवसाय तथा साख इज्जतमा प्रतिकूल प्रभाव परेकोले बैंकको उक्त समस्या समाधान गरी अघि बढ्नु नै बैंक तथा बैंक सम्बद्ध सरोकारवालाहरूको विकल्प रहित हित हुने देखिएकोले विकास बैंकको आठौँ वार्षिक साधारण सभाले कुलेश्वर शाखा सम्बद्ध विषयमा विशेष निर्णय पारित गरी संचालक समितिलाई दिएको अख्तियारी तथा नेपाल राष्ट्र बैंकले यस संचालक समिति गठन गर्दा तोकिएको कार्य विवरण लगायतलाई मनन गरी आठौँ वार्षिक साधारण सभाबाट बैंकको हित उपयोगी हुने गरी पारित भएको उक्त विशेष निर्णय र सोको कार्यान्वयन गर्न संचालक समितिलाई दिएको अख्तियारी कार्यान्वयन भइसकेको व्यहोरा समेत यस सम्मानित सभालाई जानकारी गराउन चाहन्छु । यस बैंकमा विगत दुई वर्षदेखि विवादको रूपमा रहेको कुलेश्वर शाखा सम्बन्ध समस्या हाल हल भइरहेको अवस्थामा अब बैंकको दिगो व्यवसाय विकास तथा विस्तार एवं बैंकको बजारीकरण तथा प्रवर्द्धन तर्फ समेत ध्यान दिनुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ । बैंकको दिगो लक्ष्य हासिल गर्न बैंकको विकास, विस्तार, बजारीकरण एवं प्रवर्द्धनको लागि रणनीतिक योजना तय गर्ने सम्बन्धमा आन्तरिक गृहकार्य समेत भइरहेको छ । यसैगरी यस विकास बैंकको विद्यमान नाम तत्कालीन अवधिमा दुई वित्तीय संस्था (हिमचुली विकास बैंक र वीरगंज फाइनेन्स) मर्ज भई स्थापित हुँदा दुई संस्थाको नामको अधिल्लो अंग्रेजी अक्षरबाट चयन गरी नामाङ्कन गरिएकोमा उक्त नाम तथा ब्राण्ड (लोगो) परिमार्जन गरी वित्तीय बजारमा यस बैंकलाई एउटा वेग्लै नाम तथा ब्राण्ड लिई आमजनता एवं ग्राहकवर्गको मनमस्तिष्कमा प्रवेश गर्न आवश्यक देखिएकोले विकास बैंकको नाम परिवर्तन गर्ने सम्बन्धी सिफारिस सहितको प्रस्ताव समेत यसै सम्मानित सभामा पेश गरेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु । कुलेश्वर शाखाबाट तत्कालीन अवधिमा भएका उक्त विवादास्पद विषयको कारण विगत दुई वर्षदेखि बैंकको काम

कारोवारमा प्रतिकूल प्रभाव परेको, बैंकको इज्जत, प्रतिष्ठा एवं साखमा आँच आउन गई बैंकले लक्षित योजना हासिल गर्न नसकेको, प्रतिस्पर्धात्मक वित्तीय बजारमा बैंकको उपस्थिति नाम मात्रको हुन गएको र आर्थिक वर्ष २०६९।०७।०७ र २०७०।०७।०७ मा बैंकले त्यस्ता विवादास्पद काम कारोवारको नोक्सानीहरूलाई नोक्सानी व्यवस्थामा लेखाङ्कन गर्नुपरेको कारण उक्त आर्थिक वर्षहरूमा बैंकले प्रतिफलमुखी मुनाफा हासिल गर्नबाट वञ्चित हुनुपरेको व्यहोरा समेत सम्मानित सभा समक्ष अवगत गराउन चाहन्छु ।

यस विकास बैंकको कुलेश्वर शाखाबाट तत्कालीन अवधिमा भएको विवादास्पद कारोवारले समग्र बैंकिङ प्रणालीलाई ठूलो चुनौती दिएको र बैंक तथा वित्तीय संस्थाको संचालन गतिविधिको जोखिम उच्च देखिएकोले उक्त जोखिम, अन्य जोखिमसंग अतुलनीय रहेको देखिन्छ । यस्ता घटनाक्रमहरू पुनः दोहोरिन नदिनको लागि बैंकले हदैसम्मको सजगता अपनाउँदै आइरहेको छ र संचालन जोखिमलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई समयानुकूल विकास र विस्तार गर्दै लगेको छ ।

आदरणीय शेरधनी महानुभावहरू,

आर्थिक वर्ष २०७०।०७ को लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन, सोही अवधिको वासलात, नाफा-नोक्सान हिसाब, नाफा-नोक्सान बाँडफाँड हिसाब, नगद प्रवाह विवरण सहित सोसंग सम्बन्धित अनुसूचीहरू, संचालक समितिको प्रतिवेदन लगायतका विवरणहरू यहाँहरूको हातमा अवश्य परिसकेको छ । उक्त विवरण सहितको नवौँ वार्षिक प्रतिवेदन पारित गरिदिनु हुन यहाँहरू समक्ष हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

अन्त्यमा बैंकलाई वर्तमान अवस्थासम्म पुऱ्याउन आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सहयोग पुऱ्याउनु हुने समस्त शेरधनीमहानुभावहरू, समस्त ग्राहकवर्ग, नेपाल राष्ट्र बैंक, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, नेपाल धितोपत्र बोर्ड, नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि., विशेष सरकारी वकिलको कार्यालय, लेखापरीक्षक, सल्लाहकारहरू, शुभचिन्तकहरू तथा समस्त कर्मचारीहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरूमा पनि सदाभै यहाँहरूको सहयोग र शुभेच्छा प्राप्त भइरहने पूर्ण विश्वास लिएको छु ।

धन्यवाद !

(सुशील राज पराजुली)

अध्यक्ष

संचालक समितिको तर्फबाट प्रस्तुत अध्यक्षज्यूको प्रतिवेदन नवौं वार्षिक साधारण सभा

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू,

यस एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेडको नवौं वार्षिक साधारण सभामा हाम्रो निमन्त्रणा स्वीकार गरी सहभागिताका लागि पाल्नुभएका समस्त शेयरधनी महानुभाव तथा उपस्थित सम्पूर्णलाई हार्दिक स्वागत गर्दै अभिवादन व्यक्त गर्दछु। आज यहाँहरू समक्ष आर्थिक वर्ष २०७०/०७१ को एच एण्ड बि को क्रियाकलाप, सोही आ.व.को वासलात, नाफा-नोक्सान हिसाब, नाफा-नोक्सान बाँडफाँड हिसाब, नगद प्रवाह विवरण र संचालक समितिको प्रतिवेदन सहितको वार्षिक प्रतिवेदन स्वीकृतिका लागि यस गरिमामय साधारण सभामा संचालक समितिको तर्फबाट प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु।

१. विगत वर्षको काम कारोवारको सिंहावलोकन:

(क) संचालन गतिविधिको समीक्षा:

विगत वर्षको वित्तीय स्थितिको संक्षिप्त झलक तालिकाको रूपमा देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

रु. हजारमा

विवरण	आ.व. २०६८/०६९	आ.व. २०६९/०७०	आ.व. २०७०/०७१
१. कुल चुक्ता पूँजी	८९,७९,३०	८९,७९,३०	८९,७९,३०
२. जगेडा तथा कोष	११,५९,८२	(५७,७७)	(३०,१७,२७)
३. कुल निक्षेप	७,२०,४९,०१	५,५६,१८,०१	४,७८,६८,००
४. लगानी	३१,२४,७७	२६,४४,९७	१७,२०,४३
५. कर्जा सापट तथा बिल खरिद (खुद)	५,५६,९३,९७	४,७७,६२,७४	४,०६,९७,५२
६. नोक्सानी व्यवस्था अधिको संचालन मुनाफा	१६,८०,२३	१५,४४,५९	१०,९९,०९
७. संचालन मुनाफा	८,११,२२	(२१,९२,१२)	(३२,००,९३)
८. खुद नाफा/नोक्सान	५,४५,५१	(१६,९६,५६)	(३०,०४,२७)

(ख) मानव संशाधन:

बैंकले कर्मचारीहरूको कार्यक्षमता अभिवृद्धि गर्नको लागि विभिन्न निकायहरूले संचालन गर्ने तालिम, सेमिनार, अन्तरक्रिया कार्यक्रम तथा छलफलहरूमा कर्मचारीलाई सहभागी गराउँदै आएको छ। कर्मचारीको क्षमता विकास, व्यावसायिक क्षमता विकास, आपसी सद्भाव तथा सामूहिक भावनाको विकास गर्न बैंकले सम्बन्धित क्षेत्रका विज्ञ, दक्ष एवं अनुभव प्राप्त श्रोत व्यक्तिहरू मार्फत आन्तरिक रूपमा तालिम संचालन गर्दै आइरहेको छ। यसले गर्दा कर्मचारीहरूको मनोबल वृद्धि तथा कार्यक्षमतामा सकारात्मक प्रभाव पर्ने अनुमान गरिएको छ। कर्मचारीहरूको मनोबल उच्च कायम राख्न तथा कार्य सम्पादन क्षमता वृद्धिका लागि कर्मचारीहरूको सेवा सुविधामा समसामयिक सुधार गर्दै लगिने छ। कुलेश्वर शाखाबाट तत्कालीन अवधिमा भएको अनियमित काम कारोवार पश्चात् बैंकले अप्रत्यासित रूपमा आइपरेको समस्याको सामना गर्नुपरेको र यस अवधिमा ठूलो संख्यामा कर्मचारीहरूले सेवा छोडी अन्य संस्थाहरूमा गएको कारण बैंकमा गुणस्तरिय मानव श्रोत साधनमा कमी महसूस भए तापनि सोको उचित व्यवस्थापन गर्दै काम कारोवारलाई अधि बढाउँदै लगिएको छ।

(ग) सेवा विस्तार:

बैंकले आर्थिक वर्ष २०७०/०७१ को अन्त्यसम्ममा कुल ३० शाखा कार्यालय र एक एक्स्टेन्सन काउण्टर मार्फत बैंकिङ्ग सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ। शाखा स्थापनामा क्षेत्रगत विविधीकरणलाई मध्यनजर गरी बैंकले लिएको शाखा संजाल विस्तार नीतिले देशका ग्रामीण क्षेत्रका जनता समेत प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित भएका छन्। बैंकको स्थिति अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै भविष्यमा देशका दुरदराजमा सेवा विस्तार गर्ने र त्यस भेगमा छरिएर रहेको स-साना पूँजीलाई श्रोतको रूपमा लिई त्यस्तो श्रोत परिचालन गर्ने र त्यस भेगका जनताको जीवनस्तर उकास्न प्रत्यक्ष वित्तीय सेवाको पहुँच पुऱ्याउन बैंक प्रतिवद्ध रहेको छ।

(घ) आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली:

प्रचलित कानून तथा नेपाल राष्ट्र बैंकले जारी गरेका निर्देशनको परिपालना हुने गरी बैंकको वित्तीय क्रियाकलाप संचालन हुने संरचना बनाइएको छ। लेखापरीक्षण समिति तथा जोखिम व्यवस्थापन समितिले नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन अनुसार नियमित रूपमा प्रतिवेदनहरू अध्ययन गरी आवश्यक नियन्त्रण कायम गर्ने गरेको छ। यसै गरी वाह्य लेखापरीक्षण तथा सुपरीवेक्षकीय प्रतिवेदनको समीक्षा गरी संचालक समितिले बैंकको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिताका लागि आवश्यक व्यवस्थापन गर्दै आएको छ। आन्तरिक लेखापरीक्षण तथा आन्तरिक रूपमा बैंकले काम कारोवार संपरीक्षण गर्दै आएको कार्य समेत आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिताका लागि क्रियाशिल छन्। बैंकको कुलेश्वर शाखाबाट भएको विगतको घटनाबाट पनि पाठ सिक्ने सिष्टम मर्ज पछि पनि आन्तरिक लेखापरीक्षणलाई मजबुत तथा व्यावसायिक बनाउन प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिएको छ भने हिसाब किताब मिलान गर्ने कार्यलाई दैनिक रूपमा अध्यावधिक गर्ने गरिएको छ।

(ड) संस्थागत सुशासन:

बैंकले संस्थागत सुशासनलाई दीर्घकालीन एवं दिगो सफलताको अभिन्न अंगको रूपमा लिएको छ। संस्थागत सुशासन उच्च स्थानमा कायम राख्न बैंक प्रतिबद्ध रहेको छ। बैंकमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट तोकिए बमोजिम विभिन्न समिति/उप-समिति गठन भई कार्यरत रहेका छन्। यी समिति/उप-समिति संस्थागत सुशासनको पालना गराई जोखिम व्यवस्थापन गर्न कटिबद्ध रहेका छन्। प्रभावकारी संस्थागत सुशासनको कार्यान्वयनलाई प्राथमिकतामा राखी बैंकका उद्देश्य, मूल मान्यता, आन्तरिक संरचना, व्यवहारिक सिद्धान्त र संचालक तथा कर्मचारीका लागि निर्धारण भएका आचरणहरू पालना भइरहेको छ। संचालक समितिका काम कारवाहीहरू तथा बैंकका अन्य सबै क्रियाकलापहरूलाई पारदर्शी रूपमा संचालन गरी संस्थागत सुशासनको विकास गर्न बैंक सदा क्रियाशील रहेको छ। नेपाल राष्ट्र बैंक एवं अन्य सम्बद्ध निकायहरूबाट समय-समयमा जारी भएका नीति एवं निर्देशनलाई बैंकले लागू गर्दै आएको छ र आगामी दिनहरूमा पनि यसैगरी लागू गरिने छ।

(च) सूचना प्रविधिको विकास र विस्तार:

आधुनिक युग सूचना प्रविधिको युग हो। आधुनिक सूचना प्रविधिमा प्रवेश गर्नु अघि कुनै पनि सेवा प्रदायक संस्थाले प्रविधि सम्बन्धी प्रणालीको पूर्ण सुरक्षाको अनुभूति गर्नु महत्त्वपूर्ण हुन्छ। जसरी विश्वमा प्रविधिको विकास विस्तार द्रुतगतिमा भइरहेको छ। त्यसैगरी सूचना प्रविधि मार्फत बदनियत एवं अपराधिक काम कारोवारहरू पनि बढ्दो छ। त्यसैले सुरक्षित एवं जोखिम रहित सूचना प्रविधि एवं प्रणाली मार्फतको सेवा आजको आवश्यकता हो। सूचना प्रविधिको विकासका साथै आधुनिक बैंकिङ्ग प्रणाली मार्फत ग्राहकवर्गलाई सेवा उपलब्ध गराउन बैंकले एस.एम.एस. बैंकिङ्ग सेवा तथा ए.बि.बि.एस. सेवा जस्ता प्रविधिमूलक सेवाहरू प्रदान गर्दै आएको छ र सूचना प्रविधिमा समयानुकूल आवश्यक परिमार्जन गरी प्रस्तुत गर्न बैंक कटिबद्ध रहेको छ। बैंकले “नेशनल पेमेन्ट नेटवर्क (एनपिएन)” मार्फत ए.टि.एम.सेवा विस्तार गरी सेवा संचालन गरिसकेको छ भने केही थप स्थानहरूमा ए.टि.एम. सेवा विस्तार गर्ने र मोबाइल बैंकिङ्ग सेवाका लागि थप प्राविधिक परीक्षणको कार्य भइरहेको छ।

(छ) विप्रेषण कारोवार:

विभिन्न मुलुकहरूबाट आफन्तहरूले पठाएको पैसा सहज रूपमा प्राप्त गर्न बैंकले विभिन्न २० वटा रेमिटेन्स एजेन्सी मार्फत सहकार्य गरी विप्रेषण सेवा प्रदान गर्दै आएको छ। ग्रामीण क्षेत्रमा स्थापित यस बैंकको शाखा कार्यालयबाट प्रदान हुने विप्रेषण सेवाले ग्रामीण क्षेत्रका जनतालाई प्रत्यक्ष लाभान्वित बनाएको छ।

(ज) बैंकको व्यवस्थापन तथा संचालक समितिमा भएको हेरफेर:

नेपाल राष्ट्र बैंकको मिति २०७१।२।१४ को पत्रानुसार विकास बैंकको तत्कालीन संचालक समिति र प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई सेवाबाट निलम्बन गरी सोही मितिबाट बैंकको संचालक समिति र व्यवस्थापन नेपाल राष्ट्र बैंकले नियन्त्रणमा लिएको र नेपाल राष्ट्र बैंकले यस विकास बैंकलाई नियन्त्रणमा लिए पश्चात् नेपाल राष्ट्र बैंकबाट खटिई आएको व्यवस्थापन समूहले विकास बैंकको संचालक समिति र समग्र व्यवस्थापन संचालनको जिम्मा लिई विकास बैंकको दैनिक काम कारोवार अघि बढाउँदै आएको अवस्था रहेको थियो। यसै क्रममा नेपाल राष्ट्र बैंकको मिति २०७१।६।१३ को पत्रानुसार विकास बैंकको तत्कालीन संचालक समिति बर्खास्त गरेको र प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई सेवाबाट अवकाश दिन विकास बैंकलाई निर्देशन दिएकोमा सोही बमोजिम प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई विकास बैंकको सेवाबाट अवकाश दिइएको थियो। विकास बैंकको पाँच सदस्यीय प्रवर्द्धक शेयरधनीहरू सुशीलराज पराजुली, माधवप्रसाद आचार्य, केदारमान कर्माचार्य, गोपालप्रसाद बास्तोला र मेखबहादुर गुरुङ्ग (हालको संचालक समिति) लाई नेपाल राष्ट्र बैंकको मिति २०७१।६।१३ को पत्रानुसार बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ५४ को उपदफा (५) को खण्ड (ख) बमोजिम संचालक नियुक्त गरी बैंकको संचालक समिति र समग्र व्यवस्थापन संचालनको जिम्मा हस्तान्तरण गरेको थियो। मिति २०७१।६।१३ मा संचालक नियुक्त गर्ने क्रममा नेपाल राष्ट्र बैंकले दिएको कार्य विवरण अनुसार विकास बैंकको संचालक समितिले सर्वसाधारण शेयरधनीको तर्फबाट प्रेमराज तिवारी र खुसलराम धिताललाई संचालक पदमा नियुक्त गरेकोमा संचालक खुसलराम धितालले संचालक पदबाट दिएको राजीनामा स्वीकृत भइसकेको छ। यसैगरी तत्कालीन समयमा विकास बैंकको शेयरधनीहरूको तर्फको कार्यदलमा रही संस्थालाई दिगो, स्थायित्व तथा विवादमुक्त बनाउन हरसंभव सबैले प्रयत्न गर्दै आएकोमा सोही समूहका सदस्य तथा संचालक माधवप्रसाद आचार्य समेत हाल संचालक समितिबाट अलग भइसक्नु भएको छ। बैंकको समग्र व्यवस्थापनको जिम्मा लिई दैनिक काम कारोवार संचालनलाई अघि बढाउन बैंकमा कार्यकारी प्रमुखको पद रिक्त रहेकोमा विगत लामो समय केन्द्रीय बैंकमा सेवा गरी सेवा निवृत्त हुन भएका तथा सम्बन्धित क्षेत्रमा दक्षता एवं अनुभव हासिल गर्नुभएका सक्षम व्यक्ति ज्ञानुकृष्ण अधिकारीलाई विकास बैंकको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत पदमा नियुक्त गरी कार्यकारी प्रमुखको जिम्मेवारी सुम्पिएको छ।

(झ) तत्कालीन कुलेश्वर शाखा सम्बद्ध विषय सम्बन्धमा:

यस विकास बैंकका ग्राहकहरूले तत्कालीन अवधिमा जारी गरेका विभिन्न चेकहरूमा कुलेश्वर शाखाको तत्कालीन शाखा प्रबन्धकले गुड फर पेमेन्टको छाप लगाई दिएको विषय उपर उब्जिएको विवाद सहमतीय आधारमा समाधान गर्न यसअघि सम्पन्न बैंकको सम्मानित वार्षिक साधारण सभाहरूबाट निर्णय भएको र उक्त निर्णय कार्यान्वयनार्थ विकास बैंकले हदैसम्मको प्रयत्न समेत अघि बढाएको थियो। २०७१ वैशाखमा सम्पन्न बैंकको आठौं वार्षिक साधारण सभाबाट कुलेश्वर शाखाबाट भएको त्यस्ता कारोवारको विवाद समाधानार्थ विशेष निर्णय गरी सोको कार्यान्वयनको लागि संचालक समितिलाई अख्तियार प्रत्यायोजन गरेको

र उक्त निर्णय कार्यान्वयनको सिलसिलामा रहेकै बखत मिति २०७१ जेष्ठ १४ देखि विकास बैंकको तत्कालीन संचालक समिति र प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई सेवाबाट निलम्बन गरी नेपाल राष्ट्र बैंकले यस विकास बैंकको संचालक समिति र समग्र व्यवस्थापन नियन्त्रणमा लिएको थियो। तत्पश्चात नेपाल राष्ट्र बैंकबाट खटिई आएको व्यवस्थापन समूहले बैंकको समग्र जिम्मेवारी सम्हाल्दै आएकोमा नेपाल राष्ट्र बैंकले लामो समयसम्म बैंकलाई नियन्त्रणमा लिँदा आम जनमानसमा बैंकप्रति नकरात्मक प्रभाव पर्नसक्ने र बैंकको व्यापार व्यवसायमा समेत प्रतिकूल प्रभाव पर्न सक्ने सम्भावना देखिएकोले त्यस्तो अवस्थाबाट बैंकलाई जोगाई आम लगानीकर्ताको लगानी, निक्षेपकर्ताको निक्षेप, कर्मचारीहरूको भविष्य तथा समग्र वित्तीय बजारमा एच एण्ड बि लाई बचाई राख्न विकास बैंकका संस्थापक शेयरधनीहरू बीच घनिभूत छलफल भई बैंकलाई शेयरधनीहरूले नै चलाउन उपयुक्त हुने निष्कर्ष हुने राय निकाली विकास बैंकमा विद्यमान रहेको समस्या समाधानको लागि शेयरधनीहरूको भूमिका उत्तिकै महत्त्वपूर्ण हुने देखिएको हुँदा समस्या समाधान गर्ने प्रयोजनार्थ शेयरधनीहरूको तर्फबाट एक कार्यदल गठन गरिएको र कार्यदलले नेपाल राष्ट्र बैंकका उच्च पदाधिकारीहरू लगायत अन्य नियमनकारी निकाय, मुद्दा परेको सन्दर्भमा सम्बन्धित अदालतसंग र अन्य न्यायिक निकायसंग बैंकको समस्या समाधानार्थ पटक-पटक छलफल गरेको थियो। यसै क्रममा नेपाल राष्ट्र बैंकको मिति २०७१।११।११ को पत्रानुसार विकास बैंकका पाँचजना संस्थापक शेयरधनीहरू सुशिलराज पराजुली, माधवप्रसाद आचार्य, केदारमान कर्माचार्य, गोपालप्रसाद बास्तोला र मेखबहादुर गुरुङ्गलाई संचालक नियुक्त गरी कार्य विवरण तोकी विकास बैंकको संचालक समिति र समग्र संचालन व्यवस्थापनको जिम्मेवारी दिएको र यस विकास बैंक माथि नेपाल राष्ट्र बैंकको नियन्त्रण फुकुवा भएको थियो। कुलेश्वर शाखाबाट तत्कालीन अवधिमा भएको काम कारोवारबाट बैंकले हानि-नोक्सानी व्यहोर्नु सहनु परेको कारण विगत दुई वर्षदेखि बैंकको व्यापार व्यवसाय तथा साख इज्जतमा प्रतिकूल प्रभाव परेकोले बैंकको उक्त समस्या समाधान गरी अघि बढनु नै बैंक तथा बैंक सम्बद्ध सरोकारवालाको विकल्प रहित हित हुने देखिएकोले विकास बैंकको आठौँ वार्षिक साधारण सभाले कुलेश्वर शाखा सम्बद्ध विषयमा विशेष निर्णय पारित गरी संचालक समितिलाई दिएको अख्तियारी तथा नेपाल राष्ट्र बैंकले यस संचालक समिति गठन (नियुक्त) गर्दा तोकेको कार्य विवरणमा “संस्थाले गठन गरेको विशेषज्ञ छानविन समितिले पेश गरेको छानविन प्रतिवेदनलाई मनन र विश्लेषण गरी प्रचलित बैकिङ्ग मूल्य र मान्यता समेतको आधारमा यस सम्बन्धमा आवश्यक व्यवसायिक निर्णय लिने।” भनी उल्लेख भएको विषयलाई आत्मसात गरी आठौँ वार्षिक साधारण सभाबाट बैंकको हित उपयोगी हुने गरी पारित भएको निर्णय र सोको कार्यान्वयन गर्न संचालक समितिलाई दिएको अख्तियारी कार्यान्वयन गरी सकिएको व्यहोरा सम्मानित सभा समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु। आठौँ वार्षिक साधारण सभाको निर्णय कार्यान्वयनको सिलसिलामा सम्बद्ध चेकधारकहरूबाट निजहरूलाई आठौँ वार्षिक साधारण सभाले गरेको निर्णय र सो सम्बन्धी शर्तहरू मान्य रहेको भनि निजहरूले बैंकलाई उपलब्ध गराएको सहमति पत्र बैंकले प्राप्त गरी उक्त पत्र विशेष सरकारी बकिलको कार्यालय मार्फत सम्मानित पुनरावेदन अदालतको वाणिज्य इजलास पाटनमा दर्ता गराइएको छ। यसैगरी यस विकास बैंक विद्यमान जटिल समस्या समाधान तर्फ उन्मुख भइरहेको अवस्थामा बैंकको निरन्तर तथा दिगो स्थायित्व कायम राख्न, व्यावसायिक विकास, विस्तार तथा प्रवर्द्धन गर्न अत्यन्तै आवश्यक रहेको अवस्था देखिएको छ। यस विकास बैंकको हाल कायम रहेको नाम तत्कालीन अवधिमा दुई वित्तीय संस्था (हिमचुली विकास बैंक र वीरगंज फाइनान्स) मर्ज हुने सिलसिलामा दुई संस्थाको अधिल्लो अंग्रेजी अक्षरबाट चयन गरिएकोमा उक्त नाम तथा ब्राण्डमा परिमार्जन गरी वित्तीय बजारमा एउटा बेग्लै नाम तथा ब्राण्ड लिई आमजनता तथा ग्राहकवर्गको मनमस्तिष्कमा प्रवेश गर्न आवश्यक देखिएकोले विकास बैंकको नाम परिवर्तन गर्ने प्रस्ताव समेत यसै सम्मानित सभामा पेश गरिएको छ। कुलेश्वर शाखा सम्बद्ध उक्त विवादका कारण विगत दुई वर्षदेखि बैंकको काम कारोवारमा प्रतिकूल प्रभाव परेको, बैंकको इज्जत प्रतिष्ठा एवं साखमा आँच आउन गई बैंकले लक्षित योजना हासिल गर्न नसकेको, प्रतिस्पर्धात्मक वित्तीय बजारमा बैंकको उपस्थिति नाम मात्रको हुन गएको र आर्थिक वर्ष २०६९।०७० र २०७०।०७१ मा बैंकले त्यस्ता विवादास्पद काम कारोवारको नोक्सानीहरूलाई संभावित नोक्सानी व्यवस्था लेखाङ्गन गर्नुपरेको कारण उक्त आर्थिक वर्षहरूमा बैंकले मुनाफा हासिल गर्न सफल भए पनि बैंकको संचित नोक्सानी रहेको अवस्था कायम रह्यो।

(ज) संचालकको निर्वाचन:

यस विकास बैंकको छैठौँ वार्षिक साधारण सभाबाट निर्वाचित भई आउनुभएका तत्कालीन संचालकहरूलाई नेपाल राष्ट्र बैंकले सेवाबाट बर्खास्त गरेको हुँदा पूर्ण अवधिको संचालक समिति गठनका लागि संस्थापकहरूको समूहबाट ४ जना र सर्वसाधारण शेयरधनीहरूको समूहबाट २ जना गरी जम्मा ६ जना संचालक नियुक्त गर्न संचालक निर्वाचनको कार्यक्रम रहेको छ।

२. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थितिबाट कारोवारलाई पारेको असर:

चालु वर्षको विश्व अर्थतन्त्र परिवर्तनशिल देखिएको छ। अमेरिका, यूरो क्षेत्र, जापान लगायतका विकसित मुलुकहरूमा विगत लामो समयदेखि विद्यमान वित्तीय संकटका प्रतिकूल प्रभावहरू अन्त्य भई सन् २०१४/१५ मा यी मुलुकहरूको अर्थतन्त्रमा सुधार हुने अपेक्षा गरिएको भए तापनि न्यून: मूल्य वृद्धिदरका कारण यूरो क्षेत्रमा सम्भावित मन्दीको जोखिम भने कायमै रहेको। विकसित मुलुकहरूको अर्थतन्त्रमा देखिएको सुधारसंगै उदीयमान एवम् विकासशील मुलुकहरूको आर्थिक गतिविधिमा विस्तार हुनुका साथै विश्व व्यापारको आयतन समेत फराकिलो हुँदै गएको छ। भारतमा खाद्यान्नको मूल्यवृद्धि उच्च रहेको, रेल भाडामा वृद्धि गरिएको, एल निनोको प्रभावले

गर्दा मनसुनी वर्षा कम भई कृषि उत्पादनमा कमी आएको र इराकमा आन्तरिक द्वन्द्व बढ्ने क्रममा रहेकोले पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य परिवर्तन हुने सम्भावनाका कारण मुद्रास्फीति लक्षित सीमामा राख्ने कार्य चुनौतीपूर्ण हुने भएकोले सोको प्रभाव वित्तीय बजारमा समेत परेको देखिन्छ । यसैगरी देशमा व्याप्त राजनितिक अस्थिरता हुनु, बढ्दो मूल्य वृद्धि हुनु, शान्ति सुरक्षाको अभाव देखिनु, लोडसेडिङको प्रभाव हुनु, बैकिङ्ग क्षेत्रमा बढ्दो प्रतिस्पर्धा हुनु, लगानीको अवसर सहज नहुनु आदि राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय कारणले समग्र बैकिङ्ग क्षेत्रको कारोवारमा असर पारेको देखिन्छ ।

३. प्रतिवेदन तयार भएको अवधिसम्म चालू वर्षको उपलब्धि र भविष्यमा गर्नुपर्ने कुराको सम्बन्धमा संचालक समितिको धारणा:
(क) प्रतिवेदन तयार हुने अवधिसम्म संस्थाको कारोवारको स्थिति:

चालू आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ को मंसिरसम्मको कारोवारको संक्षिप्त अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ:

सि.नं.	विवरण	रकम (रु. हजारमा)
१.	निक्षेप	४,८३,४६,२७
२.	बैंक तथा नगद मौज्जात	१,७६,८३,८२
३.	कर्जा तथा सापट	३,९७,२६,८८
४.	गैरह बैकिङ्ग सम्पत्ति	८,७१,९४
५.	स्थिर सम्पत्ति	२४,०४,४२
६.	लगानी	१५,७१,४३

(ख) वित्तीय संस्थाको उन्नतिको लागि भविष्यमा गर्नुपर्ने कुराको योजनाको सम्बन्धमा संचालक समितिको धारणा देहाय बमोजिम रहेको छ :

- सर्वसाधारण समक्ष सरल वित्तीय पहुँचको व्यवस्था गर्ने ।
- ग्राहक आधारमा वृद्धि गर्दै लैजाने ।
- मानव संसाधनको उपयुक्त व्यवस्था गर्ने ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली (Internal Control System) प्रभावकारी बनाउने र आन्तरिक कार्य प्रणालीलाई सुदृढ गर्दै जाने ।
- कोषको उचित परिचालन गर्ने ।
- बैंकको स्तर वृद्धिसँगै बैंकले गर्न सक्ने थप कार्यहरू निर्दिष्ट गरी कारोबार विविधीकरण गर्ने ।
- अन्य बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको सहभागितामा सम्भावित परियोजनाहरूमा लगानी गर्ने ।
- गैरहकोषमा आधारित व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
- समयानुकूल निक्षेप तथा कर्जा योजना तर्जुमा गर्ने ।
- संस्थागत सुशासनलाई पूर्णरूपमा कायम राख्ने ।
- विद्यमान अवस्थामा बैंकलाई पर्न गएको नोक्सानीलाई अल्पकालीन अवधिमा समायोजन गर्ने सम्बन्धमा विशेष रणनीति तय गर्ने ।

४. वित्तीय संस्थाको औद्योगिक वा व्यावसायिक सम्बन्ध:

यस विकास बैंकले आफूसँग सम्बद्ध सबै पक्षहरूसँग सौहार्द्रपूर्ण तथा व्यावसायिक सम्बन्ध कायम गरिआएको छ । यस प्रकारको सौहार्द्र र व्यावसायिक सम्बन्धलाई अझ पारदर्शी ढंगले बैंकको हितमा उपयोग गरिने छ र यसलाई निरन्तरता दिनुमा नै बैंकको हित प्रवर्द्धन हुन्छ भन्ने कुरामा संचालक समिति विश्वास राख्दछ ।

५. कारोवारलाई असर पार्ने मुख्य कुराहरू:

बैंक, वित्तीय संस्था तथा सहकारी संस्थाहरूको उपस्थितिले नेपालको वित्तीय बजारमा तीव्र प्रतिस्पर्धा रहेको छ भनी सहजै अनुमान लगाउन सकिन्छ । त्यसैगरी विगतका वर्षहरूभन्दा यस वर्ष पनि मुलुकमा राजनीतिक अस्थिरता, स्थायी सरकार, शान्ति र संविधान कार्यान्वयन हुन नसकेको भए तापनि कृषि क्षेत्र, औद्योगिक उत्पादनमूलक क्षेत्र, निर्माण क्षेत्र, थोक तथा खुद्रा व्यापार क्षेत्र तर्फ कर्जामा वृद्धि भएको देखिएको हुँदा समग्र वित्तीय बजार सकारात्मक तर्फ उन्मुख रहेको देखिन्छ । तथापि मुलुकमा लगानीमैत्री वातावरणको निर्माण हुन नसक्दा तथा देशले दिगो स्थायित्व बहन गर्न नपाउँदा उद्योगधन्दा, व्यापार व्यवसायहरू फस्टाउन सकेका छैनन् । वित्तीय क्षेत्रमा बढ्दै गएको तीव्र प्रतिस्पर्धा र उत्पादनमूलक क्षेत्रहरूमा लगानी बढ्न नसक्नु तथा लगानीका नयाँ क्षेत्रको पहिचान गर्न नसक्दा वित्तीय क्षेत्र सन्तुलित हुन सकेको छैन ।

६. लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कुनै कैफियत उल्लेख भएको भए सो उपर संचालक समितिको प्रतिक्रिया:

कैफियत उल्लेख नभएको ।

७. शेयर जफत भएको भए जफत भएको शेयर संख्या, त्यस्तो शेयरको अङ्कित मूल्य, त्यस्तो शेयर जफत हुनुभन्दा अगावै सो बापत वित्तीय संस्थाले प्राप्त गरेको जम्मा रकम र त्यस्तो शेयर जफत भएपछि सो शेयर बिक्री गरी वित्तीय संस्थाले प्राप्त गरेको रकम तथा जफत भएको शेयर बापत रकम फिर्ता गरेको भए सोको विवरण:

बैंकले कुनै शेयर जफत नगरेको ।

८. विगत आर्थिक वर्षमा वित्तीय संस्था र यसको सहायक कम्पनीको कारोवारको प्रगति र सो आर्थिक वर्षको अन्त्यमा रहेको स्थितिको पुनरावलोकन:
यस विकास बैंकको कुनै सहायक कम्पनी नभएको ।
९. वित्तीय संस्था तथा त्यसको सहायक कम्पनीले आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरेको प्रमुख कारोवारहरू र सो अवधिमा कम्पनीको कारोवारमा आएको कुनै महत्त्वपूर्ण परिवर्तन:
यस विकास बैंकको कुनै सहायक कम्पनी नभएको ।
१०. विगत आर्थिक वर्षमा वित्तीय संस्थाको आधारभूत शेयरधनीहरूले वित्तीय संस्थालाई उपलब्ध गराएको जानकारी:
केही नभएको ।
११. विगत आर्थिक वर्षमा वित्तीय संस्थाका संचालक तथा पदाधिकारीहरूले लिएको शेयरको स्वामित्वको विवरण र वित्तीय संस्थाको शेयर कारोवारमा निजहरू संलग्न रहेको भए सो सम्बन्धमा निजहरूबाट वित्तीय संस्थाले प्राप्त गरेको जानकारी:
संचालकहरूको शेयर स्वामित्व विवरण:

संचालकको नाम	शेयर संख्या	समूह
सुशीलराज पराजुली	३,८०,०८६	संस्थापक समूह
केदारमान कर्माचार्य	३५,०५५	संस्थापक समूह
गोपाल प्रसाद बास्तोला	८७,९७६	संस्थापक समूह
मेखबहादुर गुरूङ्ग	५७,३३७	संस्थापक समूह
प्रेमराज तिवारी	३,०६५	सर्वसाधारण समूह

संचालक तथा पदाधिकारीहरू शेयर कारोवारसंग संलग्न रहेको जानकारी बैंकलाई प्राप्त नभएको ।

१२. विगत आर्थिक वर्षमा वित्तीय संस्थासंग सम्बन्धित सम्भौताहरूमा कुनै संचालक तथा निजहरूको नजिकको नातेदारको व्यक्तिगत स्वार्थको बारेमा उपलब्ध गराइएको जानकारीको व्यहोरा:
केही नभएको ।
१३. वित्तीय संस्थाले आफ्नो शेयर आफै खरिद गरेको भए त्यसरी आफ्नो शेयर खरिद गर्नुको कारण, त्यस्तो शेयरको संख्या र अङ्कित मूल्य तथा त्यसरी शेयर खरिद गरे बापत वित्तीय संस्थाले भुक्तानी गरेको रकम:
केही नभएको ।
१४. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली भए वा नभएको र भएको भए सोको विस्तृत विवरण:
यस विकास बैंकले गैह्र कार्यकारी संचालकको संयोजकत्वमा लेखापरीक्षण समिति गठन गरी बैंकले तर्जुमा गरेको आन्तरिक नीति नियम तथा विनियम बमोजिमका कार्य भए नभएको सम्बन्धमा आवधिक रूपमा परीक्षण भई पेश भएका प्रतिवेदन अध्ययन गरी उपयुक्त सुझाव तथा निर्देशन दिने गरेकोले बैंकको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली अभ्यस्त रहेको छ । साथै, आवधिक रूपमा बैंकको लेखापरीक्षण गर्ने गरेको र विभिन्न आन्तरिक नीति, नियम तथा विनियम तर्जुमा गरी सोको कार्यान्वयन गरिएको छ ।
१५. विगत आर्थिक वर्षको कुल व्यवस्थापन खर्चको विवरण:
गत आर्थिक वर्षमा यस विकास बैंकको कुल व्यवस्थापन खर्च देहाय बमोजिम रहेको छ:

व्यवस्थापन खर्चको विवरण	रकम (रु. हजारमा)
कर्मचारी खर्च	८,६०,३२
अन्य संचालन खर्च	११,५७,१७
कुल व्यवस्थापन खर्च	२०,१७,४९

१६. लेखापरीक्षण समितिका सदस्यहरूको नामावली, निजहरूले प्राप्त गरेको पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधा, सो समितिले गरेको काम कारवाहीको विवरण र सो समितिले कुनै सुझाव दिएको भए सोको विवरण:
लेखापरीक्षण समितिका सदस्यहरूको नामावली:
- १) संचालक श्री प्रेमराज तिवारी : संयोजक
२) संचालक श्री गोपाल प्रसाद बास्तोला : सदस्य
३) आन्तरिक लेखापरीक्षक विभागका प्रमुख : सदस्य-सचिव

लेखापरीक्षण समितिका पदाधिकारी (सदस्य सचिव बाहेक) लाई प्रति बैठक रू. ३,०००/- भत्ता प्रदान गर्ने गरेको तथा सो बाहेक अतिरिक्त पारिश्रमिक प्रदान नगरिएको । प्रचलित नियम बमोजिम बैंकको समग्र वित्तीय अवस्था, आन्तरिक नियन्त्रण, लेखापरीक्षण योजना र आन्तरिक लेखापरीक्षण तथा बाह्य लेखापरीक्षकले पेश गरेको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएका बुँदा/कैफियतहरू उपर समीक्षा गरी सुधारात्मक कदम चाल्न व्यवस्थापनलाई निर्देशन दिने, नेपाल राष्ट्र बैंकबाट निरीक्षण तथा सुपरीवेक्षण गरी प्रतिवेदनमा औल्याइएका बुँदा/कैफियतहरूको कार्यान्वयन भए नभएको सम्बन्धमा समीक्षा गर्ने तथा ती विषयहरूको अभिलेख गरी संचालक समितिलाई जानकारी गराउने, बैंकको वार्षिक वित्तीय विवरणलाई सही र यथार्थ बनाउन व्यवस्थापनलाई सहयोग गर्ने, बैंकको काम कारवाहीमा नियमितता, मितव्ययिता, औचित्य, प्रभावकारिता जस्ता कुराहरू अवलम्बन भए/नभएको बारे समीक्षा गरी संचालक समितिलाई आवश्यक राय सुझाव दिने, बैंकको त्रैमासिक वित्तीय विवरणको समीक्षा गरी संचालक समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने आदि यस समितिको प्रमुख काम कर्तव्य रहेको छ ।

लेखापरीक्षण समितिले आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर दर्शाइएका कैफियतहरूको अध्ययन एवं विश्लेषण गरी आन्तरिक नियन्त्रण तथा त्यसको प्रभावकारिता बारे समीक्षा गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने गरेको छ । यस आर्थिक वर्षमा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा बैंकको नियमित कारोवार सम्बन्धी विषयमा मात्र सुझाव भएकाले लेखापरीक्षण समितिको त्यस्तो कुनै उल्लेखनीय सुझाव नभएको ।

१७. संचालक, प्रबन्ध संचालक, कार्यकारी प्रमुख, वित्तीय संस्थाका आधारभूत शेरधनी वा निजका नजिकका नातेदार वा निज संलग्न रहेको फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्थाले वित्तीय संस्थालाई कुनै रकम बुझाउन बाँकी भए सो कुरा:

(संलग्न वित्तीय विवरणको अनुसूची ४.२९ मा उल्लेख भए बमोजिम) नभएको ।

१८. संचालक, प्रबन्ध संचालक, कार्यकारी प्रमुख तथा पदाधिकारीहरूलाई भुक्तानी गरिएको पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधाको रकम:

निम्नानुसार रहेको छ:

(रकम रू.)

क्र.सं.	विवरण	संचालक	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	अन्य न्यवस्थापकीय पदाधिकारीहरू
१.	बैठक भत्ता	७,०९,०००/-*	छैन	छैन
२.	पारिश्रमिक, भत्ता तथा सुविधा	छैन	३४,१०,२९०/-	८०,०३,३०२/-

थप स्पष्टीकरण:

- संचालक समितिका पदाधिकारीहरूको प्रति बैठक भत्ता (अध्यक्ष) रू. ६,०००/-
बैठक भत्ता (सदस्य) रू. ५,०००/-
- उपरोक्त बैठक भत्ता, तलब, भत्ता तथा सुविधाहरूमा प्रचलित कानून अनुसार कर कट्टी गरेको छ ।
- नियमावलीको नियम २८ ले व्यवस्था गरे बमोजिम संचालकहरूलाई भत्ता तथा सुविधा प्रदान गरिएको छ ।
- बैंकको प्रचलित नीति तथा विनियमावली बमोजिम कर्मचारीहरूलाई तलब, भत्ता, सेवा तथा सुविधा प्रदान गर्ने गरिएको छ ।

* विभिन्न उप-समितिको बैठक भत्ता रू. ९६,०००/- समेत समावेश गरिएको छ ।

१९. शेरधनीहरूले बुझिलिन बाँकी रहेको लाभांशको रकम:

२०७० आषाढ मसान्तसम्म रू. २५,३३,५७१।५३ रहेको । (शेरधन रजिष्ट्रार कम्पनीसंगको हिसाब सहित)

२०. कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १४१ बमोजिम सम्पत्ति खरिद वा बिक्री गरेको कुराको विवरण:

संलग्न वित्तीय विवरणको अनुसूची ४.१४ मा उल्लेख भए बमोजिम रहेको ।

२१. कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १७५ बमोजिम सम्बद्ध कम्पनीबीच भएको कारोवारको विवरण:

उल्लेख भए बमोजिम यस बैंकको सम्बद्ध कम्पनी नभएको ।

२२. धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावलीको नियम २२ (१) बमोजिम थप विवरणहरू:

(क) कानूनी कारवाही सम्बन्धी विवरण:

१. गत आर्थिक वर्षमा विकास बैंकले वा विकास बैंकको विरुद्ध कुनै मुद्दा दायर भएको भए :

अ) यस विकास बैंकले यूनियन मनि ट्रान्सफर कम्पनीले उपलब्ध गराएको स्ट्याण्डर्ड चार्टर्ड बैंकको रू. ३२ लाखको चेक खरीद गरी उक्त कम्पनीलाई बिल पर्चेज सुविधा प्रवाह गरेकोमा यूनियन मनि ट्रान्सफरले यस बैंकलाई उक्त रकमको सोधभर्ना भुक्तान नगरेकाले उक्त कम्पनी विरुद्ध बैंकले प्रवाह गरेको रकमको व्याज सहित सोधभर्ना भराइ पाउँ भनी मिति २०६६।०१।१३ गते काठमाडौं जिल्ला अदालतमा फिराद पत्र चढाएकोमा जिल्ला अदालतबाट मुद्दा फैसला भई पुनरावेदन अदालतमा पुनः पेश भएकोमा पुनरावेदन अदालतबाट मिति २०६९।१२।२२ मा बैंकको पक्षमा मुद्दा फैसला भएको । उक्त बमोजिमको फैसला कार्यान्वयनको लागि मिति २०७०।०१।५ मा बैंकको तर्फबाट काठमाडौं जिल्ला अदालतमा निवेदन पेश गरेको ।

- आ) विकास बैंकको कुलेश्वर शाखाबाट तत्कालीन अवधिमा जारी भएका विवादित गुडफर पेमेन्ट चेक तथा कारोवार सम्बन्धमा नेपाल सहकारी वित्तीय संस्था लि. ले विकास बैंकको कुलेश्वर शाखाबाट तत्कालीन अवधिमा जारी भएका विवादित भनिएका गुडफर पेमेन्ट चेकको रकम (व्याज सहित) रू. १२,४९,६४,३८२।- माग दावी गरी मिति २०७०।६।१८ मा विकास बैंक विरुद्ध काठमाडौं जिल्ला अदालतमा चेक अनादर मुद्दा दायर गरेको ।
२. विकास बैंकको संस्थापक वा संचालकले वा संस्थापक वा संचालकको विरुद्धमा प्रचलित नियमको अवज्ञा वा फौजदारी अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर गरेको वा भएको भए :
त्यस्तो कुनै विवरण प्राप्त नभएको ।
३. कुनै संस्थापक वा संचालक विरुद्ध आर्थिक अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर भएको भए :
विकास बैंकका ग्राहक प्रशान्त अग्रवालको जाहेरीले बैंकका तत्कालिन संचालकहरू विरुद्ध बैकिङ्ग कसुर मुद्दा दायर भएको जानकारी प्राप्त हुन आएको ।
- (ख) वित्तीय संस्थाको शेयर कारोवार तथा प्रगतिको विश्लेषण :
धितोपत्र बजारमा भएको विकास बैंकको शेयरको कारोवार सम्बन्धमा व्यवस्थापनको धारणा :
धितोपत्र बजारमा भएको शेयर कारोवारलाई हेर्दा विगतमा धितोपत्र बजारमा उतार चढाव आएको देखिएको छ । यद्यपि शेयर मूल्य र कारोवारको निर्धारण नेपाल स्टक एक्सचेन्जको खुल्ला बजार नीतिमा निर्भर हुने भएकोले आगामी दिनमा नेपाली अर्थतन्त्र सुधारोन्मुख भई वित्तीय सूचकाङ्कको आधारमा धितोपत्र बजार सकारात्मक हुने र कारोवार तथा कारोवारको मूल्य निर्धारण हुने धारणा रहेको छ ।
- (ग) समस्या तथा चुनौती:
१. आन्तरिक
- विगतमा यस बैंकलाई परेको समस्याको कारण बैंकको साखमा आँच आउनु ।
  - बैंकको नियमित व्यापार व्यवसाय प्रतिकूल हुनु र निर्धारित लक्ष्य हासिल हुन नसक्नु ।
२. वाह्य
- तरलतामा आवधिक रूपमा उचार चढाव आउनु ।
  - उर्जा संकटको कारण समस्या बृद्धि हुनु ।
  - समग्र बैकिङ्ग क्षेत्रमा बढ्दो प्रतिस्पर्धा हुनु ।
  - लगानीको क्षेत्रहरूको विकास नहुनु ।
  - विकास बैंकको कार्य क्षेत्र सीमित हुनु ।
३. रणनीति:
- सर्वसाधारण समक्ष सरल वित्तीय पहुँचको व्यवस्था गर्ने ।
  - ग्राहक आधारमा बृद्धि गर्दै लैजाने ।
  - बैंकको स्तर बृद्धिसँगै बैंकले गर्न सक्ने थप कार्यहरू निर्दिष्ट गरी कारोवार विविधिकरण गर्ने ।
  - समयानुकूल निक्षेप तथा कर्जा योजना तर्जुमा गर्ने ।
  - संस्थागत सुशासनलाई पुर्णरूपमा कायम राख्ने ।
  - संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व तर्फ सक्रिय हुने ।
  - आन्तरिक नियन्त्रण पद्धतिलाई प्रभावकारी बनाउने ।
- (घ) संस्थागत सुशासन:
- बैंकले संस्थागत सुशासनलाई दीर्घकालीन एवं दिगो सफलताको अभिन्न अंगको रूपमा मान्दै आएको छ । संस्थागत सुशासन उच्च स्थानमा कायम राख्न बैंक प्रतिबद्ध रहेको छ । संस्थागत सुशासनले संस्था संचालनको लागि जारी भएको नीति, निर्देशन तथा परिपत्रहरूको पालनाको अवस्थालाई बोध गराउँछ । बैंक तथा वित्तीय संस्था भनेको शेयरधनीको रकमबाट मात्र संचालन हुने संस्था नभई सर्वसाधारणको निक्षेप समेत परिचालन गर्ने सार्वजनिक संस्था हो । यस अर्थमा संस्थामा नैतिक आचरण र संस्थागत सुशासन (Corporate Governance) अत्यन्त संवेदनशील रूपमा कार्यान्वयन गरिएको छ । उक्त विषयलाई संवेदनशील रूपमा स्वीकार गरी प्रतिबद्धताका साथ कार्य गर्दै आइरहेको छ । संस्थागत सुशासन नै संस्थाको प्रशासनिक काम कारवाहीको मार्ग दर्शनको रूपमा रहेको तर्फ सचेत हुँदै सोही अनुरूप संचालक समितिका काम कारवाही अगाडि बढाउने र अन्य सबै

क्रियाकलापहरूमा समेत बलियो एवं पारदर्शी संस्थागत सुशासन विकास गर्न र सोको अनुभूति गराउन संचालक समिति निरन्तर क्रियाशील रहेको छ । नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी निर्देशन, बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, कम्पनी ऐन लगायतका ऐन, कानून तथा व्यवस्थाहरूको पालना गर्दै आएको छ ।

(ड) विवरणपत्रमा प्रक्षेपण गरिएका र लेखापरीक्षण भएको विवरणमा बीस प्रतिशत वा सो भन्दा बढी फरक सम्बन्धी विवरणः संलग्न वार्षिक प्रतिवेदनको ने.रा.बैंक निर्देशन अनुसूची ४.३५ मा उल्लेख भए बमोजिम ।

(च) नियम २२ को उपनियम (५) संग सम्बन्धित विशेष घटना वा परिस्थितिसंग सम्बन्धी विवरणः

१. नेपाल राष्ट्र बैंकले यस विकास बैंकको तत्कालीन संचालक समिति र प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई मिति २०७१।२।१४ देखि निलम्बन गरी विकास बैंकलाई नियन्त्रणमा लिएको । नेपाल राष्ट्र बैंकको मिति २०७१।६।१३ को पत्रानुसार विकास बैंकको तत्कालीन संचालक समितिलाई बर्खास्त गरेको र प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई अवकाश दिन विकास बैंकलाई निर्देशन दिएकोमा सोही बमोजिम अवकाश दिइएको ।
२. मिति २०७१।२।१४ देखि २०७१।८।१ सम्म नेपाल राष्ट्र बैंकले यस विकास बैंकको संचालक समिति र समग्र व्यवस्थापन नियन्त्रणमा लिई काम कारोबार अघि बढाएको ।
३. नेपाल राष्ट्र बैंकको मिति २०७१।८।१ को पत्रानुसार विकास बैंकको पाँच सदस्यीय प्रवर्द्धक शेयरधनीहरूलाई संचालक नियुक्त गरी विकास बैंकको संचालक समिति र समग्र व्यवस्थापन संचालनको जिम्मा दिएको र नेपाल राष्ट्र बैंकको व्यवस्थापन समूह विकास बैंकबाट फिर्ता भएको ।
४. विकास बैंकमा रिक्त कार्यकारी प्रमुख पदमा ज्ञानुकृष्ण अधिकारीलाई प्रमुख कार्यकारी अधिकृत नियुक्त गरी कार्यकारी प्रमुखको जिम्मेवारी दिएको ।
५. आर्थिक वर्ष २०७०।०७ को बैंकको हर हिसाब लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण तत्कालीन समयमा अन्तिम स्वीकृतिको प्रक्रियामा नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको र बैंकको अन्य आन्तरिक कार्यहरू समेत बाँकी रहेको हुँदा प्रस्तुत आर्थिक वर्षको छ महिना (२०७१ पौष) भित्र बैंकको नियमित नवौं वार्षिक साधारण सभा बस्न नसकेको ।
- उ. प्रचलित नियमानुसार बैंकले बैंक सम्बद्ध विषयहरूको जानकारीको लागि सूचना प्रकाशन गर्ने गरेको ।

२३. अन्य आवश्यक कुराहरूः

बैंकले आफ्नो कारोबार तथा गतिविधिहरू सम्बन्धी सूचना आदान-प्रदान गर्ने प्रक्रियालाई उच्च प्राथमिकता दिएको छ । यस सन्दर्भमा बैंकको वार्षिक प्रतिवेदन, त्रैमासिक प्रतिवेदन लगायत अन्य प्रगति विवरणहरू संचार माध्यम एवं आफ्नै वेबसाइट www.hnbdevbank.com मार्फत जानकारी गराउने गरेको छ ।

अन्त्यमा,

आजको यस महत्त्वपूर्ण अवसरमा प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपले बैंकलाई अमूल्य सहयोग तथा सुझाव दिई बैंकको कार्य क्षमतामा वृद्धि गर्न मद्दत गर्ने आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरू, ग्राहक महानुभावहरू, नेपाल सरकारका सम्बन्धित निकायका पदाधिकारीहरू, नियमनकारी निकायहरू, लेखापरीक्षक, संस्थाका सल्लाहकारहरू, अन्य शुभचिन्तकहरू, पत्रकार मित्रहरू तथा समस्त सरोकारवालाहरूप्रति हार्दिक कृतज्ञता सहित धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु । साथै, यस विकास बैंकका व्यवस्थापन एवं कर्मचारीहरूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

साथै भविष्यमा समेत यहाँहरूबाट अमूल्य सहयोग र सुझावको अपेक्षा राख्न चाहन्छु ।

धन्यवाद !

संचालक समितिको तर्फबाट,
(सुशील राज पराजुली)
अध्यक्ष
मिति: २०७१ माघ २८ गते

एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड
H&B DEVELOPMENT BANK LIMITED

Regd. (ICAN) No. 079
PAN: 500182468

JBRH and Co.
Chartered Accountants

157/10 Janapath Marg
Anamnagar, Kathmandu, Nepal
Tel: 4770187, 4770796
E-mail: jbrh@info.com.np

श्री एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड
काठमाण्डौ, नेपालका शेयरधनी महानुभावहरू समक्ष
लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

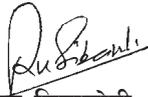
श्री एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेडको यसै साथ संलग्न २०७१ आषाढ मसान्तसम्मको वासलात, सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७०/०७१ को नाफा-नोक्सान हिसाब र नगद प्रवाह विवरणको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं। वित्तीय विवरणहरू प्रतिको उत्तरदायित्व व्यवस्थापनमा रहेको छ। व्यवस्थापनले तयार गरेका ती वित्तीय विवरणहरू उपर लेखापरीक्षणको आधारमा आफ्नो मन्तव्य जारी गर्नु हाम्रो उत्तरदायित्व हो। व्यवस्थापनले तयार गरेका ती वित्तीय विवरणहरू उपर लेखापरीक्षणको आधारमा आफ्नो मन्तव्य जारी गर्नु हाम्रो उत्तरदायित्व हो।

लेखापरीक्षणको सर्वमान्य सिद्धान्तको आधारमा हामीले नेपाल लेखापरीक्षण मान र प्रचलित अन्य लेखापरीक्षण मान अनुरूप लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं। वित्तीय विवरणहरू सारभूत रूपमा गलत आँकडा रहित छ भन्ने कुरामा विश्वस्त हुनको लागि लेखापरीक्षण योजना तयार गरी तदनुसार लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्नुपर्दछ। वित्तीय विवरणमा उल्लेखित रकम र खुलाइएका अन्य विवरणलाई पुष्ट्याई गर्ने प्रमाणको छड्के परीक्षण समेत लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ। बैंकले अवलम्बन गरेको लेखा सिद्धान्त, व्यवस्थापनले गरेका महत्त्वपूर्ण अनुमान एवं वित्तीय विवरणको प्रस्तुतिको समग्र स्थितिको मूल्याङ्कन पनि लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ।

हाम्रो रायमा:

- माग गर्दा बैंकले उपलब्ध गराएको हरहिसाबको विवरण सन्तोषजनक छ।
- बैंकको हिसाब किताब प्रचलित कानून तथा प्रचलन अनुसार राखेको देखिन्छ।
- संलग्न वासलात, नाफा-नोक्सान हिसाब कम्पनी ऐन, २०६३, बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३ तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशानुसार राखिएका छन् र बैंकले राखेको हिसाब-किताब र अभिलेखसंग दुरुस्त रहेका छन्।
- नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशानुसार बैंकले प्रवाह गरेको कर्जा तथा सापट उपर जोखिम व्यहोर्ने कोषमा आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छ।
- बैंकले आफ्नो अख्तियारी भित्र रही नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशानुसार कारोबार गरेको देखिन्छ।
- हामीले परीक्षण गरेको हिसाब किताब तथा प्राप्त जानकारीहरूबाट
(क) बैंकले आफ्नो कारोबार बैंकको तथा निक्षेपकर्ताहरूको हितलाई ध्यानमा राखेर गरेको छ।
(ख) बैंकमा विद्यमान संचालक तथा उच्च व्यवस्थापनमा संलग्न कर्मचारीहरूले कानून विपरित वा बैंकलाई हानि-नोक्सानी हुने कार्य गरेको देखिन आएको छैन।
- हामीलाई प्राप्त सूचना तथा उपलब्ध गराइएको जानकारीहरूको आधारमा एवं यसै साथ संलग्न लेखा सिद्धान्त तथा लेखा टिप्पणीहरू साथै अध्ययन गर्दा ऋण वर्गीकरणको कारण निष्कृत्य कर्जा (NPL) ५.८०% पुगेको हाम्रो यसै प्रतिवेदनको लेखा टिप्पणी नं. २० को बाहेक
(क) वासलातले २०७१/०३/३२ गतेको आर्थिक स्थिति,
(ख) नाफा-नोक्सान हिसाबले २०७१/०३/३२ मा समाप्त आर्थिक वर्षको कारोबारको नतिजाको र
(ग) नगद प्रवाह हिसाबले २०७१/०३/३२ मा समाप्त आर्थिक वर्षको नगद प्रवाहको यथार्थ तथा उचित चित्रण गर्दछ।

मिति: २०७१/०८/२९
स्थान: काठमाण्डौ

राजु कुमार शिवाकोटी, एफ.सि.ए.
जे.बि.आर.एच. एण्ड को.
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

वासलात

२०७१ साल आषाढ मसान्तको

क्र.सं.	पूँजी तथा दायित्व	अनुसूची	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१.	शेयर पूँजी	४.१	८९,७९,३०,२००.००	८९,७९,३०,२००.००
२.	जगेडा तथा कोषहरू	४.२	(३०,१७,२७,१९४.५३)	(५७,७७,२९१.९२)
३.	ऋणपत्र तथा बण्ड	४.३	-	-
४.	तिर्न बाँकी कर्जा सापट	४.४	-	-
५.	निक्षेप दायित्व	४.५	४,७८,६८,००,२४५.२६	५,५६,१८,०१,०३८.०८
६.	भुक्तानी दिनु पर्ने बिलहरू	४.६	४,९२,६१९.८५	१६,१९,०८७.७९
७.	प्रस्तावित लाभांश		-	-
८.	आयकर दायित्व		-	-
९.	अन्य दायित्व	४.७	४९,५४,२१,५४२.३१	८,५५,८८,०२१.०४
	कुल पूँजी तथा दायित्व		५,८७,८९,१७,४१२.८९	६,५४,११,६१,०५४.९९

क्र.सं.	सम्पत्ति	अनुसूची	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१.	नगद मौज्जात	४.८	२४,५८,९९,४२०.९८	२१,८६,२०,३९५.७३
२.	नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्जात	४.९	२७,०२,१९,५४६.५८	३६,७३,०७,०००.९१
३.	बैंक/वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्जात	४.१०	८१,५६,५२,६५८.८९	५३,६२,६७,६६४.१३
४.	माग तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने रकम	४.११	-	-
५.	लगानी	४.१२	१७,२०,४३,०७०.००	२६,४४,९६,७२७.००
६.	कर्जा, सापट तथा बिल खरिद	४.१३	४,०६,९७,५२,७७८.५६	४,७७,६२,७४,३७६.२९
७.	स्थिर सम्पत्ति	४.१४	२३,६६,४०,३३२.००	२४,३३,२२,७१२.१३
८.	गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति	४.१५	-	-
९.	अन्य सम्पत्ति	४.१६	६,८७,०९,६०५.८८	१३,४८,७२,१७८.८०
	कुल सम्पत्ति		५,८७,८९,१७,४१२.८९	६,५४,११,६१,०५४.९९

१. संभावित दायित्व	अनुसूची ४.१७
२. संचालकहरूको घोषणा	अनुसूची ४.२९
३. पूँजीकोष तालिका	अनुसूची ४.३०
४. जोखिम भारित सम्पत्ति विवरण तालिका	अनुसूची ४.३० (क)
५. प्रमुख सूचकाङ्कहरू	अनुसूची ४.३१
६. प्रमुख लेखा नीतिहरू	अनुसूची ४.३२
७. लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरू	अनुसूची ४.३३

(४.१ देखि ४.१७ सम्मका अनुसूचीहरू वासलातका अभिन्न अंग हुन्)

द. कुन्दन शर्मा
प्रमुख- वित्त विभाग

द. ज्ञानु कृष्ण अधिकारी
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

द. सुशील राज पराजुली
अध्यक्ष

द. माधव प्रसाद आचार्य
संचालक

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार
नि. जे.बि.आर.एच. एण्ड कम्पनी
चार्टर्ड एकाउन्टेण्ट्स

द. गोपाल प्रसाद बास्तोला
संचालक

द. केदारमान कर्माचार्य
संचालक

द. मेख बहादुर गुरुङ्ग
संचालक

द. खुसलराम धिताल
संचालक

द. प्रेमराज तिवारी
संचालक

सि.ए., द. राजु कुमार सिवाकोटी
सामंभेदार

स्थान: काठमाडौं
मिति: २०७१/०८/२९

नाफा-नोक्सान हिसाब

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

क्र.सं.	विवरण	अनुसूची	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१.	व्याज आम्दानी	४.१८	७२,५१,७५,८०२.१३	९१,३१,८४,६९३.२३
२.	व्याज खर्च	४.१९	४४,८३,६५,८९४.८१	५८,५६,७५,१०४.५७
	खुद व्याज आम्दानी		२७,६८,०९,९०७.३२	३२,७५,०९,५८९.६६
३.	कमिशन तथा डिस्काउण्ट	४.२०	९८,९६,०३९.६५	८७,०१,९८५.७६
४.	अन्य संचालन आम्दानी	४.२१	२,४६,३२,५२६.७९	२,८२,२२,३२३.०४
५.	सटही घटबढ आम्दानी	४.२२	३,२०,६४७.४४	३,२९,५११.६८
	कुल संचालन आम्दानी		३१,१६,५९,१२१.२०	३६,४७,६३,४०९.१४
६.	कर्मचारी खर्च	४.२३	८,६०,३२,६९४.५८	८,११,३७,७४७.६०
७.	अन्य संचालन खर्च	४.२४	११,५७,१०,१००.११	१२,८१,६६,२७७.३६
८.	सटही घटबढ नोक्सान	४.२२	-	-
	सम्भावित नोक्सानी व्यवस्था अधिको संचालन मुनाफा		१०,९९,०९,३२६.६१	१५,५४,५९,३८४.१८
९.	सम्भावित नोक्सानी व्यवस्थाहरू	४.२५	४३,००,०२,९९८.३४	३७,४६,७१,५२८.२७
	संचालन मुनाफा		(३२,००,९३,६७१.७३)	(२१,९२,१२,१४४.०९)
१०.	गैह्र संचालन आम्दानी/नोक्सान	४.२६	३,५२,५३,४०७.०९	१०,६६,४५५.७६
११.	सम्भावित नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता	४.२७	२,८५,५९,७१५.६१	७८,६४,६०९.०५
	नियमित कारोवारबाट भएको मुनाफा		(२५,६२,८०,५४९.०३)	(२१,०२,८१,०७९.२८)
१२.	असामान्य कारोवारहरूबाट भएको मुनाफा/खर्च	४.२८	३१,५९,७५२.७२	३७,५५,४९१.७९
	सम्पूर्ण कारोवार समावेश पछिको खुद मुनाफा		(२५,९४,४०,३०१.७५)	(२१,४०,३६,५७९.०७)
१३.	कर्मचारी बोनस व्यवस्था		-	-
१४.	आयकर व्यवस्था		४,०९,८६,९०५.००	(४,४३,८०,८०५.४७)
	यस वर्षको		१,०५,०३,४६३.००	-
	विगत वर्ष सम्मको कर व्यवस्था		-	-
	यस वर्षको स्थगन कर आम्दानी/खर्च		(३,०४,८३,४४२.००)	४,४३,८०,८०५.४७
	खुद नाफा/नोक्सान		(३०,०४,२७,२०६.७५)	(१६,९६,५५,७६५.६१)

(४.१८ देखि ४.२८ सम्मका अनुसूचीहरू नाफा-नोक्सान हिसाबका अभिन्न अंग हुन् ।)

द. कुन्दन शर्मा
प्रमुख- वित्त विभाग

द. ज्ञानु कृष्ण अधिकारी
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

द. सुशील राज पराजुली
अध्यक्ष

द. माधव प्रसाद आचार्य
संचालक

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार
नि. जे.बि.आर.एच. एण्ड कम्पनी
चार्टर्ड एकाउन्टेण्ट्स

द. गोपाल प्रसाद बास्तोला
संचालक

द. केदारमान कर्माचार्य
संचालक

द. मेख बहादुर गुरुङ्ग
संचालक

द. खुसलराम धिताल
संचालक

द. प्रेमराज तिवारी
संचालक

सि.ए., द. राजु कुमार सिवाकोटी
साभेदार

स्थान: काठमाडौं
मिति: २०७१/०८/२९

नाफा-नोक्सान बाँडफाँड हिसाब

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

क्र.सं.	विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
आम्दानी			
१.	गत वर्षसम्मको संचित मुनाफा	(१३,०२,४१,५९१.४३)	३,८७,२५,६८६.१७
	१.१ गत वर्षको प्रस्तावित लाभांश	—	४,४८,९६,५१०.००
२.	यस वर्षको मुनाफा	(३०,०४,२७,२०६.७५)	(१६,९६,५५,७६५.६१)
	२.१ गत वर्षको समायोजन	४४,७७,३०४.१४	३०,००,०००.००
जम्मा		(४२,६१,९१,४९४.०४)	(८,३०,३३,५६९.४३)
खर्च			
१.	गत वर्षसम्मको संचित नोक्सान	—	—
२.	यस वर्षको नोक्सान	—	—
३.	साधारण जगेडा कोष	—	—
	३.१ गत वर्षको समायोजन	—	६,००,०००.००
४.	भैपरी आउने जगेडा	—	—
५.	संस्था विकास कोष	—	—
६.	लाभांश समीकरण कोष	—	—
७.	कर्मचारी सम्बन्धी जगेडाहरू	—	—
८.	प्रस्तावित लाभांश	—	—
९.	प्रस्तावित बोनस शेयर जारी	—	—
१०.	विशेष जगेडा कोष	—	—
११.	सटही घटबढ कोष	८०,१६१.८६	८२,३७८.००
१२.	पूँजी फिर्ता जगेडा कोष	—	—
१३.	पूँजी समायोजन कोष	—	—
१४.	स्थगन कर जगेडा	(३,०४,८३,४४२.००)	४,३०,७३,०४४.००
१५.	लगानी समायोजन कोष	(१,८६,२४६.००)	३४,५२,६००.००
जम्मा		(३,०५,८९,५२६.१४)	४,७२,०८,०२२.००
१६.	सञ्चित मुनाफा/(नोक्सान)	(३९,५६,०१,९६७.९०)	(१३,०२,४१,५९१.४३)

द. कुन्दन शर्मा
प्रमुख- वित्त विभाग

द. ज्ञानु कृष्ण अधिकारी
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

द. सुशील राज पराजुली
अध्यक्ष

द. माधव प्रसाद आचार्य
संचालक

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार
नि. जे.बि.आर.एच. एण्ड कम्पनी
चार्टर्ड एकाउन्टेण्ट्स

द. गोपाल प्रसाद बास्तोला
संचालक

द. केदारमान कर्माचार्य
संचालक

द. मेख बहादुर गुरुङ्ग
संचालक

द. खुसलराम धिताल
संचालक

द. प्रेमराज तिवारी
संचालक

सि.ए., द. राजु कुमार सिवाकोटी
साभेदार

स्थान: काठमाडौं
मिति: २०७१/०८/२९

नगद प्रवाह विवरण

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
क) कारोवारबाट नगद प्रवाह	१०,११,८१,०३३.८९	१५,३९,९०,५६७.८९
१. नगद प्राप्ति	७१,९९,११,८८८.५७	९२,०८,३२,८७९.३३
१.१ ब्याज आम्दानी	६४,६८,४७,०३७.२१	८८,२४,६७,९८२.६६
१.२ कमिशन तथा डिस्काउण्ट आम्दानी	९८,९६,०३९.६५	८७,०१,९८५.७६
१.३ विदेशी विनिमय कारोवारबाट आम्दानी	३,२०,६४७.४४	३,२९,५११.६८
१.४ अपलेखित कर्जाको असूली	-	-
१.५ अन्य आम्दानी	६,२८,४८,१६४.२७	२,९३,३३,३९९.२३
२. नगद भुक्तानी	६१,८७,३०,८५४.६८	७६,६८,४२,३११.४४
२.१ ब्याज खर्च	४१,९२,७०,८२९.५२	५६,५७,१६,०८१.७९
२.२ कर्मचारी खर्च	९,८६,१९,४७८.९५	७,९७,६८,३९२.३९
२.३ कार्यालय संचालन खर्च	९,०३,३७,०८३.२१	९,९९,९९,४७१.४८
२.४ आयकर भुक्तानी	१,०५,०३,४६३.००	१,२२,६३,७६६.५५
२.५ अन्य खर्च	-	९०,९४,५९९.२३
कार्यगत पूँजी (Working Capital) गतिविधि अधिको नगद प्रवाह	३,७७,५८,९४७.८४	(१,२२,५०,७८,४२७.४६)
संचालन सम्बन्धी चालु सम्पत्तिमा कमी/(वृद्धि)	८१,०९,१६,४५८.१२	५२,१६,०१,६३०.१४
१. माग तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने रकममा कमी/(वृद्धि)	-	-
२. अन्य अल्पकालीन लगानीमा कमी/(वृद्धि)	-	-
३. कर्जा तथा विल्स खरिदमा कमी/(वृद्धि)	६७,८४,६६,६५७.१७	४२,१९,७५,६०९.८६
४. अन्य सम्पत्तिमा कमी/(वृद्धि)	१३,२४,४९,८००.९५	९,९६,२६,०२०.२७
संचालन सम्बन्धी चालु दायित्वमा (कमी)/वृद्धि	(७७,३१,५७,५१०.२७)	(१,७४,६६,८०,०५७.६०)
१. निक्षेप दायित्वमा (कमी)/वृद्धि	(७७,५०,००,७९२.८२)	(१,६४,३०,९९,४७२.३७)
२. सर्टिफिकेट अफ डिपोजिटमा (कमी)/वृद्धि	-	-
३. अल्पकालीन सापटीमा (कमी)/वृद्धि	-	(१४,५२,०००.००)
४. अन्य दायित्वमा (कमी)/वृद्धि	१८,४३,२८२.५५	(१०,२१,२८,५८५.२३)
(ख) लगानी कारोवारमा नगद प्रवाह	७,०७,९३,७८९.९४	४२,४३,०८८.०८
१. दीर्घकालीन लगानीमा कमी/(वृद्धि)	९,२४,५३,६५७.००	५,१५,६५,३२४.७७
२. स्थिर सम्पत्तिमा कमी/(वृद्धि)	(२,१९,७३,९९२.०६)	(४,७५,६२,२३६.६९)
३. दीर्घकालीन लगानीमा ब्याज आम्दानी	-	-
४. लाभांश आम्दानी	३,१४,१२५.००	२,४०,०००.००
५. अन्य	-	-
(ग) वित्तीय श्रोत कारोवारबाट नगद प्रवाह	(१,५७,२०६.००)	(१०,१३,७६९.२३)
१. दीर्घकालीन ऋण (वण्ड, डिभेन्चर आदि) मा वृद्धि/(कमी)	-	-
२. शेयर पूँजीमा वृद्धि/(कमी)	-	-
३. अन्य वृद्धि/(कमी)	(१,५७,२०६.००)	(१०,१३,७६९.२३)
४. नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त सहूलियत/पुर्नकर्जामा वृद्धि/(कमी)	-	-
(घ) नगद तथा बैंक मौज्दातको विनिमय दरमा भएको फरकबाट आम्दानी/खर्च	-	-
(ङ) यस वर्षको सम्पूर्ण गतिविधिबाट नगद प्रवाह (क+ख+ग+घ)	२०,९५,७६,५६५.६८	(१,०६,७८,५८,५४०.७१)
(च) नगद तथा बैंकमा रहेको शुरु मौज्दात	१,१२,२१,९५,०६०.७७	२,१९,००,५३,६०१.४८
(छ) नगद तथा बैंकमा रहेको अन्तिम मौज्दात	१,३३,१७,७१,६२६.४५	१,१२,२१,९५,०६०.७७

द. कुन्दन शर्मा
प्रमुख- वित्त विभाग

द. जानु कृष्ण अधिकारी
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

द. सुशील राज पराजुली
अध्यक्ष

द. माधव प्रसाद आचार्य
संचालक

हाम्रो संलग्न प्रतिवेदन अनुसार
नि. जे.बि.आर.एच. एण्ड कम्पनी
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

द. गोपाल प्रसाद बास्तोला
संचालक

द. केदारमान कर्माचार्य
संचालक

द. मेख बहादुर गुरुङ्ग
संचालक

द. खुसलराम धिताल
संचालक

द. प्रेमराज तिवारी
संचालक

सि.ए., द. राजु कुमार सिवाकोटी
साभेदार

स्थान: काठमाडौं
मिति: २०७१/०८/२९

इक्वीटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

विवरण	शेयर पूँजी	संचित नाफा/नोक्सान	साधारण जगेडा कोष	पूँजीगत जगेडा कोष	शेयर प्रिमियम	सटही घटबढ कोष	स्थगन कर जगेडा	अन्य जगेडा तथा कोष	कुल रकम
शुरुको मौज्जात	८९,७९,३०,२००.००	(१३,०२,४१,५९१.४३)	७,७८,३२,६०८.५१	-	-	१,०६,०४७.००	४,३०,७३,०४४.००	३४,५२,६००.००	८९,२१,५२,९०८.०८
समायोजन (गत वर्षबाट)	-	४४,७७,३०४.१४	-	-	-	-	-	-	४४,७७,३०४.१४
प्रस्तावित नागद लाभानाश	-	-	-	-	-	-	-	-	-
साधारण जगेडा कोष	-	-	-	-	-	-	-	-	-
लगानीमा व्यवस्था गरेको रकम	-	-	-	-	-	-	-	-	-
लगानीमा समायोजन कोष	-	-	-	-	-	-	-	-	-
स्थगन कर जगेडामा समायोजन	-	-	-	-	-	-	-	-	-
समायोजित शुरु मौज्जात	८९,७९,३०,२००.००	(१२,५७,६४,२८७.२९)	७,७८,३२,६०८.५१	-	-	१,०६,०४७.००	४,३०,७३,०४४.००	३४,५२,६००.००	८९,६६,३०,२१२.२२
समायोजन	-	-	-	-	-	-	-	-	-
हकप्रद शेयर जारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
अग्रिम शेयर पूँजी जम्मा	-	-	-	-	-	-	-	-	-
प्रस्तुत वर्षको खुद नाफा/नोक्सान	-	(३०,०४,२७,२०६.७५)	-	-	-	-	-	-	(३०,०४,२७,२०६.७५)
साधारण जगेडा कोष	-	-	-	-	-	-	-	-	-
स्थगन कर जगेडा	-	३,०४,८३,४४२.००	-	-	-	-	(३०४,८३,४४२.००)	-	-
प्रस्तावित नागद लाभानाश	-	-	-	-	-	-	-	-	-
सटही घटबढ कोष	-	(८०,१६१.८६)	-	-	-	८०,१६१.८६	-	-	-
अन्य जगेडा तथा कोष	-	१,८६,२४६.००	-	-	-	-	-	(१,८६,२४६.००)	-
अन्तिम मौज्जात	८९,७९,३०,२००.००	(३९,५६,०१,९६७.१०)	७,७८,३२,६०८.५१	-	-	१,०६,०४७.००	१,२५,८९,६०२.००	३२,६६,३४४.००	५९,६२,०३,००४.४७

शेयर पूँजी तथा स्वामित्व
२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.१

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. शेयर पूँजी विवरण		
१.१ अधिकृत पूँजी	२,००,००,००,०००.००	२,००,००,००,०००.००
क) २,००,००,००० कित्ता साधारण शेयर प्रति शेयर रू. १००/- ले	—	—
ख) ..... ननरिडिमेवल प्रिफरेन्स शेयर प्रति शेयर रू. .... ले	—	—
ग) ..... रिडिमेवल प्रिफरेन्स शेयर प्रति शेयर रू. .... ले	—	—
१.२ जारी पूँजी	८९,७९,३०,२००.००	१,४३,६६,८८,३००.००
क) ८९,७९,३०२ कित्ता साधारण शेयर प्रति शेयर रू. १००/- ले	—	—
ख) ..... ननरिडिमेवल प्रिफरेन्स शेयर प्रति शेयर रू. .... ले	—	—
ग) ..... रिडिमेवल प्रिफरेन्स शेयर प्रति शेयर रू. .... ले	—	—
१.३ चुक्ता पूँजी	८९,७९,३०,२००.००	८९,७९,३०,२००.००
क) ८९,७९,३०२ कित्ता साधारण शेयर प्रति शेयर रू. १००/- ले	—	—
ख) ..... ननरिडिमेवल प्रिफरेन्स शेयर प्रति शेयर रू. .... ले	—	—
ग) ..... रिडिमेवल प्रिफरेन्स शेयर प्रति शेयर रू. .... ले	—	—
१.४ प्रस्तावित बोनस शेयर	—	—
१.५ कल्स इन एडभान्स	—	—
जम्मा		

शेयर स्वामित्व विवरण

विवरण	यस वर्ष रू.		गत वर्ष रू.	
	%	शेयर पूँजी	%	शेयर पूँजी
१. स्वदेशी स्वामित्व	१००.००	८९,७९,३०,२००.००	१००.००	८९,७९,३०,२००.००
१.१ नेपाल सरकार	—	—	—	—
१.२ 'क' वर्गको इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाहरू	—	—	—	—
१.३ अन्य इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाहरू	—	—	—	—
१.४ अन्य संस्थाहरू	—	—	—	—
१.५ सर्वसाधारण	१००.००	८९,७९,३०,२००.००	१००.००	८९,७९,३०,२००.००
१.६ अन्य	—	—	—	—
२. वैदेशिक स्वामित्व	—	—	—	—
जम्मा	१००.००	८९,७९,३०,२००.००	१००.००	८९,७९,३०,२००.००

०.५० प्रतिशतभन्दा अधिक शेयर स्वामित्व हुने शेयरधनीहरूको विवरण

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

सि.नं.	संस्थापकको नाम	शेयर संख्या	रकम रु.	प्रतिशत	किसिम
१	सुशील राज पराजुली	३,८०,०८६	३,८०,०८,६००.००	४.२३	संस्थापक
२	पुष्पज्योती ढुंगाना	३,७०,६००	३,७०,६०,०००.००	४.१३	संस्थापक
३	श्रवण कुमार अग्रवाल	२,५२,०२०	२,५२,०२,०००.००	२.८१	संस्थापक
४	राजेश कुमार अग्रवाल	२,५२,०२०	२,५२,०२,०००.००	२.८१	संस्थापक
५	विजय कुमार सरावगी	२,४५,०१८	२,४५,०१,८००.००	२.७३	संस्थापक
६	रामजी प्रसाद बाँस्तोला	२,३०,६४४	२,३०,६४,४००.००	२.५७	संस्थापक
७	श्याम कुमार क्षेत्री	२,१७,०१६	२,१७,०१,६००.००	२.४२	संस्थापक
८	दिपक शेरचन	२,०७,१०३	२,०७,१०,३००.००	२.३१	संस्थापक
९	चिरन्जिवी लाल सरावगी	१,८२,२७५	१,८२,२७,५००.००	२.०३	संस्थापक
१०	रमेश कर्माचार्य	१,७६,०८२	१,७६,०८,२००.००	१.९६	संस्थापक
११	सुरेश कुमार अग्रवाल	१,७४,८६८	१,७४,८६,८००.००	१.९५	संस्थापक
१२	मानकाजी माकाजु	१,५९,३१०	१,५९,३१,०००.००	१.७७	संस्थापक
१३	कैलाश प्रसाद सरावगी	१,५०,२६३	१,५०,२६,३००.००	१.६७	संस्थापक
१४	सूर्यराज पराजुली	१,४४,८६१	१,४४,८६,१००.००	१.६१	संस्थापक
१५	बिल बहादुर गुरुङ्ग	१,४०,९७२	१,४०,९७,२००.००	१.५७	संस्थापक
१६	राजेश कुमार सरावगी	१,२२,०१८	१,२२,०१,८००.००	१.३६	सर्वसाधारण
१७	पवन कुमार मित्तल (मारवाडी)	१,०५,१५६	१,०५,१५,६००.००	१.१७	संस्थापक
१८	हरी चन्द्र रन्जित	९०,५५८	९०,५५,८००.००	१.०१	संस्थापक
१९	गोपाल प्रसाद बाँस्तोला	८७,९७६	८७,९७,६००.००	०.९८	संस्थापक
२०	रवीन्द्र कुमार वर्णवाल	८४,४४६	८४,४४,६००.००	०.९४	संस्थापक
२१	अनिल कुमार कनोडिया	८२,८८१	८२,८८,१००.००	०.९२	संस्थापक
२२	राम प्रसाद बस्ताकोटी	७९,६५५	७९,६५,५००.००	०.८९	संस्थापक
२३	शरद गोपाल न्याछ्यौ	७४,२०५	७४,२०,५००.००	०.८३	संस्थापक
२४	राहुल कुमार अग्रवाल	७३,२२८	७३,२२,८००.००	०.८२	सर्वसाधारण
२५	गौरी श्रेष्ठ	५०,९२८	५०,९२,८००.००	०.५७	सर्वसाधारण
२६	घनश्याम प्रसाद टिवडेवाल	७०,१०२	७०,१०,२००.००	०.७८	संस्थापक
२७	प्रेम कुमार जाटिया	७०,१०२	७०,१०,२००.००	०.७८	संस्थापक
२८	सम्भना गौतम	७०,००३	७०,००,३००.००	०.७८	संस्थापक
२९	गंगा कुमारी गुरुङ्ग	६६,१३०	६६,१३,०००.००	०.७४	संस्थापक
३०	विष्णु कुमार अग्रवाल	६३,७६०	६३,७६,०००.००	०.७१	सर्वसाधारण
३१	राजेश कुमार वर्णवाल	६२,५६७	६२,५६,७००.००	०.७०	संस्थापक
३२	शसीकला गुरुङ्ग	६१,०७०	६१,०७,०००.००	०.६८	संस्थापक
३३	मेख बहादुर गुरुङ्ग	५७,३३७	५७,३३,७००.००	०.६४	संस्थापक
३४	बद्रि बहादुर राजभण्डारी	५७,३२९	५७,३२,९००.००	०.६४	संस्थापक
३५	गोमती सरावगी	५०,८३०	५०,८३,०००.००	०.५७	सर्वसाधारण
३६	सरस्वती आले	४८,५७३	४८,५७,३००.००	०.५४	संस्थापक
३७	विन्दु कुमार थापा	४७,०६४	४७,०६,४००.००	०.५२	संस्थापक
	जम्मा	४८,५९,०५६	४८,५९,०५,६००.००		

जगोडा तथा कोषहरू

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.२

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. साधारण/वैधानिक जगोडा कोष	७,७८,३२,६०८.५१	७,७८,३२,६०८.५१
२. पूँजीगत जगोडा कोष	—	—
३. पूँजी फिर्ता जगोडा कोष (क्यापिटल रिडिम्प्सन रिजर्भ)	—	—
४. पूँजी समायोजन कोष	—	—
५. अन्य जगोडा तथा कोषहरू	१,५८,५५,९५६.००	४,६५,२५,६४४.००
क. भैपरी आउने जगोडा	—	—
ख. संस्था विकास कोष	—	—
ग. लाभांश समीकरण कोष	—	—
घ. विशेष जगोडा कोष	—	—
ङ. सम्पत्ति पुनर्मूल्याङ्कन कोष	—	—
च. स्थगन कर जगोडा	१,२५,८९,६०२.००	४,३०,७३,०४४.००
छ. अन्य स्वतन्त्र कोष	—	—
ज. अन्य जगोडा कोष	३२,६६,३५४.००	३४,५२,६००.००
६. संचित नाफा/नोक्सान	(३९,५६,०१,९६७.९०)	(१३,०२,४१,५९१.४३)
७. सटही घटबढ कोष	१,८६,२०८.८६	१,०६,०४७.००
जम्मा	(३०,१७,२७,१९४.५३)	(५७,७७,२९१.९२)

ऋणपत्र तथा बण्ड

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.३

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. .... प्रतिशत बण्ड/ऋणपत्र प्रति बण्ड/ऋणपत्र ..... रू. .... ले मिति ..... मा जारी भएको र मिति ..... मा चुक्ता हुने हालसम्मको Redemption Reserve रकम रू.	—	—
२. .... प्रतिशत बण्ड/ऋणपत्र प्रति बण्ड/ऋणपत्र ..... रू. .... ले मिति ..... मा जारी भएको र मिति ..... मा चुक्ता हुने हालसम्मको Redemption Reserve रकम रू.	—	—
३.	—	—
जम्मा (१ + २ + ३)	—	—

तिर्न बाँकी कर्जा (सापटी)

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.४

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
क. स्वदेशी		
१. नेपाल सरकार	-	-
२. नेपाल राष्ट्र बैंक	-	-
३. रिपो दायित्व	-	-
४. अन्तर बैंक तथा वित्तीय संस्था	-	-
५. अन्य संगठित संस्थाहरू	-	-
६. अन्य	-	-
जम्मा	-	-
ख. विदेशी		
१. बैंकहरू	-	-
२. अन्य	-	-
जम्मा	-	-
जम्मा (क+ख)	-	-

निक्षेप हिसाब

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.५

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१ ब्याज तिर्नु नपर्ने खाताहरू		
क. चल्ती हिसाब	६,४२,९५,४९४.३५	८,५५,३९,३५७.५६
१. स्वदेशी मुद्रामा	६,४२,९५,४९४.३५	८,५५,३९,३५७.५६
१.१ नेपाल सरकारको	—	—
१.२ 'क' वर्गका इजाजत प्राप्त संस्थाहरू	—	—
१.३ अन्य इजाजत प्राप्त वित्तीय संस्थाहरू	६१,१८,९५०.००	२,८४,८०,६५१.७०
१.४ अन्य संगठित संस्थाहरू	३,०१,९५,९८०.००	२,८३,२०,९५५.६६
१.५ व्यक्तिगत	२,१९,२०,७४०.००	२,८४,२८,९३०.२०
१.६ अन्य	६०,५९,८२४.३५	३,०८,८२०.००
२. विदेशी मुद्रामा	—	—
२.१ नेपाल सरकार	—	—
२.२ 'क' वर्गका इजाजत प्राप्त संस्थाहरू	—	—
२.३ अन्य इजाजत प्राप्त वित्तीय संस्थाहरू	—	—
२.४ अन्य संगठित संस्थाहरू	—	—
२.५ व्यक्तिगत	—	—
२.६ अन्य	—	—
ख. मार्जिन	१,१७,५८,६१४.००	१,०४,६०,२६४.००
१. कर्मचारी जमानत	—	—
२. जमानत मार्जिन	१,१७,५८,६१४.००	१,०४,६०,२६४.००
३. प्रतीतपत्र मार्जिन	—	—
ग. अन्य	—	—
१. स्वदेशी मुद्रामा	—	—
१.१ वित्तीय संस्थाहरू	—	—
१.२ अन्य संगठित संस्थाहरू	—	—
१.३ व्यक्तिगत	—	—
२. विदेशी मुद्रामा	—	—
२.१ वित्तीय संस्थाहरू	—	—
२.२ अन्य संगठित संस्थाहरू	—	—
२.३ व्यक्तिगत	—	—
ब्याज तिर्नु नपर्ने खाताहरूको जम्मा (क)	७,६०,५४,१०८.३५	९,५९,९९,६२१.५६

क्रमशः

निक्षेप हिसाब

२०७० साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.५

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
२. ब्याज तिर्नु पर्ने खाताहरू		
क. वचत हिसाब	२,२८,८०,५१,१९९.७९	२,२६,४०,३२,९४७.६६
१. स्वदेशी मुद्रामा	२,२८,८०,५१,१९९.७९	२,२६,४०,३२,९४७.६६
१.१ संघ संस्थाहरू	—	—
१.२ व्यक्तिगत	२,२७,३२,३८,२१०.००	२,२१,३८,४१,२३५.५६
१.३ अन्य	१,४८,१२,९८९.७९	५,०१,९१,७१२.१०
२. विदेशी मुद्रामा	—	—
२.१ संघ संस्थाहरू	—	—
२.२ व्यक्तिगत	—	—
२.३ अन्य	—	—
ख. मुद्दती हिसाब	१,५७,२९,०५,८०८.०८	२,१३,८४,८९,०५३.९८
१. स्वदेशी मुद्रामा	१,५७,२९,०५,८०८.०८	२,१३,८४,८९,०५३.९८
१.१ संघ संस्थाहरू	९,२६,७७,८२०.००	४६,७२,६१,७२५.९८
१.२ व्यक्तिगत	१,४६,४१,५३,३००.००	१,६९,८४,५९,८३८.००
१.३ अन्य	१,६०,७४,६८८.०८	५,२७,६७,४९०.००
२. विदेशी मुद्रामा	—	—
२.१ संघ संस्थाहरू	—	—
२.२ व्यक्तिगत	—	—
२.३ अन्य	—	—
ग. मागेको बखत तिर्नु पर्ने हिसाब	८४,९७,८९,१२९.०४	१,०६,३२,७९,४१४.८८
१. स्वदेशी मुद्रामा	८४,९७,८९,१२९.०४	१,०६,३२,७९,४१४.८८
१.१ 'क' वर्गका इजाजत प्राप्त संस्थाहरू	—	—
१.२ अन्य इजाजत प्राप्त संस्थाहरू	४४,०८,०२,४६०.००	५४,६९,१७,६७७.५२
१.३ अन्य संगठित संस्थाहरू	२२,६२,२५,६३०.००	२८,०४,६१,९०६.३१
१.४ व्यक्तिगत	१८,२७,११,२५०.००	२३,३६,६९,८२९.७५
१.५ अन्य (क्रमिक निक्षेप)	४९,७८९.०४	२२,३०,००१.३०
२. विदेशी मुद्रामा	—	—
२.१ 'क' वर्गका इजाजत प्राप्त संस्थाहरू	—	—
२.२ अन्य इजाजत प्राप्त वित्तीय संस्थाहरू	—	—
२.३ अन्य संगठित संस्थाहरू	—	—
२.४ व्यक्तिगत	—	—
२.५ अन्य	—	—
घ. सर्टिफिकेट अफ डिपोजिट	—	—
१. संगठित संस्था	—	—
२. व्यक्तिगत	—	—
३. अन्य	—	—
ब्याज तिर्नु पर्ने खाताहरूको जम्मा (ख)	४,७१,०७,४६,१३६.९१	५,४६,५८,०१,४१६.५२
जम्मा निक्षेप (क+ख)	४,७८,८८,००,२४५.२६	५,५६,१८,०१,०३८.०८

भुक्तानी दिनु पर्ने बिलहरू
२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.६

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. स्वदेशी मुद्रा	४,९२,६१९.८५	१६,१९,०८७.७९
२. विदेशी मुद्रा	—	—
जम्मा	४,९२,६१९.८५	१६,१९,०८७.७९

अन्य दायित्व

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.७

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. पेन्सन/उपदान कोष	—	—
२. कर्मचारी संचय कोष	—	—
३. कर्मचारी कल्याण कोष	—	—
४. कर्मचारी बोनस व्यवस्था	—	—
५. निक्षेपमा भुक्तानी दिन बाँकी ब्याज	७,०८,७०,३२४.६४	४,१७,७५,२५९.३५
६. सापटीमा भुक्तानी दिन बाँकी ब्याज	—	—
७. पाकी नसकेको डिष्काउण्ट र कमिशन	—	—
८. सण्ड्री क्रेडिटर्स	१,३३,०६,५५६.८३	१,३३,१२,५७०.१६
९. शाखा मिलान हिसाब	—	—
१०. स्थगन कर दायित्व	—	—
११. भुक्तानी गर्न बाँकी लाभांश	८,९२,३४४.३१	१०,४९,५५०.३१
१२. अन्य	४१,०३,५२,३१६.५३	२,९४,५०,६४१.२२
क. पेन्सन/उपदान व्यवस्था	१४,१०,१७२.०३	६१,७०,९४०.५५
ख. तिर्नु पर्ने कर कट्टि	६९,९०,९८४.४१	९०,६३,९७८.९५
ग. बिदा वापतको व्यवस्था	८,२३,५३५.८१	८६,४९,५५१.६६
घ. खर्चको लागि व्यवस्था	४०,६३,९८७.५९	४३,८२,०१२.२१
ड. अन्य	३९,७०,६३,६३६.६९	११,८४,१५७.८५
जम्मा	४९,५४,२१,५४२.३१	८,५५,८८,०२१.०४

नगद मौज्जात

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.८

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. स्वदेशी मुद्रा (सिक्का समेत)	२४,५६,५२,८५६.००	२१,७९,३१,८३४.००
२. विदेशी मुद्रा (भा. रू.)	२,४६,५६४.९८	६,८८,५६१.७३
जम्मा	२४,५८,९९,४२०.९८	२१,८६,२०,३९५.७३

नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.९

विवरण	स्वदेशी मुद्रा	विदेशी मुद्रा			यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
		भा.रू.	परिवर्त्य वि.मु.	जम्मा		
१. नेपाल राष्ट्र बैंक						
क. चल्ती खाता	२७,०२,१९,५४६.५८	-	-	-	२७,०२,१९,५४६.५८	३६,७३,०७,०००.९१
ख. अन्य खाता	-	-	-	-	-	
जम्मा	२७,०२,१९,५४६.५८	-	-	-	२७,०२,१९,५४६.५८	३६,७३,०७,०००.९१

बैंक/वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.१०

विवरण	स्वदेशी मुद्रा	विदेशी मुद्रा			यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
		भा.रू.	परिवर्त्य वि.मु.	जम्मा		
१. स्वदेशी इजाजत पत्र प्राप्त संस्थाहरू	८१,५६,५२,६५८.८९	-	-	-	८१,५६,५२,६५८.८९	५३,६२,६७,६६४.१३
क. चल्ती खाता	२,०१,४०,८८७.३२	-	-	-	२,०१,४०,८८७.३२	२,७३,२५,८२२.९०
ख. अन्य खाता	७९,५५,११,७७१.५७	-	-	-	७९,५५,११,७७१.५७	५०,८९,४१,८४१.२३
२. विदेशी बैंकहरू	-	-	-	-	-	-
क. चल्ती खाता	-	-	-	-	-	-
ख. अन्य खाता	-	-	-	-	-	-
जम्मा	८१,५६,५२,६५८.८९	-	-	-	८१,५६,५२,६५८.८९	५३,६२,६७,६६४.१३

माग तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने रकमहरू

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.११

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. स्वदेशी मुद्रा	-	-
२. विदेशी मुद्रा	-	-
जम्मा	-	-

लगानी

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.१२

विवरण	प्रयोजन		यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
	न्यापारिक	अन्य		
१. नेपाल सरकारको ट्रेजरी बिल्लस	-	१,४९,००,३७०.००	१,४९,००,३७०.००	१३,८१,९१,७२७.००
२. नेपाल सरकारको बचत-पत्र	-	१४,००,००,०००.००	१४,००,००,०००.००	१०,००,००,०००.००
३. नेपाल सरकारको अन्य ऋण-पत्र	-	-	-	-
४. नेपाल राष्ट्र बैंक ऋण-पत्र	-	-	-	-
५. विदेशी ऋण-पत्र	-	-	-	-
६. स्वदेशी इजाजत प्राप्त संस्था	-	-	-	-
७. विदेशी बैंक	-	-	-	-
८. संगठित संस्थाहरूको शेयर	-	१,७१,४२,७००.००	१,७१,४२,७००.००	२,६४,५५,०००.००
९. संगठित संस्थाहरूको डिबेन्चर तथा बण्ड	-	-	-	-
१०. अन्य लगानी	-	-	-	-
कुल लगानी	-	१७,२०,४३,०७०.००	१७,२०,४३,०७०.००	२६,४६,४६,७२७.००
व्यवस्था	-	-	-	१,५०,०००.००
खुद लगानी	-	१७,२०,४३,०७०.००	१७,२०,४३,०७०.००	२६,४४,९६,७२७.००

शेयर, डिबेन्चर तथा बण्डमा लगानी

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.१२(क)

विवरण	परल मूल्य रू.	बजार मूल्यानुसार	न्यवस्था रकम	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. शेयर लगानी	१,७१,४२,७००.००	९४,९६,८७०.००	-	१,७१,४२,७००.००	२,६३,०५,०००.००
१.१ एसियन इन्व्हेस्टमेन्ट्स लाईफ कम्पनी लि. को ६,८७७ संस्थापक शेयर प्रति शेयर रू १०० ले चुक्ता	६,८७,७००.००	२१,३१,८७०.००	-	६,८७,७००.००	१,००,००,०००.००
१.२ नेपाल टेलिकम लि. को ५,००० साधारण शेयर प्रति शेयर रू ६२६ ले चुक्ता	३१,३०,०००.००	३२,८०,०००.००	-	३१,३०,०००.००	२९,८०,०००.००
१.३ ग्रोमोर मर्चेन्ट बैंक लि. को ३०,००० संस्थापक शेयर प्रति शेयर रू. १०० ले चुक्ता	३०,००,०००.००	सूचिकृत नभएको	-	३०,००,०००.००	३०,००,०००.००
१.४ सिद्धार्थ म्युचुअल फण्ड २,५०,००० संस्थापक शेयर प्रति शेयर रू. १०० ले चुक्ता	२५,००,०००.००	४०,८५,०००.००	-	२५,००,०००.००	२५,००,०००.००
१.५ नेपाल क्लियरिङ हाउस ८,२५० साधारण शेयर प्रति शेयर रू. १०० ले चुक्ता	८,२५,०००.००	सूचिकृत नभएको	-	८,२५,०००.००	८,२५,०००.००
१.६ मेरो माइक्रो फाइनान्स ७०,००० संस्थापक शेयर प्रति शेयर रू. १०० ले चुक्ता	७०,००,०००.००	सूचिकृत नभएको	-	७०,००,०००.००	७०,००,०००.००
२. डिबेन्चर तथा बण्ड लगानी					
२.१. .... कम्पनी (प्रा. लि./लि.) ..... % डिबेन्चर/बण्ड प्रति डिबेन्चर बण्ड ..... रू. .... ले					
२.२.					
२.३.					
कुल लगानी	१,७१,४२,७००.००	९४,९६,८७०.००	-	१,७१,४२,७००.००	२,६३,०५,०००.००
३. जोखिम सम्बन्धी व्यवस्था					
३.१ गत वर्षसम्मको	१,५०,०००.००	-	-	-	-
३.२ यस वर्षको थप/घट	(१,५०,०००.००)	-	-	-	-
कुल व्यवस्था	-	-	-	-	-
खुद लगानी	१,७१,४२,७००.००	९४,९६,८७०.००	-	१,७१,४२,७००.००	२,६३,०५,०००.००

व्यापारिक लगानी (Held for Trading)

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.१२.१

विवरण	परल मूल्य रु.	पछिल्लो बजार मूल्य (क)	हालको बजार मूल्य (ख)	यस वर्ष नाफा / (नोक्सान) रकम (ख-क)	गत वर्ष नाफा / (नोक्सान) रकम	कैफियत
१. नेपाल सरकारको ट्रेजरी बिल	-	-	-	-	-	-
२. नेपाल सरकारको बचत पत्र	-	-	-	-	-	-
३. नेपाल सरकारको अन्य ऋणपत्र	-	-	-	-	-	-
४. नेपाल राष्ट्र बैंक ऋणपत्र	-	-	-	-	-	-
५. विदेशी ऋणपत्र	-	-	-	-	-	-
६. स्वदेशी इजाजत पत्र प्राप्त संस्थाको शेयर	-	-	-	-	-	-
७. स्वदेशी इजाजत पत्र प्राप्त संस्थाको डिबेन्चर तथा बण्ड	-	-	-	-	-	-
८. स्वदेशी संगठित संस्थाको शेयर, डिबेन्चर तथा बण्ड	-	-	-	-	-	-
९. विदेशी बैंक लगानी (Placement)	-	-	-	-	-	-
१०. Inter Bank Lending	-	-	-	-	-	-
११. अन्य लगानी	-	-	-	-	-	-
कुल लगानी	-	-	-	-	-	-

भुक्तानी मिति धारण गर्ने लगानी (Held to Maturity)

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.१२.२

विवरण	परल मूल्य रु. (क)	हालसम्मको क्षति रकम (क)	यस वर्षको क्षति रकम (ख)	यस वर्ष नाफा / (नोक्सान) रकम (क-ख-ग)	गत वर्ष नाफा / (नोक्सान) रकम	कैफियत
१. नेपाल सरकारको ट्रेजरी बिल	१,४९,००,३७०.००	-	-	-	-	-
२. नेपाल सरकारको बचत पत्र	१४,००,००,०००.००	-	-	-	-	-
३. नेपाल सरकारको अन्य ऋणपत्र	-	-	-	-	-	-
४. नेपाल राष्ट्र बैंकको ऋणपत्र	-	-	-	-	-	-
५. विदेशी ऋणपत्र	-	-	-	-	-	-
६. स्वदेशी इजाजत पत्र प्राप्त संस्थाको शेयर	-	-	-	-	-	-
७. स्वदेशी इजाजत पत्र प्राप्त डिबेन्चर र बण्ड	-	-	-	-	-	-
८. संगठित संस्थाहरूको शेयर डिबेन्चर तथा बण्ड	-	-	-	-	-	-
९. विदेशी बैंक लगानी (Placement)	-	-	-	-	-	-
१०. अन्य लगानी	-	-	-	-	-	-
जम्मा	१५,४९,००,३७०.००	-	-	-	-	-

बिक्रीको लागि उपलब्ध लगानी (Available for Sale)

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.१२.३

विवरण	परल मूल्य रु.	पछिल्लो बजार मूल्य (क)	हालको बजार मूल्य (ख)	यस वर्ष कोष समायोजन रकम (क-ख)	गत वर्ष नाफा/(नोक्सान) रकम	कैफियत
१. नेपाल सरकारको ट्रेजरी बिल	-	-	-	-	-	-
२. नेपाल सरकारको बचत पत्र	-	-	-	-	-	-
३. नेपाल सरकारको अन्य ऋणपत्र	-	-	-	-	-	-
४. नेपाल राष्ट्र बैंक ऋणपत्र	-	-	-	-	-	-
५. विदेशी ऋणपत्र	-	-	-	-	-	-
६. स्वदेशी इजाजत पत्र प्राप्त संस्थाको शेयर	-	-	-	-	-	-
७. स्वदेशी इजाजत पत्र प्राप्त संस्थाको डिबेन्चर तथा बण्ड	-	-	-	-	-	-
८. स्वदेशी संगठित संस्थाको शेयर, डिबेन्चर तथा बण्ड	१,७१,४२,७००.००	-	-	-	-	-
९. विदेशी बैंक लगानी (Placement)	-	-	-	-	-	-
१०. अन्य लगानी	-	-	-	-	-	-
कुल लगानी	१,७१,४२,७००.००	-	-	-	-	-

कर्जा, सापट तथा बिल खरिद वर्गीकरण र सोको लागि व्यवस्था

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४:१३

विवरण	कर्जा				खरिद तथा डिष्काउण्ट गरिएका बिल		यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
	स्वदेशी		अन्य	जम्मा	स्वदेशी	विदेशी		
	विपन्न वर्ग	अव्यमित						
	बीमित	अव्यमित	विदेशी	जम्मा	स्वदेशी	विदेशी		
१. सक्रिय कर्जा सापट (performing)	-	१९,१७,५५०.००	२०,२१,४१२	३९,३८,९६२	-	-	४,१२,०४२	४,५६,५४९
१.१ असल कर्जा	-	१९,१७,५५०.००	२०,२१,४१२	३९,३८,९६२	-	-	४,१२,०४२	४,५६,५४९
२. निष्क्रिय कर्जा सापट (Non-performing)	-	५८,०५,७०८.३९	२०,२१,४१२	७८,२७,१२०	-	-	२१,११,६१७	२४,४६,६७४
२.१ पुनर्संरचना/पुनर्तात्विकीकरण	-	-	-	-	-	-	-	-
२.२ कमसल	-	१९,२७,१४६.२०	६६,४४,३१२.३०	८५,७१,४५८.५०	-	-	८६,२१,४५८.५०	९,२३,९३,४७१.६९
२.३ शंकास्पद	-	६,३४,००९.४३	२,१५,२०,२८५.०४	२,१६,५४,२९४.४७	-	-	२,२१,५५,२९४.४७	३,७३,०२,००३.५९
२.४ खराब	-	३२,४३,५५२.७६	१७,३९,९१९.७४	४९,८३,४७२.५०	-	-	१८,०३,८४,६९९.५०	१४,४९,७१,८९४.३३
(क) कुल कर्जा (१+२)	-	१९,७५,९३,७१६.५९	४०,६३,०७,९१८.३०	६०,३८,०१,६३४.७९	-	-	४,३३,१५,८९३.७९	५,०१,३२,९६,०४४.६८
३. कर्जा नोक्सानी व्यवस्था	-	-	-	-	-	-	-	-
३.१ असल	-	१९,१७,५५०.००	२०,२१,४१२	३९,३८,९६२	-	-	४,१२,०४२	४,५६,५४९
३.२ पुनर्संरचना/पुनर्तात्विकीकरण	-	-	-	-	-	-	-	-
३.३ कमसल	-	४,८१,७८६.५५	१६,७३,५७८.०८	२१,५५,३६४.६३	-	-	२१,५५,३६४.६३	१,८८,८३,३८६.७९
३.४ शंकास्पद	-	३,१७,५०४.७२	१,०७,६०,१४२.५२	१,१०,७७,६०७.२४	-	-	१,१०,७७,६०७.२४	१,८६,५८,५८५.५२
३.५ खराब	-	३२,४३,५५२.७६	१७,३९,९१९.७४	४९,८३,४७२.५०	-	-	१८,०३,८४,६९९.५०	१४,५८,८९,६७७.७६
(ख) कुल व्यवस्था	-	५९,६०,७९२.९९	२५,२६,७६,९३२.९३	२५,८६,३६,७२५.२३	-	-	२६,१८,३६,८६६.२३	२३,६९,४१,६६८.३९
४. गत बषसम्मको व्यवस्था	-	-	-	-	-	-	-	-
४.१ असल	-	२२,२४,३७७.९९	४,८६,८५,६४१.९३	५,०९,१०,०१८.३२	-	-	५,०९,१०,०१८.३२	५,६३,८४,९५२.५०
४.२ पुनर्संरचना/पुनर्तात्विकीकरण	-	-	-	-	-	-	-	-
४.३ कमसल	-	१,६६,०८७.९६	१,८७,७७,२९८.८४	१,८९,४३,३८६.७९	-	-	१,८९,४३,३८६.७९	१,४३,१४,८१०.४४
४.४ शंकास्पद	-	११,०३,४६२.९३	१,७५,५५,१२२.५९	१,८६,५८,५८५.५२	-	-	१,८६,५८,५८५.५२	१,३७,९९,९८९.६५
४.५ खराब	-	४१,६०,१९५.५२	१४,११,२९,४८२.२४	५५,७१,४७७.७६	-	-	५५,७१,४७७.७६	६,३९,१३,५२१.१८
(ग) गत बषसम्मको कुल व्यवस्था	-	७६,५४,१२३.५९	२२,८०,८७,५४४.७९	२३,३७,४१,६६८.३९	-	-	२३,६९,४१,६६८.३९	१४,९९,५७,१२०.४६
(घ) गत वर्षको व्यवस्थाबाट फिर्ता	-	-	-	-	-	-	-	-
(ङ) यस वर्षको शेष व्यवस्था	-	-	२,६५,८८,५८७.३३	२,६५,८८,५८७.३३	-	-	२,६५,८८,५८७.३३	८,६९,९३,९९७.९३
यस वर्षको कुल थापट	-	-	-	-	-	-	-	८,६९,८४,५०७.९३
बुद्ध कर्जा (क-ख)	-	१९,१६,३९,९९२.४८	३,८७,८१,१९,७८६.०७	४,०६,१७,५७८.५५	-	-	४,०६,१७,५७८.५५	४,७७,६२,७४,३७६.२९

कर्जा, सापट र बिल्स खरिदको सुरक्षण

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.१३(क)

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
क) सुरक्षित		
१. चल/अचल सम्पत्तिको सुरक्षणमा	३,९४,४१,१३,०६३.६६	४,५१,८१,३७,८१७.६६
२. स्वदेशी इजाजत-पत्र प्राप्त संस्थाको जमानतमा	१२,७९,८८,४७९.१६	—
३. सरकारी जमानतमा	१,२०,७४,३८८.९०	—
४. निर्यात कागजात (Export Document) को सुरक्षणमा	—	—
५. मुद्दती रसिदको सुरक्षणमा		
क) संस्थाको आफ्नै मुद्दती रसिदको सुरक्षणमा	१२,६४,१८,०३८.२०	२७,८४,७३,५३६.२८
ख) अन्य इजाजत-पत्र प्राप्त संस्थाको मुद्दती रसिदको सुरक्षणमा	—	—
६. सरकारी ऋण-पत्रको सुरक्षणमा	—	—
७. काउण्टर जमानतमा	—	—
८. व्यक्तिगत जमानतमा	१३,४६,४३४.५७	१,६२,९७,६६१.६०
९. अन्य सुरक्षणमा	११,९६,४९,२३०.३०	२०,०३,०७,०२९.१४
ख) असुरक्षित	—	—
जम्मा	४,३३,१५,८९,६३४.७९	५,०१,३२,१६,०४४.६८

एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड
H&B DEVELOPMENT BANK LIMITED

स्थीर सम्पत्ति

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४:१४

विवरण	सम्पत्ति					यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
	भवन	परिवहन साधन	मेशिनरी	कार्यालय सामान			
				अन्य	अन्य		
१. परल मोल							
क. गत वर्षको मौज्दात	१,३२,३८,९९२.८६	२,७६,२३,७६०.३२	-	८,६९,६६,४९१.७०	१,८४,७३,२५७.३१	१४,६४,०२,४०२.९९	१२,४८,०४,३१४.३४
- अन्तर शीर्षक समायोजन	-	-	-	(२,१२,६१९.४०)	३,६४,०००.००	१,४२,३००.४०	१.०४
- लिजहोल्डमा भएको अन्तर शीर्षक समायोजन	-	-	-	-	-	-	(६४,९८२.४६)
ख. यस वर्षको थप	-	-	-	१,०२,६०,८३१.७२	६,४६,४४७.२४	१,०९,१७,२८८.९६	२,६३,०६,७७७.०७
ग. यस वर्ष पुनर्मूल्याङ्कन/पुनर्लेखन	-	-	-	-	-	-	-
घ. यस वर्षको विक्री	-	(३,२००.००)	-	(३८,९९,०२६.९४)	(३,६४,८८९.२४)	(४२,६८,९९६.९९)	(३१,४४,७३७.१७)
ड. यस वर्षको अपलेखन	-	-	-	-	-	-	(१४,८७,८११.६४)
कुल (क+ख+ग+घ+ड) परल मोल	१,३२,३८,९९२.८६	२,७६,२०,४६०.३२	-	९,३१,१४,६७६.९८	१,९२,२८,८२५.३०	१४,३२,०४,०४४.४६	१४,६४,०२,४०२.९९
२. च्हास कठी							
क. गत वर्षसम्मको	१३,२१,४४८.७४	१,०१,२३,४७१.८४	-	३,८७,८१,८००.४०	४१,२८,३९१.६९	४,४३,४४४,२२२.६९	३,४६,४७,९७७.४०
- गत वर्षको समायोजन	-	-	-	१४,३७२.४१	९६,९४३.१३	१,११,३२४.६४	(१,४७,२४२.७६)
ख. यस वर्षको	४,९४,८७६.७२	३४,०२,८९९.००	-	१,३७,१४,९३६.८०	२२,४७,१४८.७४	२,००,६१,८७१.२६	२,०६,४१,७३०.८६
ग. च्हास कठी पुनर्मूल्याङ्कन/पुनर्लेखन	-	-	-	-	-	-	-
घ. च्हास कठी रकम समायोजन/फिर्ता	-	(२,४०९.७०)	-	(१९,८९,९१६.८७)	(१,७१,१३९.४१)	(२१,३३,४६८.९८)	(१७,९७,२४२.७६)
कुल च्हास कठी	१९,१७,३२५.४७	१,३६,२४,३७१.१४	-	४,०४,२२,१८९.८४	६३,०१,३६४.१४	७,२३,६४,९४०.६१	४,४३,४४,२२२.७१
३. बूक भ्यालु (१-२)	१,६३,२१,६४७.३९	१,३९,९६,४९९.१७	-	४,२४,९३,४८७.१४	१,२९,२७,४६९.१४	८,०८,३९,१०४.८४	९,२०,४७,२७९.४८
४. जग्गा	४,४१,९८,४८२.००	-	-	-	-	४,४१,९८,४८२.००	४,४१,९८,४८२.००
५. पूँजीगत निर्माण (भवन निर्माण)	७,९८,४७,०१२.८९	-	-	-	-	७,९८,४७,०१२.८९	७,८९,१७,७०४.४७
६. लिजहोल्ड सम्पत्ति	३,०७,४४,६३२.२६	-	-	-	-	३,०७,४४,६३२.२६	२,७१,४९,१४६.०८
जम्मा (३+४+५+६)	१६,७१,२२,८८४.४४	१,३९,९६,४९९.१७	-	४,२४,९३,४८७.१४	१,२९,२७,४६९.१४	२३,६६,४०,३३२.००	२४,३३,२२,७१२.९३

गैर बैंकिङ्ग सम्पत्ति

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.१५

ऋणी वा पार्टीको नाम, ठेगाना	गैर बैंकिङ्ग सम्पत्ति सक्कार गरेको मिति	कुल गैर बैंकिङ्ग सम्पत्ति रकम रु.	नोकसानी न्यवस्था		खुद गैर बैंकिङ्ग सम्पत्ति रु.	गत वर्ष रु.
			%	रकम रु.		
१. गोविन्द प्रसाद पराजुली	३/३१/२०७०					२,५१,४८९.२२
२. मौला कालिका सः मिल	३/३१/२०७०					११,११,५०६.४५
३. शोभा सापकोटा	१३/०२/२०७०					२,७०,४६,७१९.९४
४. एस.ए.एस. ग्रुप अफ कम्पनी प्रा. लि.	२०/०३/२०६९	९६,३४,९९७.०७	१००	९६,३४,९९७.०७		९६,३४,९९७.०७
५. कस्मेटिक्स इन्टरप्राइजेज	०१/२४/२०७०	३५,५९,०००.००	१००	३५,५९,०००.००	-	३५,५९,०००.००
६. सन्तेस मान सिंह प्रधान	०३/३१/२०७०	२,१८,६०,३८२.४८	१००	२,१८,६०,३८२.४८	-	२,१८,६०,३८२.४८
७. विष्णु प्रसाद सापकोटा	०२/०२/२०७०	१,१३,३५,३४८.९५	१००	१,१३,३५,३४८.९५	-	१,१३,३५,३४८.९५
९. रोविण्ड जि स्टार बिल्डर एण्ड डेभलपर्स	१४/०४/२०७०	३,०८,५१,७३३.८१	१००	३,०८,५१,७३३.८१	-	२,९५,८१,२६१.३४
१०. कुमार खत्री र यमवहादुर राना	०६/०२/२०७१	२,६३,९००.००	१००	२,६३,९००.००	-	-
११. आइ.एस. स्टोर	०३/०१/२०७१	९६,८८,७५४.७२	१००	९६,८८,७५४.७२	-	-
कुल जम्मा		८,७१,९४,११७.०३		८,७१,९४,११७.०३		१०,४३,८०,७०५.४५

अन्य सम्पत्ति

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.१६

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. मसलन्द मौज्दात	१३,१६,००८.४२	१०,५९,३३९.१०
२. लगानीमा असुल गर्न बाँकी आम्दानी	१९,४९,११९.०५	२१,१४,४६५.००
३. कर्जामा असुल गर्न बाँकी ब्याज	८,७५,१४,९७७.४६	९०,२०,८६६.५९
न्यूनः ब्याज मूलतबी रकम	(८,७५,१४,९७७.४६)	-
४. असुल गर्न बाँकी कमिशन	-	-
५. सण्डी डेटर्स	२१,३३,१५,८६७.३२	१,९८,५१,७११.४६
न्यूनः व्यवस्था	(२०,८१,८७,०००.००)	-
६. कर्मचारी सापटी र पेशकी	३,०४,०८,७४३.६८	३,१८,८३,३२१.८२
७. अग्रिम भुक्तानी	३८,५३,७५५.०७	४३,९६,४७८.२३
८. मार्गस्थ नगद	-	-
९. मार्गस्थ अन्य (चेक समेत)	-	-
१०. बिना सूचना ड्राफ्टको भुक्तानी	-	-
११. अपलेखन हुन बाँकी खर्च	६५,०६,०४१.२७	८८,८१,२१४.९२
१२. शाखा मिलान हिसाब	-	३,४९,०१०.७१
१३. स्थगन कर सम्पत्ति	१,२५,८९,६०२.००	४,३०,७३,०४४.००
१४. अन्य	६९,५७,४६९.०७	१,४२,४२,७२६.९७
क) अग्रिम आयकर	४२,३१,६७४.०३	१,००,५९,२६२.२३
ख) धरौटि	२१,०२,१८७.००	२१,०६,६८७.००
ग) सुनको सिक्का	२४,१६०.८४	२४,१६०.८४
घ) अवास्तविक सम्पत्ति	७३,५६२.५४	-
ड) अन्य	५,२५,८८४.६६	२०,५२,६१६.९०
जम्मा	६,८७,०९,६०५.८८	१३,४८,७२,१७८.८०

अन्य सम्पत्ति (थप विवरण)

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.१६ (क)

विवरण	यस वर्ष रू.				गत वर्ष रू.
	१ वर्षसम्म	१ वर्षभन्दा माथि ३ वर्षसम्म	३ वर्षभन्दा माथि	जम्मा	
१. कर्जामा असुल गर्न बाँकी व्याज	२,२५,९३,१५५.०८	५,९२,८८,४९५.३३	५६,३३,३२७.०५	८,७४,१४,९७७.४६	८,८७,४८,९६८.१७
२. विना सूचना ड्राफ्टको भुक्तानी	-	-	-	-	-
३. शाखा मिलान हिसाब	-	-	-	-	३,४९,०१०.७१

सम्भावित दायित्वहरू

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.१७

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. संस्था उपर दावी परेको तर बैंकले दायित्व स्वीकार नगरेको	-	-
२. प्रतीत-पत्रहरू (पूरा रकम)	-	-
क) ६ महिनाभन्दा कम अवधिको	-	-
ख) ६ महिनाभन्दा बढी अवधिको	-	-
३. पूनः डिफ्फाउण्ट गरिएका बिलहरू	-	-
४. म्याद नाघी नसकेको ग्यारेण्टी/बण्ड	-	-
क) विड बण्ड	१,५६,०००.००	९,३६,०००.००
ख) परफरमेन्स बण्ड	८,५१,५४,७६५.००	८,५२,०९,७६०.००
ग) अन्य ग्यारेण्टी/बण्ड	-	५,३०,०००.००
५. चुक्ता वा भुक्तान हुन बाँकी शेयर लगानी	-	-
६. फरवार्ड एक्स्चेन्ज कन्ट्र्याक्टको बाँकी दायित्वहरू	-	-
७. कलेक्सनमा रहेका बिलहरू	-	-
८. मन्जुरी तथा समर्थन (Acceptance & Endorsement)	-	-
९. प्रत्याभूति प्रतिबद्धता (Underwriting Commitment)	-	-
१०. अपरिवर्त्य कर्जा प्रतिबद्धता (Irrevocable Loan Commitment)	३८,८१,७३,८२४.२९	३३,७१,९३,१५०.००
११. अन्तर्राष्ट्रिय श्रेणीकृत बैंकको काउण्टर ग्यारेण्टीमा दिएको ग्यारेण्टी	-	-
१२. अग्रिम भुक्तानी ग्यारेण्टी (Advance Payment Guarantee)	-	-
१३. कर्जा प्रवाहको लागि वित्तीय जमानत (Financial Guarantee)	-	-
१४. आय कर वापत सम्भावित दायित्व (Contingent Liabilities on Income Tax)	-	-
१५. संस्था उपर दावि परेको तर संस्थाले दायित्व स्वीकार नगरेको सम्भावित	११,००,००,०००.००	-
१६. निलम्बित कर्मचारीहरूको तलब तथा सुविधाको सम्भावित दायित्व	१,११,९५,९३५.४७	-
१७.	-	-

ब्याज आम्दानी

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.१८

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
क. कर्जा सापट र अधिविकर्षमा	६८,४९,६७,५९७.२२	८८,३८,४२,१४४.२३
१. कर्जा सापट	३०,०५,९३,०५५.४१	४१,४९,२३,३८६.४६
२. अधिविकर्ष	३८,४३,७४,५४१.८१	४६,८९,१८,७५७.७७
ख. लगानीमा	१,०४,६४,४२५.०५	१,१५,००,६३८.४८
१. नेपाल सरकारको सुरक्षण पत्र	१,०४,६४,४२५.०५	१,१५,००,६३८.४८
क. ट्रेजरी बिल्लस	१०,७६,५४५.५६	२६,२४,७१५.२४
ख. विकास ऋण-पत्र	९३,८७,८७९.४९	८८,७५,९२३.२४
ग. राष्ट्रिय बचत-पत्र	—	—
२. विदेशी ऋण-पत्र	—	—
३. नेपाल राष्ट्र बैंकको ऋण-पत्र	—	—
४. डिभेन्चर तथा बण्ड	—	—
५. अन्तर बैंक लगानीमा व्याज	—	—
क. बैंक/वित्तीय संस्थाहरू	—	—
ख. अन्य संस्थाहरू	—	—
ग. एजेन्सी मौज्जातमा	२,९७,४३,७७९.८६	१,७८,४१,९१०.५२
१. स्वदेशी बैंक/वित्तीय संस्थाहरू	२,९७,४३,७७९.८६	१,७८,४१,९१०.५२
२. विदेशी बैंकहरू	—	—
घ. माग तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने मौज्जातमा	—	—
१. स्वदेशी बैंक/वित्तीय संस्थाहरू	—	—
२. विदेशी बैंकहरू	—	—
ड. अन्यमा	—	—
१. सर्टिफिकेट अफ डिपोजिट	—	—
२. अन्तर बैंक/वित्तीय संस्था कर्जा	—	—
३. अन्य	—	—
जम्मा	७२,५१,७५,८०२.१३	९१,३१,८४,६९३.२३

ब्याज खर्च

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.१९

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
क) निक्षेप दायित्वमा	४४,८२,६७,२०९.८८	५७,५३,००,२७०.४८
१. मुद्दती निक्षेप	२०,३६,९१,३९१.१८	३०,९७,३०,५५३.१२
१.१ स्वदेशी मुद्रा	२०,३६,९१,३९१.१८	३०,९७,३०,५५३.१२
१.२ विदेशी मुद्रा	—	—
२. वचत निक्षेप	१५,८४,४९,४७४.३६	१८,७५,१८,६५४.०१
२.१ स्वदेशी मुद्रा	१५,८४,४९,४७४.३६	१८,७५,१८,६५४.०१
२.२ विदेशी मुद्रा	—	—
३. मागेको बखत तिर्नु पर्ने निक्षेप	८,६१,२६,३४४.३४	७,८०,५१,०६३.३५
३.१ स्वदेशी मुद्रा	—	—
३.२ विदेशी मुद्रा	—	—
४. सर्टिफिकेट अफ डिपोजिट्स	—	—
ख) कर्जा सापटमा	—	१,०१,४४,०१३.२२
१. ऋणपत्र तथा बण्ड	—	—
२. नेपाल राष्ट्र बैंक/वित्तीय संस्था कर्जा	—	९४,६२,८८२.४२
३. अन्तर बैंक/वित्तीय संस्था कर्जा	—	६,७०,९५८.९३
४. अन्य संगठित संस्था	—	—
५. अन्य कर्जा	—	१०,१७१.८७
ग) अन्यमा	९८,६८४.९३	२,३०,८२०.८७
१. क्रमिक निक्षेपको ब्याज खर्च	९८,६८४.९३	१,७४,४८१.२६
२. आर.एम.डि.सी.	—	५६,३३९.६१
जम्मा	४४,८३,६५,८९४.८१	५८,५६,७५,१०४.५७

कमिशन तथा डिष्काउण्ट

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.२०

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
क. बिल्लि खरिद तथा डिष्काउण्ट	—	५,०००.००
१. स्वदेशी	—	५,०००.००
२. विदेशी	—	—
ख. कमिशन	९३,४१,५५२.९१	८३,४६,२२६.२४
१. प्रतीत-पत्र	—	—
२. जमानत-पत्र	७,७३,७५६.६४	११,२२,२८१.१०
३. कलेक्सन फी	१,०१,३०१.२९	१,०७,९७५.९४
४. रेमिटचान्स फी	८४,६६,४९४.९८	७१,१५,९६९.२०
५. क्रेडिट कार्ड	—	—
६. शेयर प्रत्याभूति/निष्काशन	—	—
७. सरकारी कारोबार वापत	—	—
८. ई.प्रा. कमिशन वापत	—	—
९. बट्टा आमदानी	—	—
ग. अन्य	५,५४,४८६.७४	३,५०,७५९.५२
जम्मा	९८,९६,०३९.६५	८७,०१,९८५.७६

अन्य संचालन आम्दानी

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.२१

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. सेफ डिपोजिट भल्टको भाडा	—	—
२. क्रेडिट कार्ड निष्काशन तथा नवीकरण	—	—
३. ATM कार्ड निष्काशन तथा नवीकरण	—	—
४. टेलिक्स/टि.टि	—	—
५. सेवा शुल्क	१,१७,९५,३००.०३	१,५१,०६,६०८.१९
६. नवीकरण शुल्क	८८,०७,८५३.१५	८९,२५,७६४.६७
७. अन्य	४०,२९,३७३.६१	४१,८९,९५०.१८
जम्मा	२,४६,३२,५२६.७९	२,८२,२२,३२३.०४

सटही घटबढ आम्दानी/नोक्सान

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.२२

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
क. विनिमय दरमा भएको फरकबाट	६४,२७६.५४	४९,५६६.९८
ख. विदेशी मुद्रा कारोवारबाट (बढा बाहेक)	२,५६,३७०.९०	२,७९,९४४.७०
जम्मा आम्दानी/(नोक्सान)	३,२०,६४७.४४	३,२९,५११.६८

कर्मचारी खर्च

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.२३

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. तलब	४,०७,४१,२५७.५२	४,११,८०,७०८.५९
२. भत्ता	२,९२,०७,६४१.७०	१,९४,३४,२७३.३९
३. संचय कोषमा थप	३४,७१,८९८.२७	३५,५७,४८३.४१
४. तालिम खर्च	४,६१,७९०.८०	५,५२,९७७.५०
५. पोशाक	३,१७,८४७.४०	२२,८९,२७१.२६
६. औषधोपचार	८,३०,२०२.८१	९,०६,८३६.२४
७. बीमा	८,००,७११.७७	६,३९,१९४.७४
८. पेन्सन तथा उपदान व्यवस्था	१४,१०,१७२.०३	१४,०३,६२३.७८
९. अन्य	८७,९१,१७२.२८	१,११,७३,३७८.६९
क) विदा वापतको खर्च	३२,१३,३९८.५१	४२,५१,१३०.११
ख) कर्मचारी खाजा खर्च	५२,६२,५४८.७७	५५,१७,८६३.२२
ग) अन्य खर्च	३,१५,२२५.००	१४,०४,३८५.३६
जम्मा	८,६०,३२,६९४.५८	८,११,३७,७४७.६०

कार्यालय संचालन खर्च

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.२४

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. घर भाडा	१,८७,१७,८३२.५६	१,९१,९६,९०१.३२
२. बत्ती, बिजुली र पानी	४९,३७,७५५.१६	५०,६२,४४४.४२
३. मर्मत तथा सम्भार	३५,७६,७२९.८९	३५,६६,१९६.२२
क. भवन	—	३०,९०१.००
ख. सवारी साधन	१३,०१,९४६.६१	१२,७४,५५१.९१
ग. अन्य (कार्यालय उपकरण तथा कम्प्युटर्स)	२२,७४,७८३.२८	२२,६०,७४३.३१
४. बीमा	२१,५१,१८२.६६	२४,००,६८३.४७
५. पोष्टेज, टेलिक्स, टेलिफोन, फ्याक्स	२६,९०,३४६.८३	२८,६१,९१२.२०
६. कार्यालय उपकरण फर्निचर र सम्भार	—	—
७. भ्रमण भत्ता र खर्च	८,५७,२८०.०५	१४,७४,२०७.१४
८. मसलन्द र छपाई	३६,२५,०८६.२४	३८,९०,६०१.३५
९. पत्रपत्रिका तथा पुस्तक	३,४०,५१३.३८	३,३८,३४५.५६
१०. विज्ञापन	१८,११,५२२.१९	३८,४५,३१७.७६
११. कानूनी खर्च	१८,५९,९२०.४४	१२,८२,३५०.३१
१२. चन्दा	९२,६९६.००	३३,००२.००
१३. संचालक समिति सम्बन्धी खर्च	१३,४४,४८५.४२	९,६२,३८५.१३
क) बैठक भत्ता	६,१३,०००.००	३,८०,०००.००
ख) अन्य खर्च	७,३१,४८५.४२	५,८२,३८५.१३
१४. अन्य समिति सम्बन्धी खर्च	९६,०००.००	३६,०००.००
१५. साधारण सभा सम्बन्धी खर्च	३,७९,२१४.९२	२,७७,८८५.८७
१६. लेखापरीक्षण सम्बन्धी खर्च	१८,६९,६८८.९८	३६,९९,९७९.८६
क) लेखापरीक्षण शुल्क (आन्तरिक ले.प. शुल्क सहित)	२,७३,४६०.००	१९,४३,६००.००
ख) अन्य खर्च	१५,९६,२२८.९८	१७,५६,३७९.८६
१७. रकम स्थानान्तरण कमिशन	—	—
१८. स्थिर सम्पत्तिमा च्यास कट्टी	२,००,६१,८७१.२६	२,०६,४१,७३०.८६
१९. पूर्व संचालन खर्च अपलेखन	—	—
२०. शैथिल निष्काशन खर्च	—	—
२१. प्राविधिक सेवा शोधभर्ना	—	२२,६००.००
२२. मनोरन्जन खर्च	१,९०,६९९.३८	४,७२,४५७.१५
२३. अपलेखन खर्च	१,०२,०१,७१३.१९	१,३२,७५,९४६.४३
क) स्थिर सम्पत्ति	—	३०,८४,६३७.५१
ख) विकास ऋणपत्रमा	३३,०५,३५४.७६	५४,४३,३४५.५४
ग) लिजहोल्ड सम्पत्तिमा	५३,१८,१४५.५४	४४,४०,४३७.५१
घ) सफ्टवेयर	१५,७८,२१२.८९	१०,०७,५२५.८७
२४. सुरक्षा खर्च	१,६०,५७,०५४.९७	१,२३,५१,६१३.९७
२५. कर्जा सुरक्षण प्रिमियम	३६,४७,७९७.३९	४१,०९,७५३.४९
२६. कमिशन र डिष्काउण्ट	३२,३९०.४५	६८,०००.४४
२७. अन्य	२,११,७५,३१८.६५	२,७५,९५,९६६.४१
क) इन्धन	५७,६९,५२६.५७	५७,९८,०७०.०३
ख) परामर्श सेवा खर्च	७,२४,४११.७६	१६,०९,६१७.५९
ग) सूचना सञ्जाल खर्च	५१,६१,०८०.९७	५१,५३,००२.९०
घ) कार्यालय उपकरण	३,८१,७०३.८७	४,५४,८५६.६२
ङ) सदस्यता तथा नवीकरण	८,३७,१६१.००	८,०२,२६८.१८
च) ए.टि.एम. सम्बन्धी खर्च	१०,१३,०२६.३१	९,५३,२११.५३
छ) परिवाहन खर्च	३,४७,४५४.००	६,१७,०३३.००
ज) खाजा खर्च	१७,६५,५७०.७७	१८,९७,६०५.९३
झ) सरसफाई खर्च	११,०३,८०६.०५	९,७१,१७४.४९
ञ) सवारी साधन, सम्पत्ति तथा अन्य कर	३,३८,५६२.६२	१,४८,५६१.२६
ट) हर्जाना तथा जरिवाना	६,०००.००	६६,५४,४३७.८७
ठ) कर्जा सूचना	७८,२००.००	४५,९००.००
ड) आर टि एस खर्च	१,१६,८१९.९४	१,१४,६४२.०३
ढ) अन्य	३५,३१,९९४.७९	२३,७५,५८४.९८
जम्मा	११,५७,१७,१००.०१	१२,८१,६६,२७७.३६

सम्भावित नोक्सानी व्यवस्था

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.२५

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. कर्जा नोक्सानी व्यवस्थामा भएको वृद्धि	२,४८,९५,१८७.८४	८,६९,९३,९९७.९३
२. लगानी नोक्सानी व्यवस्थामा भएको वृद्धि	—	—
३. गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति नोक्सानी व्यवस्था	१,०१,१७,८१०.५०	७,९४,९०,५३०.३४
४. अन्य सम्पत्तिमा गरिएको व्यवस्था	—	२०,८१,८७,०००.००
५. अन्य नोक्सानी व्यवस्था	३९,४९,९०,०००.००	—
जम्मा	४३,००,०२,९९८.३४	३७,४६,७१,५२८.२७

गैर संचालन आम्दानी/नोक्सान

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.२६

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. लगानी विक्रीबाट आम्दानी/(नोक्सान)	३,७७,९४,१११.१५	—
२. सम्पत्ति विक्रीबाट आम्दानी/(नोक्सान)	(३२,७६,३५५.३९)	(२,८४,६२०.४३)
३. लाभांश	३,१४,१२५.००	२,४०,०००.००
४. नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त सहूलियत	—	—
क. तोकिएको शाखाहरूको नोक्सान बापत क्षतिपूर्ति	—	—
ख. ब्याज क्षतिपूर्ति	—	—
ग. सटही काउण्टर	—	—
५. अन्य	४,२१,५२६.३३	११,११,०७६.१९
खुद गैर संचालन आम्दानी/(नोक्सान)	३,५२,५३,४०७.०९	१०,६६,४५५.७६

सम्भावित नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.२७

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
१. कर्जा नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता	—	९,४५०.००
२. गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता	२,८४,०९,७१५.६१	५७,७०,१५९.०५
३. लगानी व्यवस्थाबाट फिर्ता	१,५०,०००.००	५,८५,०००.००
४. अन्य सम्पत्तिमा गरिएको व्यवस्थाबाट फिर्ता	—	१५,००,०००.००
जम्मा	२,८५,५९,७१५.६१	७८,६४,६०९.०५

असामान्य कारोवारहरूबाट भएको आम्दानी/खर्च

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.२८

विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१. अपलेखन भएको कर्जाको असुली	-	-
२. स्वेच्छिक अवकाश खर्च	-	-
३. असुली हुन नसकेको कर्जाको अपलेखन (४.२८ 'क')	३१,५९,७५२.७२	३७,५५,४९१.७९
४. अन्य खर्च/आम्दानी	-	-
५.		
जम्मा	३१,५९,७५२.७२	३७,५५,४९१.७९

अपलेखित कर्जाको विवरण

२०७० साल श्रावण १ गतेदेखि २०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.२८ 'क'

क्र.सं.	कर्जा प्रकार	अपलेखन गरिएको रकम	धितोको प्रकार तथा रकम	धितो मूल्याङ्कनको आधार	कर्जा स्वीकृत गर्ने अधिकारी/तह	कर्जा असुलीका लागि भए गरेका प्रयास	कैफियत
१.	चालु पूँजी कर्जा	१८,१२,१७०.००	व्यक्तिगत/ संस्थागत जमानीम		संचालक समिति	लिलामी	
२.	परियोजना कर्जा	-					
३.	स्थिर पूँजी कर्जा	-					
४.	व्यक्तिगत कर्जा	-					
५.	अन्य कर्जा	१३,४७,५८२.७२	घर जग्गा/ सवारी साधन	स्वतन्त्र मूल्याङ्कनकर्ता/बीजक	व्यवस्थापन	लिलामी	
	कुल कर्जा	३१,५९,७५२.७२					

संचालक, कार्यकारी प्रमुख, संस्थापक, कर्मचारी तथा शेररहोल्डरहरूलाई गएको कर्जा सापट विवरण

(२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको)

खरिद तथा डिष्काउण्ट गरिएका बिलहरू र कर्जा, सापट तथा अधिविकर्षमा प्रवाहित कुल रकममध्ये संचालक, कार्यकारी प्रमुख, संस्थापक, कर्मचारी, शेररहोल्डर र निजहरूको परिवारका सदस्य वा त्यस्ता व्यक्ति जमानी बसेको वा मेनेजिङ एजेन्ट भएको कुनै संस्था वा कम्पनीलाई गएको रकमको विवरण देहाय बमोजिम छ।

अनुसूची ४.२९

संस्थापक/संचालक/कार्यकारी प्रमुखको नाम	गत वर्षसम्मको बाँकी		यस वर्षको असुली		यस वर्षको थप कर्जा	आषाढ मसान्तको बाँकी	
	साँवा	ब्याज	साँवा	ब्याज		साँवा	ब्याज
क) संचालक	-	-	-	-	-	-	-
ख) कार्यकारी प्रमुख	-	-	-	-	-	-	-
ग) संस्थापक	-	-	-	-	-	-	-
घ) कर्मचारी	-	-	-	-	-	-	-
ड) शेररधनीहरू	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा	-	-	-	-	-	-	-

पूँजी कोष तालिका

२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको

अनुसूची ४.३०

विवरण	यस वर्ष रू.	गत वर्ष रू.
(क) प्राथमिक पूँजी	५७,७६,२७,५२०.८६	८८,८५,९४,२६१.०८
१. चुक्ता पूँजी (साधारण शेयर)	८९,७९,३०,२००.००	८९,७९,३०,२००.००
२. प्रस्तावित बोनश शेयर	—	—
३. शेयर प्रिमियम	—	—
४. फिर्ता नहुने अग्राधिकार शेयर	—	—
५. साधारण जगेडा कोष	७,७८,३२,६०८.५१	७,७८,३२,६०८.५१
६. सञ्चित नाफा/(नोक्सान) गत आ.व. सम्मको	(१२,५७,६४,२८७.२९)	३,८७,२५,६८६.१७
७. वासलातमा देखाइएको चालु आ.व.को नाफा-नोक्सान हिसाबको रकम	(२६,९८,३७,६८०.६१)	(१६,८९,६७,२७७.६१)
८. पूँजी फिर्ता जगेडा कोष	—	—
९. पूँजी समायोजन कोष	—	—
१०. कल्स इन एडभान्स	—	—
११. अन्य स्वतन्त्र कोषहरू	—	—
१२. स्थगन कर जगेडा	—	४,३०,७३,०४४.००
घटाउने:		
- ख्याति (Goodwill) वापतको रकम	—	—
- सीमाभन्दा बढी शेयर, सुरक्षण पत्रमा लगानी गरिएको रकम	—	—
- वित्तीय स्वार्थ रहेको कम्पनीको धितोपत्रमा गरेको लगानी	—	—
- अवास्तविक सम्पत्ति (Fictitious Assets)	(२५,३३,३१९.७५)	—
- यस बैंकको निर्देशन पालना नगरी स्वप्रयोजनको लागि घरजग्गा खरिद गरेको रकम	—	—
- सीमाभन्दा बढी आवास भवन निर्माण तथा जग्गा विकासमा लगानी गरिएको रकम	—	—
- तोकिएको समयभित्र बिक्री वितरण गर्न नसकेको शेयर प्रत्याभूति	—	—
- प्रचलित ऐन तथा कानूनले प्रतिबन्ध गरेको व्यक्ति तथा समूहहरूलाई प्रदान गरेको कजा/सुविधाहरू	—	—
(ख) पूरक पूँजी	७,१६,७१,७८७.७३	५,४४,६८,६६५.३२
१. असल कर्जाको लागि गरिएको कर्जा नोक्सानी व्यवस्था	४,०८,७३,८८९.२४	५,०९,१०,०१८.३२
२. अतिरिक्त कर्जा नोक्सानी व्यवस्था	२,७३,४५,३३५.६३	—
३. हाइब्रिड पूँजी उपकरणहरू	—	—
४. सुरक्षण नराखिएको सहायक आवधिक ऋण	—	—
५. सटही समीकरण कोष	१,८६,२०८.८६	१,०६,०४७.००
६. सम्पत्ति पुनर्मूल्याङ्कन कोष	—	—
७. लगानी समायोजन कोष	३२,६६,३५४.००	३४,५२,६००.००
(ग) जम्मा पूँजीकोष (क + ख)	६४,९२,९९,३०८.५९	९४,३०,६२,९२६.३९
(घ) जोखिम भारित सम्पत्तिको आधारमा कायम गर्नुपर्ने न्यूनतम पूँजीकोष		
पूँजी कोष (११ प्रतिशत)	६१,२०,७८,५१४.९८	६३,१२,७८,१४७.६५
प्राथमिक पूँजी (५.५ प्रतिशत)	३०,६०,३९,२५७.४९	३१,५६,३९,०७३.८३
पूँजी कोष (०.६७ प्रतिशतले अधिक)	३,७२,२०,७९३.६१	३१,१०,९६,२९०.७४
प्राथमिक पूँजी (४.८८ प्रतिशतले अधिक)	२७,१५,८८,२६३.३७	५७,२२,६६,६९९.२५

जोखिम भारित सम्पत्ति विवरण तालिका

(२०७१ साल आषाढ मसान्तसम्मको)

अनुसूची ४.३० (क)

सम्पत्ति	भार	चालु अवधि		गत आव.	
		रकम	जोखिम भारित सम्पत्ति	रकम	जोखिम भारित सम्पत्ति
क. वासलातभित्रका सम्पत्तिहरू (On-Balancesheet Assets)					
नगद मौज्जात	०	२४,५८,९९,४२०.९८	-	२१,८६,२०,३९५.७३	-
सुन (विनिमय योग्य)	०	२४,१६०.८४	-	२४,१६०.८४	-
नेपाल राष्ट्र बैङ्कमा रहेको मौज्जात	०	२७,०२,१९,५४६.५८	-	३६,७३,०७,०००.९१	-
नेपाल सरकारको सुरक्षण-पत्रमा गरेको लगानी	०	१५,४९,००,३७०.००	-	२३,८१,९१,७२७.००	-
नेपाल राष्ट्र बैंक ऋणपत्रमा गरिएको लगानी	०	-	-	-	-
आफ्नै मुद्दती रसिदको धितोमा पूर्ण सुरक्षित हुने गरी प्रदान गरेको मुद्दती रसिदको धितो कर्जा	०	१२,६४,१८,०३६.८७	-	२७,८४,७३,५३६.२८	-
सरकारी सुरक्षण पत्रको धितोमा पूर्ण सुरक्षित हुने गरी प्रदान गरेका कर्जा	०	-	-	-	-
सरकारी सुरक्षण पत्रको पाउनु पर्ने व्याज रकम (Accrued Interest)	०	१९,४९,११९.०५	-	१७,८०,४११.००	-
विपन्न वर्ग कर्जा अन्तर्गत गणना हुने युवा तथा साना व्यवसायी					
स्वरोजगार कोषमा ख र ग वर्गका इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाले जम्मा गरेको रकम	०	१,२०,७४,३९०.००	-	१,२०,७४,३९०.००	-
स्वदेशी बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा रहेको मौज्जात/मुद्दती रसिदको दावि	२०	८१,५६,५२,६५८.८९	१६,३१,३०,५३१.७८	५३,६२,६७,६६४.१३	१०,७२,५३,५३२.८३
अन्य बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती रसिदको धितोमा पूर्ण सुरक्षित हुने गरी प्रदान गरेको मुद्दती रसिद धितोकर्जा	२०	-	-	-	-
विदेशी बैंकहरूमा रहेको मौज्जात	२०	-	-	-	-
मागोको बखत प्राप्त हुने रकम (Money at Call)	२०	-	-	-	-
अन्तर्राष्ट्रिय श्रेणीकृत (Rated) इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाको ग्यारेण्टीमा गाएको कर्जा	२०	-	-	-	-
अन्तर्राष्ट्रिय श्रेणीकृत (Rated) बैंकमा गरेको अन्य लगानी	२०	-	-	-	-
अन्तर बैंक सापटी	२०	-	-	-	-
शेयर, डिबेन्चर एवं बण्डमा भएको लगानी	१००	१,७१,४२,७००.००	१,७१,४२,७००.००	२,६४,५५,०००.००	२,६४,५५,०००.००
अन्य लगानीहरू	१००	-	-	-	-
कर्जा, सापट तथा विल्स खरिद/डिस्काउण्ट समेत (कुल रकम)	१००	४,१९,३०,९७,२०७.९२	४,१९,३०,९७,२०७.९२	४,७२,२६,६८,११८.४०	४,७२,२६,६८,११८.४०
स्थिर सम्पत्तिहरू	१००	२३,६६,४०,३३२.००	२३,६६,४०,३३२.००	२४,३३,२२,७१२.१३	२४,३३,२२,७१२.१३
पाउनु पर्ने खुद अन्य व्याज रकम	१००	-	-	९३,५४,९२०.५९	९३,५४,९२०.५९
अन्य सबै सम्पत्तिहरू (खुद अग्रिम कर दाखिला बाहेक)	१००	४,७४,५५,२९२.७५	४,७४,५५,२९२.७५	११,३६,७७,५८४.९८	११,३६,७७,५८४.९८
सीमा नाघेको रियल स्टेट/आवासिय घर कर्जा	१५०	-	-	-	-
जम्मा (क)		६,१२,१४,७३,२३५.८८	४,६५,७४,६६,०६४.४५	६,७६,८२,१७,६२१.९९	५,२२,२७,३१,८६८.९३
(ख) वासलात बाहिरका कारोबारहरू (Off-Balance Sheet Items)					
विल्स कलेक्सन	०	-	-	-	-
अग्रिम विदेशी विनिमय सम्झौता	१०	-	-	-	-
६ महिना भन्दा कम अवधिको प्रतित-पत्र (पूरै रकम)	२०	-	-	-	-
अन्तर्राष्ट्रिय श्रेणीकृत (Rated) विदेशी इजाजत-पत्र प्राप्त संस्थाको काउण्टर ग्यारेण्टीमा जारी गरिएको ग्यारेण्टी	२०	-	-	-	-
६ महिना भन्दा बढी अवधिको प्रतित-पत्र (पूरै रकम)	५०	-	-	-	-
विडबण्ड, परफरमेन्स बण्ड र प्रत्याभूति (Underwriting) सम्बन्धी प्रतिबद्धता	५०	८,५३,१०,७६५.००	४,२६,५५,३८२.५०	८,६१,४५,७६०.००	४,३०,७२,८८०.००
पुनः खरिद गर्ने शर्तमा विक्री गरेको कर्जा	५०	-	-	-	-
अग्रिम भुक्तानी ग्यारेण्टी (Advance Payment Guarantee)	१००	-	-	५,३०,०००.००	५,३०,०००.००
वित्तीय तथा अन्य जमानत (Financial and other Guarantee)	१००	-	-	-	-
अपरिवर्त्य कर्जा प्रतिबद्धता (Irrevocable Loan Commitment)	१००	३८,८१,७३,८२४.२९	३८,८१,७३,८२४.२९	३३,७१,९३,१५०.००	३३,७१,९३,१५०.००
आयकर बापत सम्भावित दायित्व	१००	-	-	-	-
Acceptance सहित अन्य सबै प्रकारका सम्भावित दायित्वहरू	१००	१,११,९५,९३५.४७	१,११,९५,९३५.४७	-	-
भुक्तानीका लागि दावी परेको जमानत (Unpaid Guarantee Claims)	२००	-	-	-	-
संस्था उपर दावी परेको तर संस्थाले दायित्व स्वीकार नगरेको सम्भावित दायित्व	२००	११,००,००,०००.००	२२,००,००,०००.००	-	-
संचालन जोखिम बापतको व्यवस्था (कुल सम्पत्तिको ४ प्रतिशत)	१००	२४,४८,५८,९२९.४४	२४,४८,५८,९२९.४४	१३,५३,६४,३५२.४४	१३,५३,६४,३५२.४४
जम्मा (ख)		८३,९५,३९,४४४.४४	९०,६८,८४,०७१.७०	५५,९२,३३,२६२.४४	५१,६१,६०,३८२.४४
कुल जोखिम भारित सम्पत्तिको जम्मा (क + ख)		६,९६,१०,१२,६९०.०८	५,५६,४३,५०,१३६.१५	७,३२,७४,५०,८८४.४३	५,७३,८८,९२,२५१.३७

प्रमुख सूचाङ्कहरू
(विगत ५ वर्षको परिसूचकहरू)

अनुसूची ४.३१

विवरण	सूचाङ्क	०६६/०६७	०६७/०६८	०६८/०६९	०६९/०७०	०७०/०७१
१. खुद नाफा/कुल आम्दानी	प्रतिशत	१६.७७	१२.३९	५.२३	(१७.८६)	(३९.५३)
२. प्रति शेयर आम्दानी	रु.	११.०२	१४.०४	६.०८	(१८.८९)	(३३.४६)
३. प्रति शेयर बजार मूल्य	रु.	३१५.००	१७४.००	१०५.००	५०.००	१०७.००
४. मूल्य आम्दानी अनुपात	अनुपात	२८.५९	१२.४०	१७.२८	(२.६५)	(३.२०)
५. शेयर पूँजीमा लाभांश	प्रतिशत	९.००	१०.५०	५.००	—	—
६. शेयर पूँजीमा नगद लाभांश भुक्तानी	प्रतिशत	—	१०.५०	५.००	—	—
७. ब्याज आम्दानी/कर्जा तथा सापट	प्रतिशत	१२.६६	१६.०८	१७.८५	१५.६७	१५.३६
८. कर्मचारी खर्च/कुल संचालन खर्च	प्रतिशत	४२.४९	४२.१८	८१.३५	३८.७७	४२.२५
९. कुल निक्षेप तथा सापटीमा ब्याज खर्च	प्रतिशत	६.९०	६.६८	९.७२	९.६०	८.२३
१०. सटही घटबढ आम्दानी/कुल आम्दानी	प्रतिशत	०.०१	०.०१	०.००	—	—
११. कर्मचारी बोनस/कुल कर्मचारी खर्च	प्रतिशत	३२.९७	२७.९९	११.६५	—	—
१२. खुद नाफा /कर्जा सापट	प्रतिशत	२.३९	२.२५	०.९८	(३.५५)	(७.३८)
१३. खुद नाफा/कुल सम्पत्ति	अनुपात	०.०१७१	०.०२००	०.६४	(२.५९)	(५.११)
१४. कुल कर्जा/निक्षेप	प्रतिशत	८९.१२	९६.७६	७७.३०	८५.८८	८५.०२
१५. कुल संचालन खर्च/कुल सम्पत्ति	प्रतिशत	१.६१	२.३७	२.०६	३.२०	३.४३
१६. जोखिम भारित सम्पत्तिमा पूँजी कोषको पर्याप्तता						
क) प्राथमिक पूँजी	प्रतिशत	२२.५३	१५.९६	१५.०६	१५.४८	१०.३८
ख) पूरक पूँजी	प्रतिशत	०.९३	०.९३	०.८८	०.९५	१.२९
ग) कुल पूँजी कोष	प्रतिशत	२३.४६	१६.८९	१५.९४	१६.४२	११.६७
१७. तरलता (CRR)	अनुपात	०.३३	६.३०	६.०९	६.६०	६.०१
१८. निष्कृत्य कर्जा/कुल कर्जा	प्रतिशत	०.१०	०.९२	२.८०	४.८८	४.८७
१९. ब्याज दर अन्तर (Weighted Average Interest Rate Spread)	प्रतिशत	४.९५	४.९९	५.२६	६.०७	७.१३
२०. बुक नेटवर्थ	रु.	४९,६३५,७६३.९९	९७,०१,३६,३३५.३८	१,०६,१८,०८,६७४.००	८९,२१,५२,९०८.००	५९,६२,०३,००५
२१. कुल शेयर	संख्या	४३,८४,६८०	८९,७९,३०२	८९,७९,३०२	८९,७९,३०२	८९,७९,३०२
२२. कुल कर्मचारी	संख्या	१०७	२७१	२८१	२८८	२७६
२३. अन्य						

प्रमुख लेखा नीतिहरू

अनुसूची ४.३२

१. कम्पनीको पृष्ठभूमि:

१.१. कम्पनीको परिचय तथा व्यवसायको प्रकृति:

एच एण्ड बी डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड कम्पनी ऐन, २०६३ अन्तर्गत स्थापित शेयरमा सीमित दायित्व भएको कम्पनी हो। यस कम्पनीको रजिष्टर्ड कार्यालय काठमाडौं महानगरपालिका वार्ड नं. ३३ डिल्लीबजार, काठमाडौंमा रहेको छ।

यस विकास बैंकले काठमाडौं, कास्की, तनहुँ, चितवन, पर्सा, रौतहट, सर्लाही, सुनसरी, मोरङ्ग, बाँके, सप्तरी, सिराहा र धनुषा जिल्लाको विभिन्न ३० स्थानमा रहेको शाखा तथा एक एक्सटेन्सन काउण्टरको संजाल मार्फत आफ्नो वित्तीय कारोवार संचालन गर्दै आएको छ।

यस कम्पनीका शेयरहरू नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडमा खरीद बिक्रीका लागि सूचीकृत छन्।

१.२ वित्तीय विवरण जारी गर्ने अख्तियारी:

प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरू कम्पनीको संचालक समितिको मिति २०७१/०८/२९ को निर्णय र नेपाल राष्ट्र बैंकको पत्र संख्या वि.बैं.सु.वि.।एजीएम।एचएण्डबी।२०७१/०७२ च.नं. २६३ मिति २०७१/०९/०८ बाट प्रकाशनको लागि स्वीकृति भए बमोजिम प्रकाशित गरिएको छ।

२. वित्तीय विवरण तयारीका आधार:

प्रस्तुत वित्तीय विवरण सामान्य लेखा सिद्धान्त, बैकिङ्ग व्यवसायमा प्रचलित लेखा नीति तथा नेपाल लेखामान (NAS) र अन्तर्राष्ट्रिय लेखामानलाई समेत आधार मानी बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३ अन्तर्गत नेपाल राष्ट्र बैंकले जारी गरेको निर्देशन तथा ढाँचामा अन्यथा उल्लेख गरिएकोमा बाहेक ऐतिहासिक लागत अवधारणा र प्रोदभावी (Accrual) आधारमा नेपाली रूपैयाँमा तयार गरिएका छन्।

३. लेखामानबाट अतिक्रम (Deviations):

(क) कर्जा तथा सापटमा प्राप्त हुने ब्याज नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन अनुसार नगद प्राप्तिको आधारमा लेखाङ्गन गरिएको छ। त्यस्तै सेवा शुल्क तथा डिस्काउण्टलाई नगद प्राप्तिको आधारमा लेखाङ्गन गरिएको छ। यसरी आयलाई नगद प्राप्तिको आधारमा लेखाङ्गन गर्नु नेपाल लेखामान ०७ मा उल्लेख भए अनुसार आयलाई प्राप्त रकम र प्राप्त हुन बाँकी रकमको सन्तोषप्रद (Fair) मूल्यमा लेखाङ्गन गर्नुपर्ने प्रावधान अनुरूप रहेको छैन।

(ख) लाभांश आमदानीलाई नगद प्राप्तिको आधारमा लेखाङ्गन गरिएको छ। नेपाल लेखामान ०७ मा उल्लेख भए अनुसार लाभांश प्राप्त हुने अधिकार स्थापित भएको आर्थिक वर्षमा लाभांशलाई आयमा लेखाङ्गन गर्नुपर्ने भएकोले लाभांशको लेखाङ्गन नेपाल लेखामान अनुरूप रहेको छैन।

४. जगेडा तथा कोष:

४.१ साधारण जगेडा:

बैंक तथा वित्तीय संस्था ऐनमा उल्लेख भए अनुसार आयकर व्यवस्था पश्चात् नाफाको २० प्रतिशत रकम साधारण जगेडा कोषमा सार्ने नीति रहेको छ।

४.२ विदेशी मुद्रा कारोबार:

४.२.१ सटही घटबढ कोष:

विदेशी मुद्राको पुर्नमूल्याङ्कनबाट भएको नाफा (Revaluation Gain) को २५ प्रतिशत रकम नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन अनुसार नाफा-नोक्सान बाँडफाँड हिसाब मार्फत् सटही घटबढ कोषमा विनियोजन गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ।

४.२.२ विदेशी मुद्रामा रहेको सम्पत्तिको रूपान्तरण:

विदेशी मुद्रामा रहेको सम्पत्तिलाई बासलातको मितिमा कायम रहेको दरले रूपान्तरण गरी नेपाली रूपैयाँमा देखाइएको छ।

विदेशी मुद्राहरूको विनिमय दरमा भएको परिवर्तनबाट सृजित आमदानी वा नोक्सानलाई विनिमय दरमा भएको फरकबाट आमदानी वा नोक्सान शीर्षक अन्तर्गत देखाउने नीति अवलम्बन गरिएको छ।

४.३ अन्य जगेडा तथा कोष:

अन्य जगेडा तथा कोषमा संचालक समितिले समय-समयमा गरेको निर्णय अनुसार रकम सार्ने नीति रहेको छ ।

५. आयकर:

५.१ चालु आयकर:

आयकर ऐन र सो ऐन अन्तर्गत बनेको नियमावली बमोजिम हुन आउने कर योग्य आयमा वासलातको मितिमा कायम रहेको आयकर दर अनुसार आयकर गणना गरी आयकर व्यवस्था गरिएको छ ।

५.२ स्थगन कर सम्पत्ति/दायित्व:

वित्तीय विवरण र आयकर आधार बीच देखिएको कर समायोजन हुन सक्ने अस्थाई फरकलाई स्थगन कर सम्पत्ति/दायित्वमा लेखाङ्कन गरिएको छ । स्थगन कर सम्पत्ति/दायित्वलाई वासलातको मितिमा कायम रहेको आयकर दरको आधारमा परिमाणीकरण गरिएको छ ।

६. बैंक तथा नगद मौज्जात:

बैंक तथा नगद मौज्जातमा, स्वदेशी बैंक तथा वित्तीय संस्थामा मुद्दति खातामा रहेको मौज्जात समेतलाई बैंक तथा नगद मौज्जात अन्तर्गत समावेश गरिएको छ ।

७. लगानी:

लगानीलाई नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन अनुसार व्यापारिक लगानी (Held for Trading), बिक्रीको लागि उपलब्ध लगानी (Available for Sale) र भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानी (Held to Maturity) गरी तीन भागमा छुट्याइएको छ ।

- **व्यापारिक लगानी:** अल्पकालमा मूल्यबाट हुने परिवर्तनबाट नाफा आर्जन गर्ने उद्देश्यले गरिएका लगानी यस वर्गमा पर्दछन् । यस्ता लगानीलाई बजार दर अनुरूप दैनिक रूपमा मूल्याङ्कन (Marked to Market) गरिन्छ । बजार दरमा परिवर्तनले गर्दा मूल्यमा आउने भिन्नतालाई नाफा-नोक्सान हिसाब खातामा आम्दानी/खर्च लेखिने नीति अवलम्बन गरिएको छ ।
- **भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानी:** भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने सकरात्मक मनसाय र भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्न सक्ने क्षमता भई गरिएको लगानी यस वर्गमा पर्दछ । यस्ता लगानीलाई परल मूल्यबाट क्षति (Impairment) घटाई बाँकी रहेको अपलेखित लागत (Amortised Cost) मा मूल्याङ्कन गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ । क्षतिलाई सम्बन्धित अवधिको नाफा-नोक्सान हिसाबमा खर्च लेखिने नीति अवलम्बन गरिएको छ ।
- **बिक्रीको लागि उपलब्ध लगानी:** व्यापारिक लगानी र भुक्तानी मितिसम्म धारण गर्ने लगानी अन्तर्गत नपर्ने सम्पूर्ण लगानी यस वर्गमा पर्दछन् । यस्ता लगानीलाई बजार दर अनुरूप नियमित रूपमा मूल्याङ्कन गरिन्छ । बजार दरमा परिवर्तनले गर्दा मूल्यमा आउने भिन्नतालाई जगेडा मार्फत समायोजन गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ । संस्थाले बिक्रीको लागि उपलब्ध लगानी पोर्टफोलियो (Available for Sale Portfolio) को २% सम्मको रकम पूरक पूँजी (Supplementary or Tier 2 Capital) मा गणना हुने लगानी समायोजन कोष (Investment Adjustment Reserve) खडा गरी राख्ने नीति रहेको छ । साथै खरिद गरेको २ वर्षसम्म पनि सूचिकृत नभएको लगानीको हकमा उक्त लगानीको १००% रकम पूरक पूँजीमा गणना हुने गरी लगानी समायोजन कोषमा जम्मा गरी राख्ने नीति रहेको छ ।

८. कर्जा सापट तथा बिल खरीद:

(क) वर्गीकरण:

साँवा तथा ब्याज भुक्तानी हुनुपर्ने भाखा नाघेको अवधिका आधारमा सम्पूर्ण कर्जा सापटलाई नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन अनुसार असल, कमसल, शंकास्पद र खराब वर्गहरूमा देहाय अनुसार वर्गीकरण गरिएको छ:

(क) असल : भाखा ननाघेका र ३ महिनासम्म भाखा नाघेका कर्जा/सापट ।

(ख) कमसल : ३ महिनादेखि बढीमा ६ महिनासम्म भाखा नाघेका कर्जा/सापट ।

(ग) शंकास्पद : ६ महिनादेखि बढीमा १ वर्षसम्म भाखा नाघेका कर्जा/सापट ।

(घ) खराब : १ वर्षभन्दा बढी अवधिले भाखा नाघेका कर्जा/सापट ।

(ख) कर्जा नोक्सानी व्यवस्था:

नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन बमोजिम वर्गीकरण गरिएका कर्जा तथा बिल्स खरिदहरूको लागि बक्यौता साँवा रकमको आधारमा देहाय बमोजिम कर्जा नोक्सानी व्यवस्था शीर्षकमा खर्च गरी जोखिम व्यहोर्ने कोषमा सारिएको छ:

(क) असल १ प्रतिशत

(ख) कमसल २५ प्रतिशत

(ग) शंकास्पद ५० प्रतिशत

(घ) खराब १०० प्रतिशत

(ग) कर्जा अपलेखन नीति:

भाखा नाघेको पाँच वर्षभन्दा बढी अवधि व्यतित भएका, कर्जासंग सम्बन्धित व्यक्तिहरू कर्जा सूचना केन्द्र लिमिटेडको कालोसूचीमा समावेश भएका* र सम्पूर्ण साँवा बराबर कर्जा नोक्सानी व्यवस्था भइसकेका निष्कृत कर्जा तथा सापटलाई अपलेखन गर्ने नीति रहेको छ ।

*(स्पष्टिकरण: यस व्यवस्थाको लागि कालोसूचीमा समावेश हुने सीमाभन्दा कम रकमको कर्जा र कालोसूचीमा समावेश गर्न नसकिने कर्जाको हकमा यस खण्डको अवस्था पूरा नहुँदै अपलेखन गर्न सकिन्छ) ।

(घ) सम्बन्धित ऋणीबाट रकम असुल उपर गर्दा त्यस्तो असुल रकममध्येबाट सर्वप्रथम असुल उपर गर्नुपर्ने ब्याज रकम सम्पूर्ण रूपमा असुल उपर भए पछिको अवस्थामा मात्र बाँकी रकम साँवामा आवश्यक हिसाब मिलान गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ ।

९. स्थिर सम्पत्ति:

९.१ स्थिर सम्पत्ति लेखाङ्कन:

स्थिर सम्पत्तिलाई ऐतिहासिक लागत अवधारणाको आधारमा, सम्पत्ति प्राप्तिसंग सम्बन्धित खर्चहरू समेत सोही स्थिर सम्पत्तिमा समावेश गर्ने र स्थिर सम्पत्ति प्रयोगमा नआउँदासम्मको निर्माण खर्चहरू निर्माणाधिन पूँजीगत खर्चमा देखाउने नीति रहेको छ ।

९.२ ञ्हास कट्टी:

(क) जग्गामा ञ्हास कट्टी गरिएको छैन ।

(ख) बैंकको आर्थिक प्रशासन विनियमावलीमा उल्लेखित नीति अनुसार स्थिर सम्पत्तिमा घट्टो मौज्जात प्रणालीको सिद्धान्त अनुरूप ञ्हास कट्टी गरिएको छ । प्रस्तुत वर्षमा खरीद वा पूँजीकरण गरिएका सम्पत्तिहरूमा खरीद वा प्राप्त गरेको महिनादेखि ञ्हास कट्टी गरी खर्च लेख्ने नीति रहेको छ ।

यस आ.व. २०७०/७१ मा निम्न बमोजिमको दरले ञ्हास कट्टी गरिएको छ:

स्थिर सम्पत्तिको प्रकार	ञ्हास कट्टी प्रतिशतमा
भवन	५
कार्यालय सामान तथा कम्प्युटर उपकरण	२५
परिवहन साधन	२०
अन्य	१५

(ग) पढामा लिएको कार्यालयको निर्माण कार्यमा खर्च भएको रकम (Leasehold Assets) लाई पढा सम्भौता अवधि वा दश वर्ष जुन अघि हुन्छ सो अवधिमा समानुपातिक रूपले अपलेखन शीर्षक अन्तर्गत खर्च लेखिने नीति अवलम्बन गरिएको छ ।

(घ) कम्प्युटर सफ्टवेयरलाई स्थगन खर्च अन्तर्गत देखाइएको छ र यस्ता खर्च संचालनको शुरूवात भएको मितिले ५ वर्षभित्र समानुपातिक रूपले अपलेखन गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ ।

(ङ) आयकर प्रयोजनका निमित्त भने आयकर ऐन, २०५८ ले तोकेको दर तथा व्यवस्था अनुसार ञ्हास कट्टी गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

९.३ पूँजीकृत नगरिने सम्पत्तिहरू सम्बन्धी लेखाङ्कन:

रु. ५,०००/- सम्म वा सो भन्दा कम मूल्यमा खरीद गरिएका कुनै पनि स्थिर सम्पत्तिहरूलाई पूँजीकृत नगरी सम्बन्धित शीर्षकमा सिधै खर्च लेख्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ ।

१०. गैर बैंकिङ्ग सम्पत्ति:

नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिकामा भएको प्रावधान अनुसार कम्पनीलाई ऋणीहरूले लेखी दिएको धितो आफ्नो नाममा सकार गर्दा धितोको प्रचलित बजार मूल्य कायम गराई बजार मूल्य र धितो सकार गरेको अधिल्लो दिनसम्मको साँवा र ब्याजमध्ये जुन कम हुन्छ सोही मूल्यमा मूल्याङ्कन गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ । कर्जाको साँवा र ब्याज भन्दा धितोको बजार मूल्य

कम भएमा कम भए जति रकम सोही वर्षमा नाफा-नोक्सान हिसाबमा खर्च लेख्ने नीति रहेको छ। यस प्रकार प्राप्त भएको गैर बैकिङ्ग सम्पत्तिमा निर्देशिकामा उल्लेख भए बमोजिम शत प्रतिशत जोखिम व्यहोर्ने कोषमा व्यवस्था गर्ने गरिएको छ। गैर बैकिङ्ग सम्पत्तिको कुल रकमबाट नोक्सानी व्यवस्था घटाइ खुद गैर बैकिङ्ग सम्पत्तिलाई वासलातमा देखाउने नीति अवलम्बन गरिएको छ। गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति बिक्री भएको अवस्थामा जुन आर्थिक वर्षमा बिक्री भएको हो सोही आर्थिक वर्षको नाफा-नोक्सान हिसाबमा त्यस्तो सम्पत्तिका लागि खडा गरिएको नोक्सानी व्यवस्थाको आवश्यक हिसाब मिलान गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ।

सकार गरिएको गैर बैकिङ्ग सम्पत्तिको मूल्यलाई पहिले साँवा रकममा हिसाब मिलान गरिन्छ। ब्याजको हकमा आम्दानी नजनाई बिक्री नहुञ्जेलसम्म नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिकामा भएको प्रावधान अनुसार गैर बैकिङ्ग व्यवस्थामा राखिन्छ। गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति साँवा रकमभन्दा बढीमा बिक्री भएमा बक्यौता ब्याजसम्मको रकम ब्याज आम्दानी र बाँकी रकमलाई नाफा-नोक्सान हिसाबमा आम्दानी जनाइन्छ।

११. अन्य सम्पत्ति:

(क) मसलन्द तथा छुपाई मौज्जात:

बैंकले खरीद गरेको सबै किसिमका मसलन्द तथा छुपाई सामाग्रीहरूलाई खपतको आधारमा खर्च लेखी बाँकीलाई FIFO मूल्याङ्कनको आधारमा मसलन्द मौज्जात अन्तर्गत अन्य सम्पत्तिमा देखाइएको छ।

(ख) सुनको सिक्का:

बैंकसंग रहेको सुनको सिक्कालाई परल मोलमा लेखाङ्कन गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ।

१२. आम्दानी/खर्च लेखाङ्कन गर्ने नीति:

(क) कर्जा तथा सापटमा प्राप्त ब्याज, लाभांश तथा अन्य ग्राहक सेवा सम्बन्धी आयलाई आषाढ मसान्तसम्मको नगद प्राप्तिको आधारमा लेखाङ्कन गरिएको छ।

(ख) कर्जा तथा सापटमा प्राप्त जमानत सम्बन्धी आयलाई प्रोदभावी आधार (Accrual Basis) मा लेखाङ्कन गरिएको छ।

(ग) लाभांश बाहेक लगानीसंग सम्बन्धित अन्य आम्दानीहरू, निक्षेपमा ब्याजका साथै खर्चहरूलाई प्रोदभावी आधार (Accrual Basis) मा लेखाङ्कन गरिएको छ।

(घ) पाकेको तर प्राप्त हुन नसकेको ब्याज नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशानुसार पाउनु पर्ने ब्याज हिसाबमा लेखी ब्याज मुलतवी हिसाब (Interest Suspense Account) मा जम्मा गरिएको छ।

(ङ) निक्षेप तथा कर्जा सापटमा ब्याज गणना गर्दा वर्षको ३६५ दिनलाई आधार मानी बैकिङ्ग सफ्टवेयरबाट प्राप्त गणनाको आधारमा लेखा राखिएको छ।

१३. कर्मचारी सुविधाहरू:

१३.१ संचित विदा:

कर्मचारीलाई संचित विदा बापतको रकम प्रोदभावी आधार (Accrual Basis) मा लेखांकन गरिएको छ।

१३.२ कर्मचारी संचयकोष:

संचयकोषमा बैंकले योगदान गरेको रकमलाई खर्चमा देखाई सञ्चयकोषमा जम्मा गर्ने व्यवस्था गरेको छ।

१३.३ उपदान:

कर्मचारी विनियमावली अनुसार उपदान बापतको रकम प्रोदभावी आधार (Accrual Basis) मा लेखाङ्कन गरिएको छ।

लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरू

अनुसूची ४.३३

१. कर्जा प्रवाह, असुली तथा अपलेखनको विवरणः

आर्थिक वर्ष भरिमा प्रवाह भएको कर्जा तथा सापटी, असुली भएको र मिनाहा गरिएको साँवाको विवरण निम्न अनुसार छ ।
(रु. हजारमा)

विवरण	यस वर्ष
शुरूको मौज्दात	४,७७,६२,७४
प्रवाह	९४,९२,८५
असुली	१,७६,५७,८३
अपलेखन गरेको साँवा	३,१५,९७,५३
यस वर्षको बाँकी	४,३३,१५,९०

२. ब्याज आम्दानी, असुली तथा अपलेखनको विवरणः

(रु. हजारमा)

विवरण	यस वर्ष
गत वर्षको बाँकी	९,०८,६३
यस वर्ष पाकेको	६८,१६,२०
असुली	६८,४९,६८
ब्याज मिनाहा (Interest Rebate)	१,८०,७६
यस वर्षको बाँकी	८,७५,१५

३. निक्षेप दायित्वमा भएको परिवर्तनको विवरणः

निक्षेप दायित्व अन्तर्गत प्रत्येक शीर्षकमा वर्षभरिमा परिवर्तन भएको रकमको संक्षिप्त विवरणः

(रु. हजारमा)

शीर्षक	यस वर्ष	प्रतिशत	गत वर्ष	प्रतिशत	वृद्धि तथा ऱ्हास	प्रतिशत
चल्ती हिसाब	६,४२,९५	१.३४	८,५५,३९	१.५४	(२,१२,४४)	(०.१९)
मार्जिन हिसाब	१,१७,५९	०.२५	१,०४,६०	०.१९	१२,९८	०.०६
बचत निक्षेप	२,२८,८०,५१	४७.८०	२,२६,४०,३३	४०.७१	२,४०,१८	७.०९
मुद्दती निक्षेप	१,५७,२९,०६	३२.८६	२,१३,८४,८९	३८.४५	(५६,५५,८३)	(५.५९)
मागेको बखत तर्नुपर्ने निक्षेप	८४,९७,८९.१३	१७.७५	१,०६,३२,७९.४१	१९.१२	(२१,३४,९०)	(१.३६)
जम्मा	४,७८,६८,००.३५	१००.००	५,५६,१८,०१.०४	१००.००	-	-

४. औषत ब्याजदरको अन्तरः

निक्षेप र कर्जाको औषत ब्याजदरको अन्तर ७.१३ प्रतिशत रहेको छ । कर्जा सापटमा औषत ब्याजदर १५.३६ प्रतिशत रहेको छ । निक्षेपमा औषत ब्याजदर ८.२३ प्रतिशत रहेको छ ।

५. अपलेखन हुन बाँकी खर्चको विवरणः

अपलेखन हुन बाँकी खर्चको विवरण यस प्रकार छः

(रु. हजारमा)

विवरण	विकास ऱ्रणपत्र प्रिमियम	सफ्टवेयरमा	जम्मा
गत वर्षसम्मको बाँकी रकम	३६,५२	५२,२९	८८,८१
यस वर्षको थप	२१,१३	३९६	२५,०८
यस वर्षको अपलेखन	३३,०५	१५,७८	४८,८४
अपलेखन (W/Off)	-	-	-
अन्तिम मौज्दात	२४,६०	४०,४६	६५,०६

६. अधिकेन्द्रित जोखिमको सारांशः

यस डेभलपमेन्ट बैंकको सम्पत्ति र दायित्वसंग सम्बन्धित कारोवार र वासलात बाहिरको कारोवार कुनै एक व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्था तथा कुनै एक क्षेत्रमा अधिकेन्द्रित (कम्पनीको संचालक समितिले तोकेको सीमा भन्दा बढी) नभएको तथा संचालक समितिको अनुमोदनमा निम्न क्षेत्रमा प्राथमिक पूँजीको शत प्रतिशत भन्दा बढी कर्जा तथा सापट प्रवाह गरिएको छ ।

क्षेत्र	रकम (हजारमा)	अधिल्लो त्रैमास (चैत्र) को प्राथमिक पूँजी (हजारमा)	प्राथमिक पूँजी (%)	कुल कर्जा (%)
थोक तथा खुद्रा बिक्रेता	१,१८,६०,१३	६८,१२,६०	१७४.०९	२७.३८

७. तरलता विवरण तालिका:

रु. लाखमा

सि.नं.	विवरण	१-८० दिन	८१-१८० दिन	१८१-२७० दिन	२७१-३६५ दिन	१ वर्षभन्दा बढी	कुल रकम
	सम्पत्ति						
१.	नगद मौज्जात	२,४५,८९९	-	-	-	-	२,४५,८९९
२.	बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्जात	१०,८५,८७२	-	-	-	-	१०,८५,८७२
३.	विदेशी बैंकमा रहेको लगानी	-	-	-	-	-	-
४.	मागेको बखत प्राप्त हुने रकम	-	-	-	-	-	-
५.	सरकारी सुरक्षणपत्रमा लगानी	१४,९००	-	७०,०००	१०,०००	६०,०००	१५,४,९००
६.	ने.रा.बैंक बण्डमा लगानी	-	-	-	-	-	-
७.	अन्तर बैंक तथा वित्तीय संस्था कर्जा	-	-	-	-	-	-
८.	कर्जा तथा सापट	१३,०६,७२०	६,०२,२९७	५,८३,८६६	३,४३,१९७	१४,९५,५०९	४३,३१,५९०
९.	पाउनु पर्ने व्याज	९०,३२१	-	-	-	-	९०,३२१
१०.	रिभर्स रिपो	-	-	-	-	-	-
११.	प्रतिबद्धता अन्तर्गत अन्य संस्थाबाट प्राप्त हुने	-	-	-	-	-	-
१२.	सि.नं. २०, २१ र २२ अन्तर्गत भुक्तानी	-	-	-	-	-	-
१३.	अन्य	१,१९,९४०	७२,३८०	४२,६६३	७३,०७१	३,०१,९७४	६,१०,०३०
	कुल सम्पत्ति (क)	२८,६३,६५३	६,७४,६७७	६,९६,५२९	४,२६,२६९	१८,५७,४८४	६५,१८,६१२
	दायित्व						
१४.	चलित निक्षेप	५७,८६६	-	-	-	६,४३०	६४,२९५
१५.	बचत निक्षेप	६,६३,५३५	६,८६,४१५	९,१५,२२०	-	२२,८८१	२२,८८,०५१
१६.	मुद्दती निक्षेप	३,८४,७२१	३,१८,४०६	३,१७,८५०	२,१२,१६४	३,२३,६९०	१५,५६,८३१
१७.	ऋणपत्र/बण्ड	-	-	-	-	-	-
१८.	सापटी	-	-	-	-	-	-
	अल्प सूचनामा प्राप्त हुने रकम	-	-	-	-	-	-
	अन्तर बैंक/वित्तीय संस्था	-	-	-	-	-	-
	पुनर्कर्जा	-	-	-	-	-	-
	अन्य	-	-	-	-	-	-
१९.	अन्य दायित्व तथा व्यवस्थाहरू	८९,३९१	३,५७३	८,६५३	-	-	१,०१,६१७
	सण्डी क्रेडिटर्स	६,४९०	१,९४७	८,६५३	-	-	१७,०९०
	भुक्तानी दिनुपर्ने बिल	४९३	-	-	-	-	-
	भुक्तानी दिनुपर्ने व्याज	७०,८७०	-	-	-	-	७०,८७०
	व्यवस्थाहरू	३,३३१	१,६२६	-	-	-	४,९५६
	अन्य	८,२०८	-	-	-	-	८,२०८
२०.	प्रतिबद्धता अन्तर्गत अन्य संस्थाहरूलाई दिनुपर्ने	-	-	-	-	-	-
२१.	उपभोग भैनसकेको स्वीकृत सुविधाहरू	-	-	-	-	-	-
२२.	प्रतिपत्र/जमानत	-	-	-	-	-	-
२३.	रिपो	-	-	-	-	-	-
२४.	सि.नं. ११ अन्तर्गत भुक्तानी	-	-	-	-	-	-
२५.	अन्य	२,६३,२८७	१,७५,५२४	८७,७६२	१,७५,५२४	१,७५,५२४	८,७७,६२२
	कुल दायित्व (ख)	१४,५८,७९९	११,८३,९१८	१३,२९,४८६	३,८७,६८९	५,२८,५२५	४८,८८,४१७
	खुद सम्पत्ति (क - ख)	१४,०४,८५४	(५,०९,२४१)	(६,३२,९५७)	३८,५८०	१३,२८,९५९	१६,३०,१९५
	संचित खुद सम्पत्ति	१४,०४,८५४	८,९५,६९३	२,६२,६५६	३,०१,२३६	१६,३०,१९५	-

८. कर्जा बापत दिइएको सुरक्षणः
यस डेभलपमेन्ट बैंकले सुरक्षणका रूपमा आफ्नो सम्पत्ति धितो राखी सापटी लिएको छैन ।

९. गैर बैकिङ्ग सम्पत्तिः
यस डेभलपमेन्ट बैंकको चालु आ.व. मा निम्नलिखित गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति रहेको छः

ऋणी वा पार्टीको नाम/ठेगाना	गत वर्षको	यस वर्ष स्वीकार गरेको	यस वर्ष बिक्री गरेको	नाफा/(नोक्सान)	खुद रकम
कुमार खत्री र यमबहादुर राना	-	२,६३,९००.००	-	-	२,६३,९००.००
आइ.एस. स्टोर	-	९६,८८,७५४.७२	-	-	९६,८८,७५४.७२
एस.ए.एस. ग्रुप अफ कम्पनी प्रा. लि.	९६,३४,९९७.०७	-	-	-	९६,३४,९९७.०७
कस्मेटिक्स इन्टरप्राइजेज	३५,५९,०००.००	-	-	-	३५,५९,०००.००
संतेस मान सिंह प्रधान	२,१८,६०,३८२.४८	-	-	-	२,१८,६०,३८२.४८
विष्णु प्रसाद सापकोटा	१,१३,३५,३४८.९५	-	-	-	१,१३,३५,३४८.९५
गोविन्द प्रसाद पराजुली	२,५१,४८९.२२	-	२,७०,०००.००	१८,५१०.७८	-
मौला कालिका सः मिल	११,११,५०६.४५	-	११,३०,०००.००	१८,४९३.५५	-
शोभा सापकोटा	२,७०,४६,७९९.९४	-	२,५०,००,०००.००	(२०,४६,७९९.९४)	-
रोबिएश जि स्टार बिल्डर एण्ड डेभलपर्स	२,९५,८१,२६१.३४	१२,७०,४७२.४७	-	-	३,०८,५१,७३३.८१
कुल जम्मा	१०,४३,८०,७०५.४५	१,१२,२३,१२७.१९	२,६४,००,०००.००	(२०,०९,७९५.६१)	८,७१,९४,९१७.०३

१०. अन्तर बैंक कर्जा अन्तर्गत यस आर्थिक वर्ष २०७०/०७१ को अन्तमा कुनै पनि रकम तिर्न बाँकी छैन ।

११. चुक्ता पूँजीमध्ये अग्रिम भुक्तानी प्राप्त (Paid in Advance), भुक्तानी प्राप्त हुन बाँकी (Calls in Arrears) र जफत गरिएका तर पुनः निष्काशन नगरिकसेका (Forfeited but not issued) शेयरहरू नरहेको ।

१२. लिजहोल्ड सम्पत्ति अपलेखन गर्ने नीतिः

लिजहोल्ड सम्पत्ति अन्तर्गत १० (दश) वर्ष भित्र अपलेखन गर्ने नीति अनुसार यस आर्थिक वर्षसम्ममा देहाय बमोजिम अपलेखन हुन बाँकी खर्च रहेको छ ।

(रु. हजारमा)

विवरण	लिजहोल्ड खर्च
गत वर्षको बाँकी	२,७१,५९
यस वर्षको थप	१,१०,६३
यस वर्षको अपलेखन	५३,१८
यस वर्षको अपलेखन (W/off)	२६३
बिक्री रकम	१६,२८
बिक्रीमा नाफा/(नोक्सान)	२५७
अन्तिम मौज्जात	३,०७,५६

१३. इजाजत-पत्र प्राप्त संस्थाको एजेन्सी मौज्जात अन्तर्गत अवधि अनुसारको (१ वर्ष, १-३ वर्ष, ३ वर्षभन्दा बढी) हिसाब मिलान हुन बाँकी रकम नरहेको ।

१४. चालु आयकरः

यस आर्थिक वर्षमा करयोग्य आय रु. ३४,८९८ हजार रहेको र सो बापत लाग्ने कर रु. १०,४६९ हजार व्यवस्था गरिएको छ । उक्त रकमलाई अग्रिम रूपमा भुक्तानी गरेको कर रकमबाट घटाई बाँकी रकमलाई अन्य सम्पत्ति शीर्षक अन्तर्गत देखाइएको छ ।

१५. स्थगन गरिएको कर:

नेपाल लेखामान ०९ (NAS 09) अनुसारको अस्थायी फरक तथा दावि योग्य कर सम्बन्धी नोक्सानीबाट उत्पन्न हुने स्थगन गरिएको कर आम्दानी गणना गरी नाफा-नोक्सान हिसाबमा आम्दानी जनाइएको छ। प्रस्तुत वर्षसम्मको स्थगन गरिएको कर सम्पत्तिलाई अनुसूची ४.१६ मा उल्लेख गरिएको छ। स्थगन कर दायित्व/(सम्पत्ति) गणना ३० प्रतिशत करको दरको आधारमा गरिएको छ।

(रु. हजारमा)

स्थगन गरिएको कर सम्पत्ति/(दायित्व)	लेखा आधार	कर आधार	फरक	यस वर्षको स्थगन कर
स्थिर सम्पत्ति	२३,६६,४०.३३	२२,८१,१२.८२	(८५,२७.५१)	(२५,५८.२५)
उपदान व्यवस्था	१४,१०.१७	-	१४,१०.१७	४२३.०५
विदा बापतको व्यवस्था	८२३.५४	-	८२३.५४	२४७.०६
कर्जा तथा सापट	४,०६,९७.५२.७८	४,११,८०,११.९२	४,८२,५९.१४	१,४४,७७.७४
कर सम्पत्ति/(दायित्व)	४,३०,८६,२६.८२	४,३४,६१,२४.७४	४,१९,६५.३४	१,२५,८९.६०
गत वर्षको स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व)				४,३०,७३.०४
यस वर्षको स्थगन कर आम्दानी (खर्च)				(३,०४,८३.४४)

१६. अन्य नोक्सानी व्यवस्था

विकास बैंकको मिति २०७१/११/१५ मा सम्पन्न आठौं वार्षिक साधारण सभाले कुलेश्वर शाखाबाट तत्कालिन समयमा गुडफर पेमेन्टको छाप लगाई जारी गरेको विवादित चेक तथा कारोवारहरूको समस्या समाधान गरी बैंकलाई पूर्ववत रूपमा संचालन गर्न श्री पुनरावेदन अदालत पाटनमा चलिरहेको मुद्दाबाट चेक तथा भौचरधारकहरूलाई भराई दिन दावी गरेको रकम भरीभराउ भै आएपछि बैंकलाई सोध भर्ना गर्ने गरी सम्पूर्ण चेकधारकहरूको चेकमा उल्लेखित रकमको ६० प्रतिशत रकम विकास बैंकले दिने निर्णय सर्वसम्मतिबाट पारित भएकोले विशेषज्ञ छानविन समितिले पेश गरेको प्रतिवेदन, वाध्य तथा आन्तरिक लेखापरीक्षकको राय समेतलाई ध्यानमा राखी विवादित गुड फर पेमेन्ट चेकहरूको कुल माग दावी रु. ८० करोड १० लाख ५० हजार देखिएकोमा उक्त चेक तथा कारोवार सम्बद्ध विषयमा विकास बैंकले मागदावीकर्ता विरुद्ध तथा मागदावीकर्ताको तर्फबाट विकास बैंक विरुद्ध मुद्दा दायर गर्ने दावीकर्ताहरूको दावी रकम रु. ११ करोड ४९ लाख रकमको हकमा उक्त विषय अदालतमा विचाराधीन रहेकोले सो रकम घटाई बाँकी मागदावी रकमको ६० प्रतिशत अर्थात रु. ४९ करोड १६ लाख ९० हजार नोक्सानी व्यवस्था कायम हुन आएकोमा उक्त नोक्सानी व्यवस्थाबाट चेकको रकम मागदावीकर्ता विकास बैंकको ऋणी वा ऋणीको एकाघर परिवार सदस्य रहेको देखिएका व्यक्तिहरूको हकमा निजहरूको ऋण रकम समेत घटाई बाँकी हुन आएको रकम रु. ३९ करोड ४९ लाख ९० हजार नोक्सानी व्यवस्था लेखाङ्कन गरिएको छ।

१७ (क) सम्भाव्य सम्पत्तिहरू

- विकास बैंकको कुलेश्वर शाखामा तत्कालिन अवधिमा ढुकुटीमा रहेको नगद मौज्जात हिनामिना, नविल बैंकमा रहेको बैंक मौज्जातको रकम हिनामिना, शाखाको विभिन्न निक्षेपकर्ताहरूको खाताबाट अनधिकृत रूपमा रकम निकाली (खर्च गरी) गरेको हिनामिना र शाखामा रहेको विभिन्न ऋणीहरूको कर्जा सिमा अनधिकृत रूपमा वृद्धि गरी जथाभावी रकम निकाली कुलेश्वर शाखाका तत्कालिन शाखा प्रमुख निरज नेपाल लगायतबाट बैंकलाई क्षति हुन गएको रु. २१,९९,८७,०००/- सम्बन्धमा कुलेश्वर शाखाका तत्कालिन कर्मचारीहरू विरुद्ध मुद्दा दायर गरिएको र उक्त मुद्दा हाल पुनरावेदन अदालत पाटनको वाणिज्य इजालासमा विचारधिन रहेकोछ। तत्कालिन शाखा प्रमुख लगायतको मिलोमतोबाट नोक्सानी/क्षति हुन गएको उक्त रकममध्ये ग्राहकहरूको सम्बन्धित खाता समायोजन (सोध भर्ना) पश्चात रु. २०,८१,८७,०००/- नोक्सानी व्यवस्था लेखाङ्कन गरिएकोछ। उपरोक्त मुद्दा अदालतमा हाल विचाराधिन रहेकोले सम्भाव्य सम्पत्तीको लेखाङ्कन हुन बाँकी रहेको छ।
- विकास बैंकका केही खातावालहरूको खातामा वास्तविक रूपमा रकम दाखिला (जम्मा) नभए तापनि कृत्रिम रूपमा रकम जम्मा गरेको देखाई सम्बन्धित खातावालहरूको खातामा रकम जम्मा भएको कृत्रिम व्यहोरा उल्लेख गरी सोही व्यहोराका आधारमा खातावालाहरूले सो खाताबाट रकम भिक्रि लगेको जम्मा रु. ३५,३०,२५,०००/- सम्बन्धमा यस विकास बैंकको जाहेरीले नेपाल सरकारवादी भई उक्त खातावालहरू तथा संलग्न कर्मचारीहरू विरुद्ध पुनरावेदन अदालत पाटनमा बैकिङ्ग कसुर मुद्दा दायर भई उक्त मुद्दा हाल विचाराधिन अवस्थामा रहेको छ। मुद्दाको प्रकृती अनुसार सम्भाव्य सम्पत्तीको लेखाङ्कन हुन बाँकी रहेको छ।

(ख) अनधिकृत Good For Payment Cheque जारी तथा गलत जम्मा (Deposit) भौचर सम्बन्धमा:

- (१) कुलेश्वर शाखाका तत्कालिन शाखा प्रमुखबाट अनधिकृत रूपमा जारी भएका जम्मा रू. ८३,४३,५०,०००/- को गुड फर पेमेन्ट चेकहरू सन्दर्भमा विकास बैंकको जाहेरीबाट नेपाल सरकार वादी भई बैंकका तत्कालिन कुलेश्वर शाखा प्रमुख उक्त शाखाका कर्मचारीहरू लगायत उक्त कार्यमा संलग्न केही व्यक्ति तथा संस्थाहरूलाई प्रतिवादी बनाई पुनरावेदन अदालत पाटनको वाणिज्य इजलासमा मुद्दा दायर गरिएको र उक्त मुद्दा हाल विचाराधिन अवस्थामा रहेकोछ। सोही सम्बद्ध विषयमा विकास बैंक विरुद्ध नेपाल सहकारी वित्तीय संस्था लि. ले रू. ११ करोड माग दावी गरी मुद्दा दायर गरेको हुँदा हालसम्म रू. ११ करोडको सम्भावित दायित्व सृजना भएको छ।
- (२) विकास बैंकको कुलेश्वर शाखाबाट तत्कालिन अवधिमा केही खातावालहरूलाई नगद जम्मा भएको भनि भौचर जारी गरिएको तर वास्तविक रूपमा बैंकमा रकम दाखिला नै हुन नआएको रकम रू. २१,५५,९५,४३३/- सम्बन्धमा सो रकम बैंकमा दाखिला नै नभएको हुनाले भौचर जारी गर्ने बैंकका सम्बन्धित कर्मचारी तथा सो बमोजिमको भौचर मार्फत रकम माग दावी गर्ने व्यक्तिहरू नै जिम्मेवार हुने हुनाले त्यसमा बैंकको कुनै पनि जिम्मेवारी तथा दायित्व नरहेको व्यहोरा उल्लेख भई विकास बैंकको तर्फबाट पेश भएको जाहेरीको आधारमा सरकारवादी भई पुनरावेदन अदालत पाटनमा मुद्दा दायर भएको छ। र सो सम्बन्धी विषयमा विकास बैंक विरुद्ध कुनै दावी मुद्दा नपरेकोले सम्भावित दायित्वको सृजना नभएको।

१८. वित्तीय विवरणहरूलाई बुझ्न र विश्लेषण गर्न सघाउने अन्य विवरण:

(क) सम्बन्धित पक्ष सम्बन्धी उद्घोष:

- (१) बैंकको सहायक कम्पनी रहेको छैन। एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड, ग्रोमोर मर्चेण्ट बैंकर लिमिटेड र मेरो माइक्रो फाइनेन्स लि. को संस्थापक शेयर खरिद गरेको छ। एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड यस बैंकको सहायक कम्पनी नभए पनि यस बैंकको दुईजना पूर्व संचालकहरू एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको संचालक समितिमा रहनु भएकोमा हाल निजहरूलाई नेपाल राष्ट्र बैंकले बर्खास्त गरिसकेको छ।
- (२) यस बैंकको लेकसाइड स्थित शाखा रहेको भवन यसै बैंकका नायव महाप्रबन्धक श्री महेश्वर पहारीको स्वामित्वमा रहेको र उक्त भवन प्रयोग गरे बापत वार्षिक रू. ३,४२,५००/- भुक्तानी गरिएको छ। उक्त भुक्तानी प्रचलित बजार मूल्य (Arms Length Transaction) अनुरूप रहेको छ।
- (३) व्यवस्थापनमा रहेका प्रमुख व्यक्तिहरूलाई (Key Management Personnel) भुक्तानी (प्रमुख कार्यकारी अधिकृत बाहेक)

विवरण	रकम रू.
व्यवस्थापनमा रहेका प्रमुख व्यक्तिहरूलाई (Key Management Personnel) जम्मा भुक्तानी	७०,६९,२९५
कर्मचारी सुविधा भुक्तानी	६७,३३,१८५
अन्य भुक्तानी	-
शेयर सम्बन्धी भुक्तानी	-
कर्मचारी नियमावली अनुसारको अन्य भुक्तानी (विदा तथा उपदान)	३,३६,११०
बोनस ऐन अनुसारको अन्य भुक्तानी (बोनस तथा कल्याणकारी कोष)	-
संचालकहरूको बैठक खर्च तथा भत्ता	१२,९७,०२७

(ख) कार्यकारी प्रमुखलाई प्रदान गरेको सेवा, सुविधाका सम्बन्धमा:

(क) कार्यकारी प्रमुखलाई यस आ.व.मा प्रदान गरेको सेवा तथा सुविधा निम्न बमोजिम रहेको छ:

विवरण	रकम रू.
क) प्रमुख कार्यकारीको कुल वार्षिक तलब तथा भत्ता	३४,१०,२९०
ख) प्रमुख कार्यकारीलाई यस आ.व. मा प्रदान गरिएको कार्य सम्पादनमा आधारित पारिश्रमिक	-
१. कर्मचारी बोनस	-
२. प्रचलित व्यवस्था अनुसारको सुविधा (विदा)	-
३. अन्य रकम	-
ग) अन्य सुविधाहरू	-
जम्मा	३४,१०,२९०

उपरोक्त रकम तत्कालिन प्रमुख कार्यकारीलाई जेष्ठ १४ गतेसम्म गरेको भुक्तानि हो। उक्त मितिदेखि तत्कालिन प्रमुख कार्यकारीलाई नेपाल राष्ट्र बैंकले निलम्बन गरी बैंकको व्यवस्थापनको जिम्मा स्वयं नेपाल राष्ट्र बैंकले नै लिएको छ। हाल तत्कालिन प्रमुख कार्यकारीलाई नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन बमोजिम अवकाश दिइएको छ।

(ख) सम्भावित दायित्वहरू:

यस आ.व. मा निलम्बित कर्मचारीको तलब तथा भत्ता र अन्य सुविधा वापतको सम्भावित दायित्व रू. ११,१९,५३५.४७ लाई अनुसूची ४.१७ अन्तर्गत देखाइएको छ। निलम्बित कर्मचारीहरूले सफाई पाएमा उक्त रकम भुक्तनी गरी खर्च जनाइने छ। सो सम्भावित दायित्व कायम गीरएको रकमको विवरण निम्नानुसार रहेको छ:

शीर्षक	रकम
तलब तथा भत्ता	८१,५६,९८०.००
उपदान व्यवस्था	११,१६,१०४.९३
औषधोपचार	१,६८,९२०.५४
विदा वापतको व्यवस्था	१७,५३,९३०.००
कुल रकम	१,११,९५,९३५.४७

(ग) कर्मचारी आवास कोष:

यस डेभलपमेन्ट बैंकले कर्मचारीहरूलाई आवास कर्जाको व्यवस्था गर्ने नीति लिएकोले श्रम ऐन, २०४८ अनुसारको आवास कोषको व्यवस्था गरिएको छैन।

(घ) कर्मचारी बोनस व्यवस्था:

कर्मचारी बोनस व्यवस्थाको लागि बोनस ऐन, २०३० र नेपाल राष्ट्र बैंक निर्देशनको अधिनमा रही नाफा-नोक्सान हिसाबको सम्पूर्ण कारोबार पछिको खुद मुनाफा (बोनस व्यवस्था सहित) को दश प्रतिशतका दरले रकम छुट्याउने नीति रहेको छ। यस वर्ष नाफा-नोक्सान हिसाबबाट बोनस वापत कुनै व्यवस्था गरिएको छैन।

(ङ) कर्जा नोक्सानी व्यवस्था:

वर्षान्तमा असूल गर्न बाँकी कुल कर्जा तथा सापटीलाई नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन अनुसार वर्गीकरण गरी कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गर्ने नीति लिइएकोमा यस वर्ष नाफा-नोक्सान हिसाबमा रू. २४,८९५।- हजार कर्जा नोक्सानी व्यवस्था खर्च जनाई रू. २,६१,८३६।- हजार कुल व्यवस्था गरिएको छ।

(च) हिसाब मिलानको अवस्था:

शाखा हिसाब मिलान अन्तर्गत बक्यौता रकम रहेको छैन।

१९. Going Concern:

गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस वर्ष बैंकको वित्तीय कारोबारमा केही ज्हास आएको र बैंकको नोक्सानी वृद्धि निरन्तर रहेको भए तापनि बैंकको अविच्छिन्न संचालन (Going Concern) मा असर पर्ने नदेखिएको छ। यस आ.व.मा बैंकले रू. १०९,९१३ हजार संचालन मुनाफा आर्जन गरेको भए तापनि भविष्यमा आउन सक्ने संभावित जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै रू. ३९४,९९० हजार अतिरिक्त नोक्सानी व्यवस्था कायम गर्दा नोक्सानीमा वृद्धि भएको हो। त्यसैगरी नोक्सानी वृद्धिसंगै पूँजीकोष पर्याप्ततामा असर पर्ने नदिने बैंकले आफ्नो सम्पत्तिको उचित व्यवस्थापन गरेकोले समग्र वित्तीय कारोबारमा ज्हास आएको छ। यसैगरी यस आ.व.को अन्त्य तथा वासलातको मितिसम्म विकास बैंकको अविच्छिन्न संचालन (Going Concern) मा असर पर्ने कुनै तात्त्विक घटना घटेका छैनन्। बैंकले कर्जा तथा सापटीमा पर्याप्त नोक्सानी व्यवस्था कायम गरे तापनि खराब कर्जा रू. ३.९९ करोडलाई असल कर्जामा वर्गीकृत हुन गएकोले निष्कृत कर्जा (NPC) ५.८०% भएको छ।

१६. लाभांश वितरण:

चालु आ.व.मा लाभांश प्रस्ताव गरिएको छैन।

१७. गत वर्षको नाफा-नोक्सान हिसाबमा भएको समायोजन:

यस आ.व.मा संचित नाफा-नोक्सान हिसाबमा निम्न बमोजिम समायोजन गरिएको छ।

विवरण	रकम	कैफियत
ज्हास कट्टि	४,०५,०२८.६३	खर्च लेखिएको
विकास ऋणपत्रको प्रिमियमको अपलेखन	२१,१२,८९४.००	आम्दानी गरिएको
निलम्बित कर्मचारीको तलब भत्ताको समायोजन	२७,६९,४३८.७७	आम्दानी गरिएको
जम्मा	४४,७७,३०४.१४	

संस्थापक/संस्थापक समूहका शेयरधनीले आफ्नो स्वामित्वमा रहेको शेयर अन्य बैंक तथा वित्तीय संस्थामा धितो राखी कर्जा लिएको विवरण

अनुसूची ४.३४

क्र.सं.	संस्थापक/संस्थापक समूह अन्तर्गत पर्ने शेयरधनीको नाम	संस्थापकको स्वामित्वमा कायम रहेको शेयर		कर्जा विवरण			कैफियत
		कुल कित्ता संख्या	कुल चुत्ता पूँजीको प्रतिशत	कर्जा लिएको अन्य बैंक/वित्तीय संस्थाको नाम	कर्जा रकम	धितोमा रहेको शेयर कित्ता संख्या	
१.	केदारमान कर्माचार्य	३५,०५५.००	०.३९	शुभलक्ष्मी फाइनेन्स लि.	१०,००,०००.००	३५,०५५.००	
२.	रविन पुडासैनी	१४,०२०.००	०.१६	माछापुच्छ्रे बैंक लि.	४,००,०००.००	१४,०२०.००	
३.	माधव प्रसाद आचार्य	३५,००४.००	०.३९	सबैको बचत तथा ऋण सहकारी	७,००,०००.००	३५,००४.००	

Comparison of Unaudited and Audited Financial Statement
Financial Year 2070/71

अनुसूची ४.३५
(Rs. in '000)

S.No.	Particulars	As per Unaudited Financial Statement	As per Audited Financial Statement	Variance		Reason for Variance
				In Amount	In %	
1.	Total Capital and Liabilities (1.1 To 1.7)	6,355,734.12	5,878,917.41	(476,816.71)	(7.50)	
1.1	Paid Up Capital	897,930.20	897,930.20	-	-	
1.2	Reserve and Surplus	(95,650.35)	(301,727.19)	(206,076.84)	215.45	
1.3	Debenture and Bond	-	-	-	-	
1.4	Borrowings	-	-	-	-	
1.5	Bills Payable	-	492.62	492.62	100	Not presented in unaudited financial statement
1.5	Deposits (A+B)	4,786,800.25	4,786,800.25	-	-	
	A. Domestic Currency	4,786,800.25	4,786,800.25	-	-	
	B. Foreign Currency	-	-	-	-	
1.6	Income Tax Liability	-	-	-	-	
1.7	Other Liabilities	766,654.02	495,421.54	(271,232.48)	(35.38)	Interest Suspense, Loan loss provision netted off and additional provision for others
2.	Total Assets (2.1 To 2.7)	6,355,734.12	5,878,917.41	(476,816.70)	(7.50)	
2.1	Cash & Bank Balance	1,324,765.52	1,331,771.63	7,006.11	0.53	
2.2	Money at Call & Short Notice	-	-	-	-	
2.3	Investments	172,043.07	172,043.07	-	-	
2.4	Loans and Advances (Gross) (a+b+c+d+e+f)	4,331,589.64	4,069,752.78	(261,836.86)	(6.04)	Loan amount net of provision
	a. Real Estate Loan	-	-	-	-	
	1. Residential Realstate Loan (Except Personal Hosuing Loan upto 1 Crore)	-	-	-	-	
	2. Business Complex & Residential Apartment Con. Loan	-	-	-	-	
	3. Income Generating Commerical Complex Loan	-	-	-	-	
	4. Other Real Estate Loan (Including Land Purchase & Plotting)	-	-	-	-	
	b. Personal Housing Loan of Rs. 10 million or less	-	-	-	-	
	c. Margin Type Loan	-	-	-	-	
	d. Term Loan	-	-	-	-	
	e. Overdraft Loan/TR Loan/Working Capital Loan	-	-	-	-	
	f. Others	-	-	-	-	
2.5	Fixed Assets	240,686.62	236,640.33	(4,046.29)	(1.68)	
2.6	Non Banking Assets	87,194.12	-	(87,194.12)	(100)	NBA amount net of provision
2.7	Other Assets	199,455.15	68,709.61	(130,745.54)	(65.55)	Interest Receivable netted off with Interest Suspense
3.	Profit and Loss Account					
3.1	Interest Income	724,951.85	725,175.80	223.95	0.03	Intrest on agency balance for ashad 071 booked in 071 shrawan adjusted
3.2	Interest Expense	448,365.89	448,365.89	-	-	
	A. Net Interest Income (3.1-3.2)	276,585.96	276,809.91	223.95	0.08	
3.3	Fees, Commission and Discounts	9,136.33	9,896.04	759.71	8.32	
3.4	Other Operating Income	24,632.53	24,632.53	-	-	
3.5	Foreign Exchange Gain/Loss (Net)	320.65	320.65	-	-	
	B. Total Operating Income (A+3.3+3.4+3.5)	310,675.47	311,659.12	983.65	0.32	
3.6	Staff Expenses	93,653.43	86,032.63	7,620.74	(8.99)	Staff expenses to suspended staffs adjusted and booked as contingent liability
3.7	Other Operating Expenses	115,882.01	115,717.10	164.91	0.55	
	C. Operating Profit Before Provision (B-3.6-3.7)	101,140.03	109,909.33	8,769.30	8.67	
3.8	Provision for Possible Losses	253,006.00	430,003.00	176,997.00	69.96	Additional provision for other
	D. Operating Profit (C-3.8)	(151,865.97)	(320,093.67)	(168,227.70)	110.77	
3.9	Non Operating Income/Expenses (Net)	35,253.41	35,253.41	-	-	
3.10	Write Back of Provision for Possible Loss	28,559.72	28,559.72	-	-	
	E. Profit From Regular Activities (D+3.9+3.10)	(88,052.84)	(256,280.55)	(168,227.70)	191.05	
3.11	Extra Ordinary Income/Expenses (Net)	(3,528.09)	(3,159.75)	368.34	(10.44)	
	F. Profit Before Bonus and Taxes (E+3.11)	(91,580.93)	(259,440.30)	(167,859.37)	183.29	
3.12	Provision for Staff Bonus	-	-	-	-	
3.13	Provision for Tax	-	40,986.91	40,986.91	-	
	G. Net Profit/Loss (F-3.12-3.13)	(91,580.93)	(300,427.21)	(208,846.27)		

Unaudited Financial Results (Quarterly)
As at 4th Quarter of the Financial Year 2070/71

अनुसूची ४.अ

S.No.	Particulars	This Quarter Ending 2071.06.31	Previous Quarter Ending (Adjusted) 2071.03.32	Corresponding Previous Year Quarter Ending 2070.03.31
1.	Total Capital & Liabilities (1.1 to 1.7)	6,431,747.10	6,227,948.40	7,008,721.09
1.1	Paid-up Capital	897,930.20	897,930.20	897,930.20
1.2	Reserves and Surplus	(294,340.87)	(301,727.19)	(46,841.15)
1.3	Debenture and Bond	-	-	-
1.4	Borrowings	-	-	-
1.5	Deposits (a+b)	4,866,297.26	4,786,800.25	5,607,680.50
	a. Domestic Currency	4,866,297.26	4,786,800.25	5,607,680.50
	b. Foreign Currency	-	-	-
1.6	Income Tax Liabilities	3,170.79	-	-
1.7	Other Liabilities	958,689.73	844,945.14	549,951.54
2	Total Assets (2.1 to 2.7)	6,431,747.10	6,227,948.40	7,008,721.09
2.1	Cash & Bank Balance	1,646,799.18	1,331,771.63	1,420,157.59
2.2	Money at call and short Notice	-	-	-
2.3	Investments	157,142.70	172,043.07	231,927.52
2.4	Loans & Advances (a+b+c+d+e+f)	4,108,014.89	4,331,589.64	4,774,873.38
	a. Real Estate Loan	465,618.45	458,843.98	541,107.28
	1. Residential Real Estate Loan (Except Personal Home Loan upto Rs 10 million)	6,859.16	10,013.13	6,563.84
	2. Business Complex & Residential Apartment Construction Loan	52,461.62	13,451.23	25,918.61
	3. Income generating Commercial Complex Loan	49,422.34	-	-
	4. Other Real Estate Loan (Including Land Purchase & Plotting)	356,875.33	435,379.62	508,624.82
	b. Personal Home Loan of Rs. 10 million or less	463,999.28	464,806.53	442,239.44
	c. Margin Type Loan	95,543.69	101,805.30	102,314.99
	d. Term Loan	417,132.76	427,780.50	358,945.84
	e. Overdraft Loan / TR Loan / WC Loan	1,633,462.79	1,707,492.59	1,880,325.00
	f. Others	1,032,257.92	1,170,860.74	1,449,940.83
2.5	Fixed Assets	239,616.43	236,640.33	261,798.81
2.6	Non Banking Assets	87,194.12	87,194.12	105,399.69
2.7	Other Assets	192,979.79	68,709.61	214,564.10
3	Profit and Loss Account			
3.1	Interest income	139,004.59	725,175.80	171,201.57
3.2	Interest Expense	88,314.66	448,365.89	124,125.85
	A. Net Interest Income (3.1-3.2)	50,689.93	276,809.91	47,075.72
3.3	Fees Commission and Discount	2,152.29	9,896.04	2,535.20
3.4	Other Operating Income	5,448.91	24,632.53	6,750.78
3.5	Foreign Exchange Gain/Loss (Net)	189.49	320.65	390.00
	B. Total Operating Income (A+3.3+3.4+3.5)	58,480.62	311,659.12	56,751.70
3.6	Staff Expenses	22,031.66	85,231.98	23,974.78
3.7	Other Operating Expenses	24,859.40	116,517.81	26,792.19
	C. Operating profit Before Provision (B-3.6-3.7)	11,589.56	109,909.33	5,984.73
3.8	Provision for Possible Loss	70.08	430,003.00	26,299.60
	D. Operating profit (C-3.8)	11,519.48	(320,093.67)	(20,314.88)
3.9	Non Operating Income/Expenses (Net)	106.73	35,253.41	(1,145.00)
3.10	Write Back of Provision for Possible Loss	-	28,559.72	26,749.48
	E. Profit From Regular Activities (D+3.9+3.10)	11,626.21	(256,280.55)	5,289.60
3.11	Extraordinary Income/Expenses (Net)	-	(3,159.75)	-
	F. Profit Before Bonus and Taxes (E+3.11)	11,626.21	(259,440.30)	5,289.60
3.12	Provision For Staff Bonus	1,056.93	-	480.87
3.13	Provision For Tax	3,170.79	40,986.91	-
	G. Net Profit/Loss (F-3.12 -3.13)	7,398.50	(300,427.21)	4,808.73
4	Ratios			
4.1	Capital Fund to RWA	11.44%	11.67%	15.81%
4.2	Non Performing Loan (NPL) to Total Loan	6.21%	4.87%	4.96%
4.3	Total Loan Loss Provision to total NPL	102.72%	124.00%	100.10%
4.4	Cost of Funds	7.23%	7.54%	9.11%
4.5	CD Ratio (Calculated as per NRB Directives)	75.35%	77.95%	73.96%
4.6	Base Rate	12.07%	13.18%	-
4.7	Spread Rate	6.75%	6.66%	-

Note: 1. If the statutory audit and supervisory authority notify and remarks to change unaudited financial statement, then it could be changed accordingly.

एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड
H&B DEVELOPMENT BANK LIMITED

नेपाल राष्ट्र बैंक
विकास बैंक सुपरिवेक्षण विभाग

कन्द्रीय कार्यालय
बालुवाटार, काठमाडौं
फोन नं : ४४१२३०९
फ्याक्स : ४४१४१४३
E-mail: dbsd@nrb.org.np
Web Site : www.nrb.org.np
पोष्ट बक्स : ७३

पत्रसंख्या: वि.बैं.सु.वि.।एजीएम।एचएण्डबी।२०७१/७२

मिति: २०७१/०९/०८

श्री एच एण्ड बी डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड,
डिल्लीबजार, काठमाडौं ।

विषय:- वार्षिक वित्तीय विवरण प्रकाशन गर्न स्वीकृति प्रदान गरिएको बारे ।

त्यस संस्थाले पेश गरेको आर्थिक वर्ष २०७०/७१ को लेखापरीक्षण भएको वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब, सोसंग सम्बन्धित अनुसूचीहरू, लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन, लङ्गफर्म अडिट रिपोर्ट समेतका आधारमा गैरस्थलगत सुपरिवेक्षण गर्दा देहाय बमोजिम निर्देशन दिइएको छ । यी निर्देशनहरू शेरधनीहरूको जानकारीका लागि वार्षिक प्रतिवेदनको छुट्टै पानामा प्रकाशित गरी कार्यान्वयन गर्न, आर्थिक वर्ष २०७०/७१ को वित्तीय विवरणहरू वार्षिक साधारण सभा प्रयोजनको लागि प्रकाशित गर्न स्वीकृति प्रदान गरिएको व्यहोरा निर्णयानुसार जानकारी गराउँदछु ।

१. यस बैंकको ई.प्रा.निर्देशन नं.२ को बुँदा २४ अनुसार छुट्टा छुट्टै वा एकमुष्ट गरी रु.१ करोड वा सो भन्दा बढी रकमको कर्जा कुनै व्यक्तिलाई प्रवाह गर्नु परेमा त्यस्तो व्यक्तिको अनिवार्य रुपमा स्थायी लेखा नम्बर (PAN) लिई मात्र कर्जा प्रवाह तथा नविकरण गर्नु हुन ।
२. संस्थाको विभिन्न शाखाहरूमा रहेको पहिचान हुन नसकेको निक्षेप रु.१,९९,४७०।४५ पहिचान गरी आवश्यक व्यवस्थापन गर्नु हुन ।
३. संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली मजबुत बनाउनु हुनको साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रभावकारी बनाउनु हुन ।
४. कर्मचारीको पारिश्रमिक एवं अन्य सुविधा बापतको रकमको भुक्तानी गर्दा तथा संस्थालाई आवश्यक अन्य सेवा खरीद गर्दा आयकर ऐन, २०५८ अनुसार कर कट्टी गर्नु हुन ।
५. आन्तरिक तथा बाह्य लेखापरीक्षक एवं यस बैंकबाट समय समयमा औल्याएका अन्य कैफियतहरू पुनः नदोहोरिने गरी आवश्यक सुधार गर्नुहुन ।

भवदीय,

(वीरेन्द्र दत्त अवस्थी)
उप-निर्देशक

बोधार्थ

१. श्री नेपाल राष्ट्र बैंक,
बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग
२. विकास बैंक सुपरिवेक्षण विभाग, कार्यान्वयन ईकाई ।

वार्षिक वित्तीय विवरण प्रकाशित गर्न स्वीकृति प्रदान गर्ने क्रममा नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा जारी भएको निर्देशन सम्बन्धमा विकास बैंकको प्रतिक्रिया

१. निर्देशनको पालना भइरहेको छ ।
२. निर्देशन बमोजिम निक्षेपको पहिचान गरी सोको व्यवस्थापन गरिने छ ।
३. बैंकले आन्तरीक लेखापरीक्षण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउँदै आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई मजबुत बनाउँदै लगेको छ ।
४. निर्देशनको पालना भइरहेको छ ।
५. लेखापरीक्षक तथा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट औल्याईएका कैफियतहरू क्रमशः सुधारोन्मुख रहेको छ ।

नवौं वार्षिक साधारण सभामा स्वीकृतिको लागि पेश हुने प्रबन्ध-पत्र संशोधन सम्बन्धी तीन महले प्रस्ताव

हाल भएको प्रावधान	संशोधन पश्चात् हुने प्रावधान	संशोधन गर्नुपर्ने कारण
कम्पनी ऐन, २०६३ अन्तर्गत संस्थापित (शेयरहरूमा सीमित दायित्व भएको) एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेडको प्रबन्ध-पत्र	कम्पनी ऐन, २०६३ अन्तर्गत संस्थापित (शेयरहरूमा सीमित दायित्व भएको) पावर डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेडको प्रबन्ध-पत्र	विकास बैंकको नाम परिमार्जन गर्ने निर्णय भएकोले प्रबन्ध-पत्रको शीर्षभागमा उल्लेखित विकास बैंकको नाम परिमार्जन गर्न।
१. कम्पनीको नाम: यस कम्पनीको नाम “एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड” हुनेछ, र जसलाई अंग्रेजीमा H&B Development Bank Limited भनिने छ, यस पछि “विकास बैंक” भनी सम्बोधन गरिने छ।	१. कम्पनीको नाम: यस कम्पनीको नाम “पावर डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड” हुनेछ, र जसलाई अंग्रेजीमा Power Development Bank Limited भनिने छ, यस पछि “विकास बैंक” भनी सम्बोधन गरिने छ।	विकास बैंकको नाम परिमार्जन गर्ने निर्णय भएकोले।
५. विकास बैंकको पूँजीको संरचना: (ड) हिमचुली विकास बैंक लिमिटेडका संस्थापकलाई समूह “क-१” र वीरगंज फाइनेन्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) का संस्थापकहरूलाई समूह “क-२” मा वर्गीकरण गरिएको छ। (च) जुन समूह, उप-समूहको शेयर खरिद गरेको हो, सो खरिद गर्ने व्यक्तिलाई सोही समूह, उप-समूहमा राखिने छ।	५. विकास बैंकको पूँजीको संरचना: (ड) विकास बैंकको संस्थापक समूहको शेयरधनीलाई “क” समूह र सर्वसाधारण शेयरधनीलाई “ख” समूहमा वर्गीकरण गरिएको छ। (च) जुन समूहको शेयर खरिद गरेको हो सो खरिद गर्ने व्यक्तिलाई सोही समूहमा राखिने छ।	नेपाल राष्ट्र बैंकबाट मिति २०७१।६।७ मा जारी भएको परिपत्रमा संस्थापक शेयरधनीहरूलाई एउटै संस्थापक समूहमा राख्नुपर्ने निर्देशन भएको र उक्त निर्देशन कार्यान्वयन गर्न विकास बैंकको संस्थापक समूहको शेयरधनीहरूलाई एउटै समूहमा राख्ने र उप-समूह हटाउने निर्णय भएकोले।
१२. संस्थाले तत्काल लिन कबूल गरेको शेयर संख्या र उद्घोषण: हामी साविकका हिमचुली विकास बैंक लिमिटेड र वीरगंज फाइनेन्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) संस्थापन हुँदाका वखत कायम रहेको हामी तपसिलका संस्थापकहरूले देहाय बमोजिमको संख्यामा तत्काल शेयर लिन कबूल गरी प्रचलित कानून बमोजिम वित्तीय संस्था संचालन गर्न मञ्जुर गरेका छौं। साविकको हिमचुली विकास बैंक लिमिटेड र वीरगंज फाइनेन्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) को प्रबन्ध-पत्रमा उल्लेखित हाम्रो नाम, ठेगाना, हस्ताक्षर हामीले लिन कबूल गरेको शेयर र साक्षी सम्बन्धी व्यहोरा तपसिल अनुसार भएको ठिक साँचो हो। अब वीरगंज फाइनेन्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) लाई हिमचुली विकास बैंक लिमिटेडमा गाभिए पछि एकिकृत (मर्ज) भएको यस “एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड” को यस प्रबन्ध-पत्रमा उल्लेखित तपसिल अनुसारको हाम्रो नाम, ठेगाना हस्ताक्षर हामीले लिन कबूल गरेको शेयर र साक्षी सम्बन्धी व्यहोरा ठिक साँचो हो कुनै कारणले भुट्टा ठहरिन गएमा कम्पनी दर्ता पश्चात श्रृजना हुने दायित्व व्यहोर्न हामी तयार छौं। यो प्रबन्ध-पत्रमा लेखिएका कुरा साँचो हो भुट्टा ठहरे कानून बमोजिम सहन बुझाउन मञ्जुर छौं भनि यो सही छाप गरेका छौं।	१२. संस्थापकले तत्काल लिन कबूल गरेको शेयर संख्या र उद्घोषण: हामी साविकका हिमचुली विकास बैंक लिमिटेड र वीरगंज फाइनेन्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) संस्थापन हुँदाका वखत कायम रहेको हामी तपसिलका संस्थापकहरूले देहाय बमोजिमको संख्यामा तत्काल शेयर लिन कबूल गरी प्रचलित कानून बमोजिम वित्तीय संस्था संचालन गर्न मञ्जुर गरेका छौं। साविकको हिमचुली विकास बैंक लिमिटेड र वीरगंज फाइनेन्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) को प्रबन्ध-पत्रमा उल्लेखित हाम्रो नाम, ठेगाना, हस्ताक्षर हामीले लिन कबूल गरेको शेयर र साक्षी सम्बन्धी व्यहोरा तपसिल अनुसार भएको ठिक साँचो हो। अब वीरगंज फाइनेन्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) लाई हिमचुली विकास बैंक लिमिटेडमा गाभिए पछि एकिकृत (मर्ज) भएको यस “पावर डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड” को यस प्रबन्ध-पत्रमा उल्लेखित तपसिल अनुसारको हाम्रो नाम, ठेगाना, हस्ताक्षर हामीले लिन कबूल गरेको शेयर र साक्षी सम्बन्धी व्यहोरा ठिक साँचो हो कुनै कारणले भुट्टा ठहरिन गएमा कम्पनी दर्ता पश्चात श्रृजना हुने दायित्व व्यहोर्न हामी तयार छौं। यो प्रबन्ध-पत्रमा लेखिएका कुरा साँचो हो भुट्टा ठहरे कानून बमोजिम सहन बुझाउन मञ्जुर छौं भनि यो सही छाप गरेका छौं।	विकास बैंकको नाम परिमार्जन गर्ने निर्णय भएकोले।

नवौं वार्षिक साधारण सभामा स्वीकृतिको लागि पेश हुने नियमावली संशोधन सम्बन्धी तीन महले प्रस्ताव

हाल भएको प्रावधान	संशोधन पश्चात् हुने प्रावधान	संशोधन गर्नुपर्ने कारण
कम्पनी ऐन, २०६३ अन्तर्गत संस्थापित (शेयरहरूमा सीमित दायित्व भएको) एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेडको नियमावली	कम्पनी ऐन, २०६३ अन्तर्गत संस्थापित (शेयरहरूमा सीमित दायित्व भएको) पावर डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेडको नियमावली	विकास बैंकको नाम परिमार्जन गर्ने निर्णय भएकोले नियमावलीको शिर्ष भागमा उल्लेखित विकास बैंकको नाम परिमार्जन गर्न।
१. कम्पनीको नाम: यस कम्पनीको नाम “एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड” हुनेछ, र जसलाई अंग्रेजीमा H&B Development Bank Limited भनिने छ, यसपछि “विकास बैंक” भनी सम्बोधन गरिने छ।	१. कम्पनीको नाम: यस कम्पनीको नाम “पावर डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड” हुनेछ, र जसलाई अंग्रेजीमा Power Development Bank Limited भनिने छ, यस पछि “विकास बैंक” भनी सम्बोधन गरिने छ।	विकास बैंकको नाम परिमार्जन गर्ने निर्णय भएकोले।
८. संचालकको संख्या र कार्यकाल: (२) (क) समूह क-१, मा रहेका हिमचुली विकास बैंक लिमिटेडका संस्थापक शेयरधनी समूहबाट आपसी समझदारीमा मनोनित/निर्वाचित २ जना, समूह क-२, मा वीरगंज फाइनान्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) का संस्थापक समूहबाट आपसी समझदारीमा मनोनित/निर्वाचित २ जना।	८. संचालकको संख्या र कार्यकाल: (२) (क) समूह “क” मा रहेका विकास बैंकको संस्थापक समूहको शेयरधनीबाट आपसी समझदारीमा मनोनित/निर्वाचित ४ जना।	नेपाल राष्ट्र बैंकबाट मिति २०७१।६।७ मा जारी भएको परिपत्रमा संस्थापक शेयरधनीहरूलाई एउटै संस्थापक समूहमा राख्नुपर्ने निर्देशन भएको र उक्त निर्देशन कार्यान्वयन गर्न विकास बैंकको संस्थापक समूहको शेयरधनीहरूलाई एउटै समूहमा राख्ने र उप-समूह हटाउने निर्णय भएकोले।
८. संचालकको संख्या र कार्यकाल: (२) (ग) नेपाल राष्ट्र बैंकले कायम गरेको व्यवसायिक विशेषज्ञहरूको सूचीबाट संचालक समितिले नियुक्त गरेको व्यवसायिक संचालक एक जना। हिमचुली विकास बैंक लि. पोखरा र वीरगंज फाइनान्स लि. (वित्तीय संस्था) काठमाडौं एक आपसमा गाभिएँ मर्ज भए पश्चात स्थापित विकास बैंकको प्रथम साधारण सभा नभएसम्मको लागि एकिकरण भएको विकास बैंकमा ९ जनाको संचालक समिति हुनेछ, सो समितिमा समूहगत प्रतिनिधित्व देहाय बमोजिम हुनेछ: हिमचुली विकास बैंक लिमिटेड, पोखराका तर्फबाट सर्वसाधारण १ जना सहित ४ जना, वीरगंज फाइनान्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) का तर्फबाट सर्वसाधारण १ जना सहित ४ जना र व्यवसायिक विशेषज्ञको सूचीबाट विशेषज्ञ संचालक १ जना।	८. संचालकको संख्या र कार्यकाल: (२) (ग) नेपाल राष्ट्र बैंकले कायम गरेको व्यावसायिक विशेषज्ञहरूको सूचीबाट संचालक समितिले नियुक्त गरेको व्यावसायिक संचालक एकजना।	मिति २०६८।२।३१ मा यस विकास बैंक (हिमचुली विकास बैंक र वीरगंज फाइनान्स) मर्ज भई स्थापित हुँदा तत्कालिन अवधिमा मर्ज भए पश्चात पहिलो साधारण सभा नभएसम्मका लागि साविक दुई वित्तीय संस्थाबाट ४।४ जना र विशेषज्ञ संचालक १ जना गरी कुल ९ जनाको संचालक समिति गठन गर्ने गरी सहमतिय आधारमा संचालक समितिको संरचनाको व्यवस्था गरिएकोमा हाल उक्त व्यवस्था आवश्यक तथा लागू नहुने भएकोले सो व्यवस्थालाई हटाउन।
२५. शेयर हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्था: (१) विकास बैंकको कुनै शेयरधनीले आफ्नो शेयर अर्को व्यक्तिलाई विक्री गरेमा शेयर खरीद गर्ने व्यक्तिले त्यस्तो शेयर दाखिल खारेज गर्नको निमित्त नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको ढाँचामा तोकिएको दस्तुर, शेयर खरीद विक्रीसंग सम्बन्धित लिखत र शेयरको प्रमाण-पत्र सहित विकास बैंकको रजिष्टर्ड कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ।	२५. शेयर हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्था: (१) विकास बैंकको कुनै शेयरधनीले आफ्नो शेयर अर्को व्यक्तिलाई विक्री गरेमा शेयर खरीद गर्ने व्यक्तिले त्यस्तो शेयर दाखिल खारेज गर्नको निमित्त तोकेको ढाँचामा तोकिएको दस्तुर, शेयर खरीद विक्रीसंग सम्बन्धित लिखत र शेयरको प्रमाण-पत्र सहित विकास बैंकको रजिष्टर्ड कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ।	शेयर हस्तान्तरण सम्बन्धी विद्यमान व्यवस्थामा केही परिमार्जन गर्न आवश्यक देखिएकोले।
४२. संस्थापकले तत्काल लिन कबूल गरेको शेयर संख्या र उद्घोषण: हामी साविकको हिमचुली विकास बैंक लिमिटेड र वीरगंज फाइनान्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) संस्थापना हुँदाका बखत कायम रहेको संस्थापकहरूले देहाय बमोजिमको संख्या शेयर लिन कबूल गरी देहायका साक्षीको रोहवरमा एच एण्ड बि विकास बैंक लिमिटेडको नियमावलीमा सही छाप गरेका छौं। वीरगंज फाइनान्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) हिमचुली विकास बैंक लिमिटेडमा गाभिएँ पछि एकिकृत (मर्ज) भएको “एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड” मा हिमचुली विकास बैंक लिमिटेड र वीरगंज फाइनान्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) संस्थापन हुँदाका बखत कायम रहेको संस्थापकहरू देहाय बमोजिम रहेको छ।	४२. संस्थापकले तत्काल लिन कबूल गरेको शेयर संख्या र उद्घोषण: हामी साविकको हिमचुली विकास बैंक लिमिटेड र वीरगंज फाइनान्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) संस्थापना हुँदाका बखत कायम रहेको संस्थापकहरूले देहाय बमोजिमको संख्या शेयर लिन कबूल गरी देहायका साक्षीको रोहवरमा पावर डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेडको नियमावलीमा सहीछाप गरेका छौं। वीरगंज फाइनान्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) हिमचुली विकास बैंक लिमिटेडमा गाभिएँ पछि एकिकृत (मर्ज) भएको “पावर डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड” मा हिमचुली विकास बैंक लिमिटेड र वीरगंज फाइनान्स लिमिटेड (वित्तीय संस्था) संस्थापन हुँदाका बखत कायम रहेको संस्थापकहरू देहाय बमोजिम रहेको छ।	विकास बैंकको नाम परिमार्जन गर्ने निर्णय भएकोले।

ज्ञानकृष्ण अधिकारी	: प्रमुख कार्यकारी अधिकृत
महेश्वर पहारी	: नायब महाप्रबन्धक
नविन राज पौडेल	: प्रमुख कर्जा अधिकृत
रवीन्द्र अर्याल	: प्रमुख अनुपालन अधिकृत/कम्पनी सचिव
मनिष दाहाल	: प्रमुख-संचालन विभाग
सुकदेव पहारी	: प्रमुख-लेखा तथा कोष विभाग
दिप बहादुर रावल	: प्रमुख-मानव संसाधन विभाग
कुन्दन शर्मा	: प्रमुख-वित्त विभाग

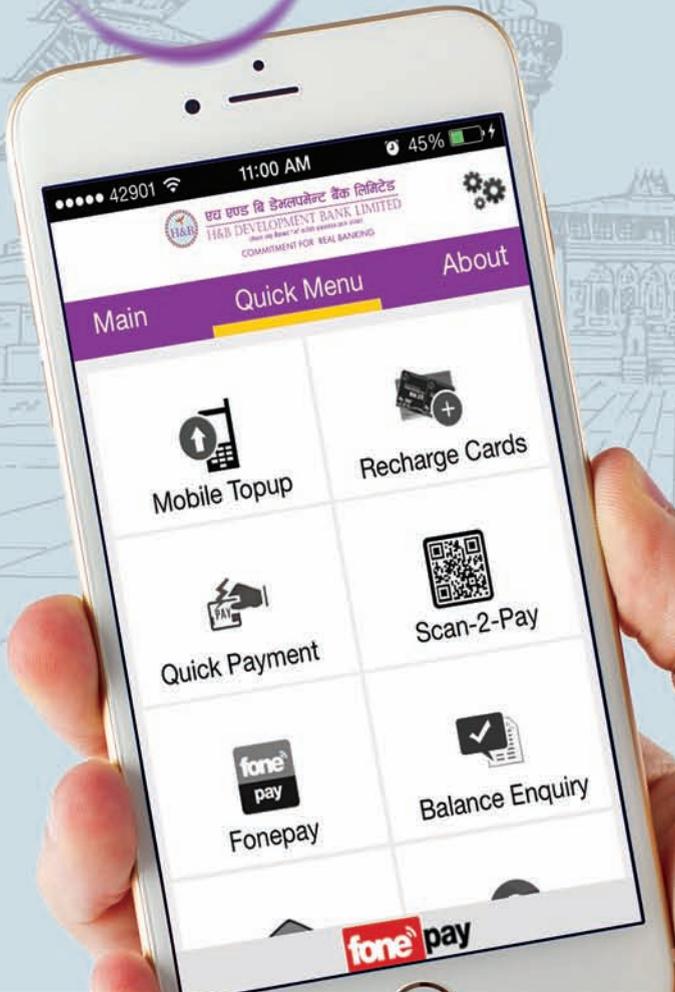
धनु चौधरी	: शाखा प्रमुख-वीरगंज
शालिक राम चापागाई	: शाखा प्रमुख-रामबजार
अरुण बस्नेत क्षेत्री	: शाखा प्रमुख-गौर
प्रकाश चन्द्र पहारी	: शाखा प्रमुख-महेन्द्रपुल
मेघनाथ सोनार	: शाखा प्रमुख-लालबन्दी
बिजय शर्मा	: शाखा प्रमुख-रंगेली
मेषराज गौतम	: शाखा प्रमुख-कमलादी
अमित अग्रवाल	: शाखा प्रमुख-विराटनगर
साजन कुमार प्रजापति	: शाखा प्रमुख-पोखरिया
ममता लम्साल	: शाखा प्रमुख-इटहरी
राजीव तिमिसिना	: शाखा प्रमुख-टाँडी
रामहरि भण्डारी	: शाखा प्रमुख-नेपालगंज
बिरेन्द्रमान डंगोल	: शाखा प्रमुख-खैरेनीटार
सुदर्शन घिमिरे	: शाखा प्रमुख-हाकिमचोक
आशिष कुमार भट्टराई	: का.मु. शाखा प्रमुख-लाहान

महेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	: शाखा प्रमुख-छोरेपाटन
नितेश रिजाल	: शाखा प्रमुख-न्यूरोड
प्रभाकर खतिवडा	: शाखा प्रमुख-फतेपुर
राजेश शर्मा	: शाखा प्रमुख-लेकसाइड
निरज सेठिया	: शाखा प्रमुख-इनरुवा
शकुन्तला लामा	: नि. शाखा प्रमुख-कपन
बिनोद कुमार अधिकारी	: शाखा प्रमुख-पृथ्वीचोक
हिना थापा	: शाखा प्रमुख-कुलेश्वर
डम्बर बहादुर क्षेत्री	: शाखा प्रमुख-पातीचौर
सुनिल कुमार लम्साल	: शाखा प्रमुख-गोँगाबु
सितेश सिंह कठायत	: का.मु. शाखा प्रमुख-चन्द्रनिगाहपुर
चन्द्र प्रकाश कार्की	: शाखा प्रमुख-भैरहवा
दीर्घराज सापकोटा	: शाखा प्रमुख-नारायणगढ
अशोक भण्डारी	: शाखा प्रमुख-कौशलटार
लक्ष्मी कुमार शाह	: शाखा प्रमुख-जनकपुर

Mobile
Banking

अब तपाईंको खाताको कारोवार तपाईंकै हातमा !

एच एण्ड बि डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड
H&B DEVELOPMENT BANK LIMITED

(नेपाल राष्ट्र बैंकबाट "ख" वर्गको इजाजतपत्र प्राप्त संस्था)